

Βρυξέλλες, 8 Ιουνίου 2018
(ΟΡ. en)

9898/18

Διοργανικός φάκελος:
2018/0236 (COD)

ESPACE 29	ENER 227
RECH 278	EMPL 310
COMPET 428	CSC 188
IND 159	CSCGNSS 1
EU-GNSS 15	CSDP/PSDC 311
TRANS 251	CFSP/PESC 543
AVIATION 84	CADREFIN 85
MAR 79	CODEC 1007
TELECOM 172	IA 194
MI 440	

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία	8 Ιουνίου 2018
Παραλαβής:	
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2018) 447 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ

Διαβιβάζεται συντημένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2018) 447 final.

συνημμ.: COM(2018) 447 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.6.2018
COM(2018) 447 final

2018/0236 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη θέσπιση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης και του Οργανισμού της
Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των
κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της
απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2018) 327 final} - {SWD(2018) 328 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Από τη δεκαετία του 1990, η Ένωση αυξάνει τις επενδύσεις της στον διαστημικό τομέα. Ακόμα και πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, η Ένωση, χάρη στο νέο άρθρο 189 που εισήχθη στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και το οποίο έθεσε τα θεμέλια για τη δράση της στον συγκεκριμένο τομέα, είχε αναπτύξει με επιτυχία το EGNOS και το Galileo, τα ευρωπαϊκά προγράμματα δορυφορικής πλοιογησης. Τα δύο αυτά προγράμματα βρίσκονται σε λειτουργία¹, και το Galileo θεωρείται επί του παρόντος εμβληματικό σύστημα της Ένωσης.

Το 2014 το πρόγραμμα γεωσκόπησης Copernicus², που βασίζεται στο πρόγραμμα GMES, προστέθηκε στα δύο πρώτα προγράμματα. Πιο πρόσφατα, η Ένωση δρομολόγησε δραστηριότητες εντός του πλαισίου για τη στήριξη της επιτήρησης και παρακολούθησης του διαστήματος (SST)³. Οι συνολικές πιστώσεις του προϋπολογισμού για όλες τις διαστημικές δραστηριότητες της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας, ανήλθαν σε 12,6 δισ. EUR για την περίοδο 2014-2020.

Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της, της 26ης Οκτωβρίου 2016, με τίτλο «Μια διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη»⁴, πρότεινε νέα διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη, η οποία θα επικεντρώνεται σε τέσσερις στρατηγικούς στόχους: να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη του διαστήματος για την κοινωνία και την οικονομία της ΕΕ· να προαχθεί ένας ανταγωνιστικός και καινοτόμος ευρωπαϊκός διαστημικός τομέας· να ενισχυθεί η στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση του διαστήματος σε ασφαλές και προστατευμένο περιβάλλον· και να εδραιωθεί ο ρόλος της Ευρώπης ως παγκόσμιου παράγοντα και να προωθηθεί η διεθνής συνεργασία.

Το σκεπτικό με το οποίο υιοθετήθηκε η διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη βασίζεται στη στρατηγική σημασία που έχει ο διαστημικός τομέας για την Ένωση και στην ανάγκη να προσαρμοστεί ο ευρωπαϊκός διαστημικός τομέας στο μεταβαλλόμενο παγκόσμιο περιβάλλον. Το διάστημα στηρίζει πολλές πολιτικές και πολλές στρατηγικές προτεραιότητες της Ένωσης. Το διάστημα μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην αποτελεσματική αντιμετώπιση νέων προκλήσεων όπως είναι η κλιματική αλλαγή, η βιώσιμη ανάπτυξη, ο έλεγχος των συνόρων, η θαλάσσια επιτήρηση και η ασφάλεια των πολιτών της Ένωσης. Η ανάδυση αυτών των νέων ενωσιακών προτεραιοτήτων γεννά την ανάγκη εξεύρεσης νέων τρόπων για την ανάπτυξη του προγράμματος. Κατά την ανάπτυξη των διαστημικών συστημάτων της Ένωσης, οι απαιτήσεις ασφαλείας πρέπει να ενισχυθούν, ώστε να αξιοποιούνται πλήρως τα οφέλη που προκύπτουν από τις συνέργειες μεταξύ των μη στρατιωτικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων για την ασφάλεια.

Το διάστημα, όμως, αποτελεί επίσης μέρος της παγκόσμιας αξιακής αλυσίδας, που διέρχεται μείζονες αλλαγές οι οποίες μεταθέτουν τα παραδοσιακά σύνορα του διαστημικού τομέα. Το λεγόμενο «νέο διάστημα» αλλάζει ριζικά τον διαστημικό τομέα, όχι μόνο από τεχνολογική άποψη αλλά και όσον αφορά τα επιχειρηματικά μοντέλα. Το διάστημα προσελκύει ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις και επιχειρηματίες, που ενίστε δεν έχουν καμία σχετική πείρα.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 1).

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 377/2014 (ΕΕ L 122 της 24.4.2014, σ. 44).

³ Απόφαση αριθ. 541/2014/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 27.5.2014, σ. 227).

⁴ COM(2016) 705 final.

Ως εκ τούτου, έχει καίρια σημασία η Ένωση να στηρίξει ενεργά ολόκληρο τον διαστημικό τομέα, ιδίως την έρευνα και την ανάπτυξη, τις νεοφυείς επιχειρήσεις και τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα.

Ειδικότερα, όσον αφορά τα προγράμματά της, η Επιτροπή, στη διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη, τόνισε ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η συνεχής λειτουργία των υπηρεσιών του Galileo, του EGNOS και του Copernicus, να προετοιμαστούν οι νέες γενιές αυτών των υπηρεσιών και να βελτιωθούν οι υπηρεσίες SST, και εξήγγειλε την πρωτοβουλία «GOVSATCOM» για τις κυβερνητικές δορυφορικές επικοινωνίες, η οποία περιλαμβανόταν αρχικά στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2017. Επιπλέον, υπογράμμισε τον καίριο ρόλο των εταιρικών σχέσεων μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών, του Οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS (παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα πλοήγησης), του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος και όλων των άλλων οργανισμών και ενδιαφερομένων που εμπλέκονται στην υλοποίηση της ευρωπαϊκής διαστημικής πολιτικής, υπογραμμίζοντας, με τον τρόπο αυτό, την καθοριστική σημασία που έχει η εξασφάλιση κατάλληλης και αποδοτικής διακυβέρνησης για την υλοποίηση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης.

Οσον αφορά τη νέα πρωτοβουλία —GOVSATCOM—, οι ανεπάρκειες στην ικανότητα της Ευρώπης για ασφαλείς δορυφορικές επικοινωνίες έχουν αναγνωριστεί στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2013 και σε διάφορα επόμενα συμπεράσματα του Συμβουλίου, στη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής για το μέλλον της Ευρώπης, στη Δήλωση της Ρώμης των ηγετών των 27 κρατών μελών, καθώς και σε διάφορα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η προσέγγιση που υποστηρίχθηκε από την Επιτροπή στην ανακοίνωσή της σχετικά με τη διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη επιβεβαιώθηκε τόσο από το Συμβούλιο, στα συμπεράσματα που εξέδωσε στις 30 Μαΐου 2017⁵, όσο και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμα που εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου 2017⁶. Το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 30ής Μαΐου 2017, ενθάρρυνε ιδίως την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν, αν κρίνεται σκόπιμο, να βασίζονται στην τεχνογνωσία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος και των ευρωπαϊκών εθνικών οργανισμών διαστήματος, κάλεσε την Επιτροπή να αναλύσει και να εκτιμήσει την ενδεχόμενη εξέλιξη των αρμοδιοτήτων του Οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS και αναγνώρισε την ανάγκη επιδιώξης ισχυρότερων συνεργειών, κατά περίπτωση, μεταξύ των πολιτικών και των στρατιωτικών χρήσεων των διαστημικών περιουσιακών στοιχείων.

Η πρόταση κανονισμού εντάσσεται στη συνέχεια που δίνεται στη διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη. Ένα απολύτως ολοκληρωμένο διαστημικό πρόγραμμα θα συγκεντρώσει το σύνολο των ενωσιακών δραστηριοτήτων σε αυτόν τον ιδιαίτερα στρατηγικό τομέα. Η προσέγγιση αυτή θα εξασφαλίσει ένα συνεκτικό πλαίσιο για τις μελλοντικές επενδύσεις, το οποίο θα παρέχει αυξημένη προβολή και μεγαλύτερη ευελιξία. Με τη βελτίωση της αποδοτικότητας, η προσέγγιση αυτή θα συμβάλει, τελικά, στην ανάπτυξη νέων υπηρεσιών με άξονα το διάστημα, οι οποίες θα ωφελήσουν όλους τους πολίτες της ΕΕ.

Κατά συνέπεια, το πρόγραμμα αποσκοπεί:

⁵ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας στη σύνοδο του στις 30 Μαΐου 2017 (έγγρ. αριθ. 9817/17).

⁶ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 12ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με τη διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη [2016/2325(INI)].

- να παρέχει ή να συμβάλλει στην παροχή υψηλής ποιότητας, επικαιροποιημένων και, κατά περίπτωση, ασφαλών δεδομένων, πληροφοριών και υπηρεσιών σχετικών με το διάστημα, χωρίς διακοπή και, όπου είναι δυνατόν, σε παγκόσμιο επίπεδο, προκειμένου να καλύπτει υπάρχουσες και μελλοντικές ανάγκες και να ανταποκρίνεται στις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, όπως είναι, μεταξύ άλλων, η κλιματική αλλαγή, η ασφάλεια και η άμυνα·
- να μεγιστοποιεί τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη, μεταξύ άλλων με την προώθηση της ευρύτερης δυνατής χρήσης των δεδομένων, των πληροφοριών και των υπηρεσιών που παρέχονται από τις συνιστώσες του προγράμματος·
- να ενισχύει την ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών της, καθώς και την ελευθερία δράσης της και τη στρατηγική της αυτονομία, ιδίως όσον αφορά την τεχνολογία και τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων·
- να προωθεί τον ρόλο της Ένωσης στη διεθνή σκηνή ως πρωτοπόρου στον διαστημικό τομέα και να ενισχύει τη συμβολή της στην αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων και στην στήριξη παγκόσμιων πρωτοβουλιών, μεταξύ άλλων όσον αφορά την κλιματική αλλαγή και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η πρόταση κανονισμού προβλέπει τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη αυτών των στόχων.

Η πρόταση κανονισμού απλουστεύει και εκσυγχρονίζει σημαντικά το υφιστάμενο ενωσιακό κεκτημένο, αφού συνδυάζει σε ενιαίο κείμενο και εναρμονίζει σχεδόν το σύνολο των κανόνων που, μέχρι τώρα, περιλαμβάνονταν σε χωριστούς κανονισμούς ή αποφάσεις. Αυτό προβάλλει καλύτερα τη διαστημική πολιτική της Ένωσης, κάτι που συνάδει με τον σημαντικό ρόλο που προτίθεται να διαδραματίσει η Ένωση στο μέλλον ως παγκόσμιος παράγοντας στον διαστημικό τομέα.

Η πρόταση παρέχει στην Ένωση επαρκή προϋπολογισμό για τον τομέα του διαστήματος, ώστε να καθίσταται εφικτή η υλοποίηση των διαφόρων δραστηριοτήτων που εξετάζονται, ιδίως όσον αφορά τη συνέχιση και τη βελτίωση των Galileo, EGNOS, Copernicus και SST, καθώς και τη δρομολόγηση της πρωτοβουλίας GOVSATCOM.

Η πρόταση ορίζει τους κανόνες για τη διακυβέρνηση του προγράμματος, διασαφηνίζοντας τις σχέσεις μεταξύ των διαφόρων εμπλεκόμενων παραγόντων και τον ρόλο τους —κυρίως των κρατών μελών, της Επιτροπής και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα — και εφαρμόζοντας ενοποιημένο σύστημα διακυβέρνησης για όλες τις συνιστώσες του εν λόγω προγράμματος. Ενισχύει τον ρόλο του πρώην Οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS, επεκτείνοντας το πεδίο εφαρμογής των αριμοδιοτήτων του όσον αφορά τη διαπίστευση ασφαλείας, ώστε να συμπεριληφθούν όλες οι συνιστώσες του προγράμματος και, με τον τρόπο αυτό, να δικαιολογείται η αλλαγή ονομασίας του εν λόγω οργανισμού, ο οποίος θα μετονομαστεί σε Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα.

Τέλος, προσδιορίζει και τυποποιεί το πλαίσιο ασφαλείας για το πρόγραμμα, ιδίως όσον αφορά τις αρχές που πρέπει να τηρούνται, τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται, στοιχεία τα οποία είναι καίριας σημασίας, δεδομένης της διπλής χρήσης που έχουν εκ φύσεως οι δράσεις.

Η παρούσα πρόταση προβλέπει ως ημερομηνία εφαρμογής την 1η Ιανουαρίου 2021 και υποβάλλεται για μια Ένωση 27 κρατών μελών, σύμφωνα με την κοινοποίηση της πρόθεσης του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρατόμ, βάσει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που ελήφθη από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 29 Μαρτίου 2017.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Επί του παρόντος, το ενωσιακό κεκτημένο στον διαστημικό τομέα περιλαμβάνει τους ακόλουθους κανονισμούς και τις ακόλουθες αποφάσεις:

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εφαρμογή και εκμετάλλευση των ευρωπαϊκών συστημάτων δορυφορικής πλοιήγησης Galileo και EGNOS·
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 377/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος Copernicus·
- την απόφαση αριθ. 541/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου για τη στήριξη της επιτήρησης και παρακολούθησης του διαστήματος (SST)·
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 912/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση Οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS·
- την απόφαση αριθ. 1104/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις μεθόδους πρόσβασης στην κυβερνητική υπηρεσία η οποία προσφέρεται από το σύστημα Galileo·
- την απόφαση 2014/496/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές της εγκατάστασης, λειτουργίας και χρήσης του συστήματος Galileo που επηρεάζουν την ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός αντικαθιστά τις πρώτες τέσσερις από τις ανωτέρω πράξεις, τις οποίες επίσης καταργεί. Καθορίζει κοινούς κανόνες για όλες τις συνιστώσες του προγράμματος — συμπεριλαμβανομένων των Galileo, EGNOS, Copernicus και SST —, καθώς και ορισμένους κανόνες ειδικά για καθεμία από τις εν λόγω συνιστώσες. Όσον αφορά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 912/2010, οι απαιτούμενες τροποποιήσεις είναι τέτοιες ώστε, για λόγους σαφήνειας και απλούστευσης, είναι προτιμότερο να καταργηθεί και αυτή η πράξη και να ενσωματωθούν οι κανόνες για τον νέο Οργανισμό, ο οποίος διαδέχεται τον Οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS, στον προτεινόμενο κανονισμό για τη θέσπιση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης.

Ο προτεινόμενος κανονισμός ουδόλως τροποποιεί ή επηρεάζει την απόφαση αριθ. 1104/2011/ΕΕ, η οποία θα εξακολουθήσει να ρυθμίζει μία συγκεκριμένη υπηρεσία που παρέχει το Galileo, δηλ. την κυβερνητική υπηρεσία (PRS). Επομένως, η εν λόγω απόφαση θα εξακολουθήσει να ισχύει παράλληλα με τον προτεινόμενο κανονισμό, τον οποίο συμπληρώνει με ειδικό νόμο (lex specialis) όσον αφορά αυτή τη συγκεκριμένη υπηρεσία. Επιπλέον, η απόφαση 2014/496/ΚΕΠΠΑ, η οποία βασίζεται στο άρθρο 28 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), θα εξακολουθήσει επίσης να ισχύει όπως και πριν.

Στο πλαίσιο του Galileo και του EGNOS, σε κάθε περίπτωση που η εγκατάσταση, η λειτουργία ή η χρήση των συνιστωσών ενδέχεται να βλάψει την ασφάλεια της Ένωσης ή ενός από τα κράτη μέλη της, ιδίως ως αποτέλεσμα διεθνούς κατάστασης που απαιτεί την ανάληψη δράσης από την Ένωση ή σε περίπτωση απειλής για τη λειτουργία των ίδιων των συνιστωσών ή των υπηρεσιών τους, εφαρμόζονται οι διαδικασίες που προβλέπονται στην απόφαση 2014/496/ΚΕΠΠΑ.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Ο διαστημικός τομέας επιφέρει πολλές θετικές δευτερογενείς συνέπειες σε άλλους τομείς της οικονομίας. Η μεγιστοποίηση των οφελών του διαστήματος για την ευημερία των πολιτών και την οικονομική ευμάρεια της Ένωσης, η προώθηση της επιστημονικής και της τεχνικής προόδου, καθώς και της ανταγωνιστικότητας και της ικανότητας καινοτομίας της ευρωπαϊκής

βιομηχανίας και, τέλος, η συμβολή στην επίτευξη των στόχων της έξιπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης είναι επίσης μεταξύ των κύριων στόχων της διαστημικής στρατηγικής της Ένωσης οι οποίοι συμπεριλαμβάνονται δεόντως στην πρόταση κανονισμού.

Η λειτουργία διαστημάτων, όπως το EGNOS, το Galileo ή το Copernicus, συμπληρώνει ευθέως τις δράσεις που λαμβάνονται στο πλαίσιο πολλών άλλων ενωσιακών πολιτικών, ιδίως την πολιτική για την έρευνα και την καινοτομία, την πολιτική ασφάλειας και τη μεταναστευτική πολιτική, τη βιομηχανική πολιτική, την κοινή γεωργική πολιτική, την αλιευτική πολιτική, τα διευρωπαϊκά δίκτυα, την πολιτική για το περιβάλλον, την ενεργειακή πολιτική και την αναπτυξιακή βοήθεια.

Το SST και η νέα πρωτοβουλία GOVSATCOM θα συμβάλουν επίσης στην επίτευξη των στόχων του σχεδίου δράσης για την ευρωπαϊκή άμυνα και της συνολικής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα ενισχύσουν την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα των παραγόντων ασφαλείας και θα διαφυλάσσουν τα δικαιώματα των πολιτών στην ασφάλεια, στη διπλωματική ή προξενική προστασία, καθώς και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τέλος, θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα σημαντικών πολιτικών της ΕΕ, όπως είναι η στρατηγική για την ασφάλεια στη θάλασσα, το πλαίσιο πολιτικής για την άμυνα στον κυβερνοχώρο, η πολιτική για την Αρκτική, η διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης, η ανθρωπιστική βοήθεια, η αλιεία, οι μεταφορές και η διαχείριση υποδομών ζωτικής σημασίας.

Οι δράσεις του προγράμματος θα πρέπει να χρησιμοποιούνται, κατά τρόπο αναλογικό, για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς ή των καταστάσεων μη ικανοποιητικής αξιοποίησης των επενδύσεων, χωρίς να επικαλύπτουν ή να παραγκωνίζουν την ιδιωτική χρηματοδότηση, αλλά να έχουν σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Αυτό θα εξασφαλίσει τη συνέπεια μεταξύ των δράσεων του προγράμματος και των ενωσιακών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, καθώς και την αποφυγή αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η νομική βάση για τον προτεινόμενο κανονισμό είναι το άρθρο 189 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, που ορίζει ότι η Ένωση πρέπει να καταστρώσει ευρωπαϊκή διαστημική πολιτική και να παράσχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο την εξουσία, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, να εγκρίνουν πρόγραμμα ώστε να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της εν λόγω πολιτικής.

Παρά το γεγονός ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 για το GNSS και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 912/2010 για τον Οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS, οι οποίοι αφορούν ειδικότερα το Galileo και το EGNOS, βασίζονται στο άρθρο 172 της ΣΛΕΕ (διευρωπαϊκά δίκτυα), είναι σκόπιμο —με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ όσον αφορά την επιλογή της νομικής βάσης— να βασιστεί ο προτεινόμενος κανονισμός στο άρθρο 189 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ ως προς το περιεχόμενο και τους στόχους των μέτρων που προβλέπονται σε αυτόν.

• Επικουρικότητα

Το διάστημα είναι τομέας αιχμής, ο οποίος κινητοποιεί σημαντικούς χρηματοοικονομικούς πόρους και εφαρμόζει προηγμένες τεχνολογίες σε διάφορα πεδία. Οι στόχοι του προτεινόμενου κανονισμού, όπως περιγράφονται ανωτέρω, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, ακόμη και από εκείνα που πρωτοστατούν στον τομέα του διαστήματος. Είναι γεγονός ότι η επιστημονική και η τεχνική πείρα και τεχνογνωσία στον συγκεκριμένο τομέα είναι κατακερματισμένες σε διάφορες οικονομικές περιφέρειες της

Ένωσης καθώς και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος, που είναι διεθνής οργανισμός στον οποίο συμμετέχουν τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ. Ως προς το χρηματοδοτικό σκέλος, η κατασκευή και η λειτουργία συστημάτων όπως το Galileo και το Copernicus —τα οποία παρέχουν υπηρεσίες που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για το σύνολο των κρατών μελών της Ένωσης και, μάλιστα, για όλες τις περιοχές του κόσμου— είναι υπερβολικά μεγάλου μεγέθους για να πραγματοποιούνται από ένα μόνο κράτος μέλος που θα ενεργεί για δικό του λογαριασμό. Οι στόχοι του προτεινόμενου κανονισμού, λόγω της κλίμακας και των επιπτώσεών τους, μπορούν να επιτευχθούν ορθά μόνο με την ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο.

- **Αναλογικότητα**

Ο προτεινόμενος κανονισμός προβλέπει μέτρα που δεν υπερβαίνουν ότι είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων του. Οι συνιστώσες Galileo, EGNOS, Copernicus, SST και GOVSATCOM ανταποκρίνονται στις ανάγκες των επιχειρήσεων και των πολιτών της Ένωσης. Οι θετικές δευτερογενείς συνέπειες που έχουν για την οικονομία της Ένωσης είναι σημαντικές. Τα συστήματα αυτά αναπτύσσονται έτσι ώστε να στηρίζουν την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας και να ανταποκρίνονται με τον καλύτερο τρόπο στις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, όπως στους τομείς της κλιματικής αλλαγής, της ασφάλειας και της άμυνας. Η υποστήριξη του διαστημικού τομέα εντός της Ένωσης, ιδίως με την παροχή στήριξης σε νεοφυείς επιχειρήσεις ή εκτοξευτήρες, συμβάλλει στην κατοχύρωση της ελευθερίας δράσης και της τεχνολογικής στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης και διευρύνει τη διεθνή προβολή της.

Επιπλέον, ο προϋπολογισμός που διατέθηκε στο πρόγραμμα δεν είναι δυσανάλογος σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους. Τα ποσά που απαιτούνται για την υλοποίηση του προγράμματος έχουν καθοριστεί με βάση διάφορες αναλύσεις και εκτιμήσεις που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο της εκτίμησης επιπτώσεων και περιγράφονται κατωτέρω.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η έκδοση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος όχι μόνο προβλέπεται ρητά στο άρθρο 189 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, αλλά συνιστά και το προτιμώμενο μέσο για τη θεμελίωση του εν λόγω προγράμματος σε βιώσιμη βάση. Η συγκεκριμένη επιλογή της νομικής πράξης εγγυάται την ενιαία και άμεση εφαρμογή που απαιτείται για την αποτελεσματική υλοποίηση του προγράμματος, παρέχοντάς του παράλληλα όλη τη δέουσα προβολή και τους χρηματοοικονομικούς πόρους που απαιτούνται για την υλοποίησή του.

3. ΑΙΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Όσον αφορά το Galileo και το EGNOS, σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 για το GNSS και το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 912/2010 για τον Οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS (GSA), η Επιτροπή υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ενδιάμεση έκθεση σχετικά με την πρόοδο του Galileo και του EGNOS και

τη λειτουργία του Οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS. Στο πλαίσιο αυτό, εκπονήθηκε ενδιάμεση μελέτη αξιολόγησης εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁷.

Η ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης εστιάστηκε στην υλοποίηση του προγράμματος κατά την περίοδο 2014-2016. Η έκθεση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το Galileo και το EGNOS έχουν επιδείξει ικανοποιητικό επίπεδο αποτελεσματικότητας και έχουν αποδείξει ότι βρίσκονται στη σωστή κατεύθυνση για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων που έχει θέσει ο κανονισμός GNSS για το 2020. Ωστόσο, έχουν διαπιστωθεί ορισμένες ανεπάρκειες και έχουν εντοπιστεί τομείς πιθανής βελτίωσης όσον αφορά τη διακυβέρνηση της ασφάλειας του Galileo και τη γενική διακυβέρνηση του Galileo και του EGNOS.

Όσον αφορά τη διακυβέρνηση, το διάστημα 2014-2016 αποτέλεσε σημαντική μεταβατική περίοδο, αφού βασικά στοιχεία του πλαισίου διακυβέρνησης και διαχείρισης εφαρμόστηκαν και ενοποιήθηκαν προοδευτικά κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Η μελλοντική τους ανάπτυξη θα αποτελέσει σημαντική πτυχή για την προσεχή φάση εκμετάλλευσης του Galileo και θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με προσοχή.

Όσον αφορά τη διακυβέρνηση της ασφάλειας, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην επόμενη φάση, ώστε να διασφαλιστεί η ανεξαρτησία του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας και του προσωπικού που εργάζεται για το εν λόγω συμβούλιο από τις επιχειρησιακές δραστηριότητες που αφορούν το Galileo και το EGNOS.

Όσον αφορά δημοσιονομικά ζητήματα, στα τέλη του 2016 τόσο το Galileo όσο και το EGNOS είχαν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του προϋπολογισμού που όριζε ο κανονισμός για το GNSS (7 071 εκατ. EUR) και δεν υπήρξε υπέρβαση του γενικού κόστους.

Ως προς τη συνοχή με άλλες πολιτικές της ΕΕ, το Galileo και το EGNOS παρουσίασαν υψηλό επίπεδο συνοχής τόσο στο πλαίσιο των ίδιων των προγραμμάτων όσο και με άλλα προγράμματα GNSS.

Τέλος, ο GSA πέτυχε τους στόχους του όσον αφορά την πρόοδο του Galileo και του EGNOS και την ανάπτυξη της κατάντη αγοράς, μέσω της αποτελεσματικής εφαρμογής τόσο των βασικών όσο και των κατ' εξουσιοδότηση καθηκόντων. Ωστόσο, υπήρξαν ορισμένες δυσκολίες ως προς την ικανότητά του να προσλαμβάνει κατάλληλο προσωπικό.

Όσον αφορά το Copernicus, σύμφωνα με το άρθρο 32 του σχετικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 377/2014, η Επιτροπή υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ενδιάμεση αξιολόγηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων όλων των εργασιών που χρηματοδοτούνται από το Copernicus όσον αφορά τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπό τους, την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία τους και την αποδοτικότητα της χρήσης των πόρων. Εκπονήθηκε ενδιάμεση μελέτη αξιολόγησης εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση κάλυπτε την περίοδο 2014-2016. Η αξιολόγηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το Copernicus ακολουθούσε σωστή πορεία, έχοντας ήδη υλοποίησει ορισμένες μείζονες προσδοκίες για να υποστηριχθεί η αυτονομία της Ευρώπης όσον αφορά την παροχή ποιοτικών και χρήσιμων δεδομένων και την αξιοποίησή τους από μεγάλο αριθμό χρηστών, τόσο για θεσμικούς όσο και για εμπορικούς σκοπούς.

Επισημάνθηκαν και άλλα σημαντικά πλεονεκτήματα του Copernicus, όπως η πολιτική ανοικτών δεδομένων, οι δράσεις που τονώνουν την νιοθέτηση από τον ιδιωτικό τομέα, τα απτά οικονομικά οφέλη, το ικανοποιητικό επίπεδο εσωτερικής συνοχής και συνοχής με άλλες

⁷ «Mid-term review of the Galileo and EGNOS programmes and the European GNSS Agency», μελέτη της PwC France, Ιούνιος 2017, EU Bookshop: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/56b722ee-b9f8-11e7-a7f8-01aa75ed71a1>

δράσεις της ΕΕ, η εξαιρετική δημοσιονομική εκτέλεση εντός του προϋπολογισμού που καθορίζοταν στον κανονισμό, και η καλή συνεργασία στο εσωτερικό της Επιτροπής και με τα κράτη μέλη.

Όσον αφορά τα ειδικότερα διδάγματα που αντλήθηκαν, η άνευ προηγουμένου επιτυχία του προγράμματος και ο όγκος των δεδομένων του οδήγησαν σε δύο βασικές διαπιστώσεις:

- i) στην ανάγκη να βελτιωθεί η διανομή και η πρόσβαση στα δεδομένα: λόγω του πολύ μεγάλου αριθμού καταχωρίσεων χρηστών, πρέπει να βελτιωθούν οι επικοινωνιακές πτυχές, η διανομή των δεδομένων και η πρόσβαση σε αυτά, καθώς και η τηλεφόρτωση δεδομένων.
- ii) στην ανάγκη να ενισχυθεί η ενσωμάτωση των διαστημικών δεδομένων σε άλλους τομείς πολιτικής και σε οικονομικούς τομείς μέσω της αυξημένης εστίασης στην αξιοποίησή τους από τους χρήστες: το Copernicus απευθύνεται σε κοινότητες χρηστών από τον παραδοσιακό διαστημικό τομέα, αλλά χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες προκειμένου να έχει απήχηση σε άλλους πιθανούς χρήστες εκτός αυτού του τομέα.

Για το SST, η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση σχετικά με την υλοποίηση του πλαισίου στήριξης του SST (2014-2017) στις 3 Μαΐου 2018 [COM(2018) 256]. Η έκθεση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το SST της ΕΕ παρήγαγε αποτελέσματα για όλες τις δράσεις και τις τρεις υπηρεσίες, και δημιούργησε ενωσιακή προστιθέμενη αξία, αλλά το SST της ΕΕ πρέπει να εξελιχθεί προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά του. Η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση, ανταποκρινόμενη στις συστάσεις της έκθεσης, ανέφερε τέσσερα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να επιταχυνθεί η υλοποίηση τα επόμενα έτη:

- i) Να βελτιωθεί η αυτονομία των υπηρεσιών SST της ΕΕ με την αναβάθμιση των αισθητήρων SST, την ανάπτυξη νέων αισθητήρων και την κατάρτιση ευρωπαϊκού καταλόγου SST για τα διαστημικά αντικείμενα.
- ii) Να προωθηθεί η ευρωπαϊκή διάσταση του SST της ΕΕ, με την εξάλειψη των περιττών επικαλύψεων μεταξύ των εθνικών επιχειρησιακών κέντρων SST και με την απαίτηση εξειδίκευσης με βάση τις βέλτιστες επιδόσεις.
- iii) Να τροποποιηθεί η δομή της λήψης αποφάσεων με τη χρήση της ειδικής πλειοψηφίας και με τη δημιουργία κοινής ομάδας συντονισμού για να εξασφαλιστεί η εποπτεία των τεχνικών εργασιών.
- iv) Να αναθεωρηθεί ο μηχανισμός χρηματοδότησης με τη θέσπιση προγράμματος που να έχει μία γραμμή του προϋπολογισμού και μακροπρόθεσμη προοπτική.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η παρούσα πρωτοβουλία υποστηρίζεται επίσης από εκτενείς δημόσιες διαβουλεύσεις και εργαστήρια, στο πλαίσιο των οποίων ζητείται η γνώμη όλων των ενδιαφερομένων (της βιομηχανίας, των κρατών μελών, των ερευνητών κ.λπ.), και πιο συγκεκριμένα:

- Το 2016: πριν από την έγκριση της διαστημικής στρατηγικής για την Ευρώπη, η Επιτροπή διενήργησε ευρεία δημόσια διαβούλευση για όλες τις πτυχές του διαστήματος, καθώς και για τα προγράμματα που προτείνονται επί του παρόντος για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ).
- Την περίοδο 2015-2016: πραγματοποιήθηκαν δύο στοχευμένες διαβουλεύσεις για τις πτυχές της διαστημικής έρευνας, συμπεριλαμβανομένων εγγράφων διατύπωσης

θέσεων από τα κράτη μέλη, σημαντικές επαγγελματικές ενώσεις του κλάδου και ερευνητικούς οργανισμούς.

- Την περίοδο 2015-2017: πραγματοποιήθηκαν πολυάριθμα θεματικά εργαστήρια και συναντήσεις και καταρτίστηκε σειρά εκθέσεων σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, προκειμένου να ζητηθεί η γνώμη των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με: i) την εξέλιξη του Copernicus και του Galileo· ii) τις ειδικές ανάγκες της βιομηχανίας· iii) τις ειδικές ανάγκες για τις κυβερνητικές δορυφορικές επικοινωνίες· iv) τις ειδικές ανάγκες σχετικά με την ακριβή γνώση της κατάστασης στο διάστημα, όπως, μεταξύ άλλων, το SST, τα διαστημικά καιρικά φαινόμενα και τα αντικείμενα κοντά στη Γη.
- Την περίοδο 2016-2017, στο πλαίσιο της εκτίμησης επιπτώσεων για το μελλοντικό πρόγραμμα GOVSATCOM, διενεργήθηκαν στοχευμένες διαβουλεύσεις με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη —τα κράτη μέλη, υπό την ιδιότητά τους ως παρόχων και χρηστών του GOVSATCOM, τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, και τη βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων των κατασκευαστών δορυφόρων, των φορέων εκμετάλλευσης και των ΜΜΕ— μέσω διμερών επαφών και συνεδριάσεων της ολομέλειας. Τα περισσότερα κράτη μέλη και η βιομηχανία υποστηρίζουν σαφώς το πρόγραμμα και τους στόχους του. Στην πρόταση ενσωματώθηκαν οι συστάσεις των ενδιαφερομένων, ιδίως όσον αφορά την ενισχυμένη ασφάλεια, τη συγκέντρωση της ζήτησης, την κάλυψη των αναγκών από εθνικούς και εμπορικούς προμηθευτές, τις πολιτικοστρατιωτικές συνέργειες και μια σπονδυλωτή προσέγγιση με επίκεντρο τις υπηρεσίες.

Όσον αφορά την ευρεία δημόσια διαβούλευση που πραγματοποίησε η Επιτροπή πριν από την έγκριση της διαστημικής στρατηγικής για την Ευρώπη το 2016, τα κύρια μηνύματα είναι τα εξής:

Για το Galileo και το EGNOS, υπάρχει γενικά επαρκές επίπεδο ικανοποίησης των ενδιαφερομένων ως προς την εφαρμογή της συλλογιστικής της ενωσιακής παρέμβασης και τα επιτεύγματα των προγραμμάτων κατά την περίοδο αξιολόγησης.

Η αποτελεσματικότητά τους ήταν ιδιαίτερα εμφανής στα επιτεύγματα του διαστημικού σκέλους του Galileo και στην εδραίωση της σταθερότητας και της παροχής υπηρεσιών EGNOS υψηλής απόδοσης με τη δήλωση της υπηρεσίας LPV-200 και την παροχή υπηρεσιών APV-I στο 98,98 % της χερσαίας μάζας των κρατών μελών της ΕΕ, συν της Νορβηγίας και της Ελβετίας. Ωστόσο, οι ενδιαφερόμενοι θεωρούν ότι η αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης θα μπορούσε να επωφεληθεί από τη μείωση της πολυπλοκότητάς της, η οποία συχνά οδηγεί σε αλληλεπικάλυψη των προσπαθειών και σε καθυστερήσεις. Επιπλέον, οι ενδιαφερόμενοι θεωρούν ότι η διακυβέρνηση θα πρέπει να προσαρμοστεί στο μέλλον, καθώς το Galileo εισέρχεται στη φάση εκμετάλλευσής του.

Για το Copernicus, η πολιτική ανοικτών δεδομένων θεωρείται σημαντικό πλεονέκτημα. Οι υπηρεσίες του Copernicus ικανοποιούν τους χρήστες όσον αφορά την καταλληλότητα, την έγκαιρη παράδοση και τη διαθεσιμότητα των προϊόντων. Ο συντονισμός του επιτόπιου σκέλους έχει επιδείξει ικανοποιητικά αποτελέσματα, καθώς έχουν ανξηθεί οι χρήστες και έχει καταρτιστεί ευρύτερος κατάλογος συνόλων δεδομένων. Ωστόσο, πρέπει να δοθεί ακόμα μεγαλύτερη έμφαση στην ανάπτυξη του επιτόπιου σκέλους του Copernicus και στη χρήση των σχετικών επιτόπιων συνόλων δεδομένων, ενώ μπορεί να αποκτηθεί προστιθέμενη αξία από την ενσωμάτωση διαφόρων πηγών δεδομένων γεωσκόπησης. Η διαχείριση του Copernicus θεωρείται ότι λειτουργεί αποτελεσματικά. Ωστόσο, η πρόσβαση σε επιτόπια δεδομένα πρέπει να βελτιωθεί. Τα κενά που διαπιστώνονται στη διαθεσιμότητα επιτόπιων δεδομένων εμποδίζουν την πλήρη αξιοποίηση των υπηρεσιών του Copernicus.

Οι στόχοι του Copernicus εξακολουθούν να είναι σκόπιμοι, αλλά οι ενδιαφερόμενοι ανέφεραν ότι θα πρέπει να εξεταστεί η θέσπιση επιπλέον στόχων (π.χ. οι ανθρωπογενείς εκπομπές CO₂, η διασφάλιση της περιβαλλοντικής και κλιματικής συμμόρφωσης⁸, οι πολικές ζώνες, η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς κ.λπ.). Ανέφεραν επίσης ότι η πρόσβαση στα δεδομένα των Sentinel και η ενοποίηση των διαφόρων πηγών δεδομένων θα μπορούσαν να βελτιωθούν.

Οσον αφορά την ενωσιακή διάσταση του προγράμματος, υπήρξε ευρεία συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων σχετικά με την ανάγκη να εξασφαλιστεί η συνέχεια της ενωσιακής δράσης, ενώ παράλληλα συμφωνήθηκε μεταξύ των ενδιαφερομένων ότι η παύση ή η απόσυρση της υπάρχουσας ενωσιακής παρέμβασης θα είχε σοβαρές συνέπειες για το Galileo, το EGNOS και το Copernicus, κάτι το οποίο θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο ολόκληρο το πρόγραμμα.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Έχουν εκπονηθεί ειδικές εκθέσεις:

- Όπως προαναφέρθηκε, ενδιάμεση μελέτη αξιολόγησης καταρτίστηκε και παραδόθηκε από εξωτερικούς αναδόχους στις 23 Ιουνίου 2017. Σε αυτή τη μελέτη βασίστηκε η έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την κατάσταση του Galileo και του EGNOS και τη σύσταση του GSA, ώστε να ικανοποιηθεί η απαίτηση που ορίζεται στο άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 για το GNSS και στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 912/2010 για τον Οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS.
- Το πρώτο τρίμηνο του 2018 εκπονήθηκε μελέτη σχετικά με τις επιπτώσεις της χρηματοδότησης του Galileo και του EGNOS.
- Όπως επίσης προαναφέρθηκε, ενδιάμεση μελέτη αξιολόγησης για το Copernicus καταρτίστηκε και παραδόθηκε από εξωτερικούς αναδόχους στις 23 Ιουνίου 2017. Σε αυτή τη μελέτη βασίστηκε η έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την κατάσταση του Copernicus, ώστε να ικανοποιηθεί η απαίτηση που ορίζεται στο άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 377/2014 για το Copernicus.
- Μελέτη σχετικά με τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη του Copernicus εκπονήθηκε και ολοκληρώθηκε από εξωτερικούς αναδόχους τον Ιανουάριο του 2018.
- Μελέτη σχετικά με τις επιπτώσεις, τις δαπάνες και τα οφέλη της εξέλιξης του SST πραγματοποιήθηκε και παραδόθηκε από εξωτερικούς αναδόχους τον Μάιο του 2018⁹.
- Για το GOVSATCOM, η Επιτροπή στηρίχθηκε σε ομάδα εμπειρογνωμόνων από τα κράτη μέλη, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας. Η εν λόγω ομάδα κατάρτισε το έγγραφο σχετικά με τις ανάγκες των πολιτικοστρατιωτικών χρηστών υψηλού επιπέδου για κυβερνητικές

⁸ Σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την περιβαλλοντική συμμόρφωση και διακυβέρνηση: Ανακοίνωση με τίτλο «Ενέργειες της ΕΕ για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης και διακυβέρνησης» [COM(2018)10]. έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2018)10, το οποίο παρέχει λεπτομέρειες για κάθε ενέργεια· και απόφαση C(2018) 10 για τη σύσταση ομάδας εμπειρογνωμόνων σχετικά με την περιβαλλοντική συμμόρφωση και διακυβέρνηση.

⁹ Study on the impacts of changes in funding to the EGNSS programmes, μελέτη της PwC France, Ιούνιος 2018. Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στο EU Bookshop.

δορυφορικές επικοινωνίες, συνόδευσε τη διαδικασία εκτίμησης επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της μελέτης της PwC για την εκτίμηση επιπτώσεων του GOVSATCOM η οποία δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 2018, και παρείχε εμπειρογνωμοσύνη στην Επιτροπή σχετικά με ζητήματα δορυφορικών επικοινωνιών. Περαιτέρω εμπειρογνωμοσύνη παρασχέθηκε από τις εθνικές διοικήσεις και τη βιομηχανία κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης με τους ενδιαφερομένους.

- Πραγματοποιήθηκαν επίσης επιπλέον μελέτες για ειδικά θέματα (π.χ. την πρόσβαση στο διάστημα).

Όλες οι μελέτες είναι διαθέσιμες στο κοινό μέσω του EU Bookshop.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η Επιτροπή, σύμφωνα με την πολιτική της για τη βελτίωση της νομοθεσίας, διενήργησε εκτίμηση επιπτώσεων ενόψει της θέσπισης διαστημικού προγράμματος της Ένωσης.

Η εκτίμηση επιπτώσεων βασίστηκε σε τρεις ειδικούς στόχους:

- να εξασφαλιστούν η συνέχεια των υφιστάμενων διαστημικών υποδομών και υπηρεσιών, καθώς και η ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων τέτοιων υποδομών και υπηρεσιών·
- να προωθηθεί ένας καινοτόμος ευρωπαϊκός διαστημικός τομέας· και
- να διατηρηθεί η ικανότητα της ΕΕ να έχει αυτόνομη πρόσβαση στο διάστημα, βασιζόμενη σε μια ανεξάρτητη ενωσιακή βιομηχανία, στην εγγυημένη πρόσβαση σε διαστημικά δεδομένα και υπηρεσίες της ΕΕ και στη δυνατότητα χρήσης τους με ασφάλεια και χωρίς κινδύνους.

Οσον αφορά τη χρηματοδότηση του προγράμματος, εξετάστηκαν **δύο επιλογές**.

Το «βασικό σενάριο» συνίστατο σε μείωση (-15 %) του τρέχοντος προϋπολογισμού, λαμβανομένης υπόψη της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ. Το προτεινόμενο σενάριο αποτελούνταν από σταθερό επίπεδο χρηματοδότησης, αυξημένο κατά 50 % σε σύγκριση με τον υφιστάμενο προϋπολογισμό.

Το βασικό σενάριο θεωρήθηκε ανεπαρκές για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της διαστημικής πολιτικής της Ένωσης, όπως επισημάνθηκε στη διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη. Ως προς το Galileo, η μείωση του τρέχοντος προϋπολογισμού θα συνεπαγόταν τη σταδιακή υποβάθμιση των υποδομών και των υπηρεσιών του και την οριστική παύση των δραστηριοτήτων του τις προσεχείς δεκαετίες. Όσον αφορά το EGNOS, αυτό θα παρέμενε σε λειτουργία, αλλά δεν θα μπορούσε να ενισχύσει το Galileo όπως προβλέπεται στον κανονισμό του GNSS. Παρόμοιες συνέπειες μπορούν να αναμένονται για το Copernicus, δεδομένου ότι η συνολική αρχιτεκτονική του Copernicus μετά βίας θα μπορούσε να συνεχιστεί —πολύ λιγότερο, μάλιστα, να βελτιωθεί—, εμποδίζοντας την πλήρη αντικατάσταση των υφιστάμενων δορυφόρων όταν θα φθάσουν στο τέλος της ζωής τους σε τροχιά.

Το προτεινόμενο σενάριο θα εξασφάλιζε τη συνέχεια των επιχειρήσεων και της παροχής υπηρεσιών, τη συστοιχία 30 δορυφόρων του Galileo και την τεχνολογική εξέλιξη, στοιχεία που αναμένεται ότι θα συμβάλουν στην εγκατάσταση δεύτερης γενιάς και θα στηρίξουν την ανάπτυξη των αγορών εφαρμογών. Ένα σταθερό επίπεδο χρηματοδότησης του Copernicus θα δώσει τη δυνατότητα στην ΕΕ, αφενός, να διατηρήσει την αυτονομία της και τον ηγετικό της ρόλο στην παρακολούθηση του περιβάλλοντος, τη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και τη στήριξη της ασφάλειας των συνόρων και της θάλασσας και, αφετέρου, να καθορίσει ένα επίπεδο εμπιστοσύνης για τον κατάντη τομέα με σκοπό τη χρήση και την

ενσωμάτωση των δεδομένων και των πληροφοριών του Copernicus με βάση τις υπάρχουσες υποδομές και υπηρεσίες του.

Αναμένεται ότι η συνέχιση των προγραμμάτων Galileo, EGNOS, Copernicus και SST, μέσω της χορήγησης επαρκών δημοσιονομικών πόρων, θα αποφέρει σημαντικά κοινωνικοοικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη, μεταξύ των οποίων η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Οι τελικοί χρήστες θα επωφεληθούν άμεσα από μια σειρά νέων εφαρμογών, οι οποίες θα βελτιώσουν τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι ταξιδεύουν, εργάζονται και επικοινωνούν. Αναμένεται ότι οι πολίτες θα επωφεληθούν από εκσυγχρονισμένες και φιλικές προς το περιβάλλον υπηρεσίες μεταφορών, που θα οδηγήσουν σε πιο αποδοτική και λιγότερο ρυπογόνα διαχείριση της κυκλοφορίας. Οι αποδοτικότερες υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης θα διασφαλίσουν καλύτερη και ταχύτερη αντίδραση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ενώ η χρήση προηγμένων εφαρμογών GNSS στη γεωργία σε συνδυασμό με τα δεδομένα γεωσκόπησης θα εξασφαλίσει πιο βιώσιμη διαθεσιμότητα τροφίμων.

Για το GOVSATCOM διενεργήθηκε πλήρως αυτόνομη εκτίμηση επιπτώσεων. Στις 29 Σεπτεμβρίου 2017 η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέδωσε θετική γνώμη. Η εν λόγω εκτίμηση εξέτασε το βασικό σενάριο και τέσσερις επιλογές πολιτικής τις οποίες διατρέχει κοινό σύνολο βασικών στοιχείων, όπως κοινές απαιτήσεις ασφαλείας, συνέργειες μέσω της συγκέντρωσης της ζήτησης σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, συντονισμός της προσφοράς, συνοχή μεταξύ του πολιτικού και του στρατιωτικού σκέλους, οικονομίες κλίμακας και βελτίωση της αποδοτικότητας, καθώς και ενίσχυση της αυτονομίας και της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας της Ένωσης. Οι τέσσερις επιλογές διαφέρουν ως προς την προσφορά, καθώς χρησιμοποιούν είτε εθνικές ή εμπορικές ικανότητες και υπηρεσίες δορυφορικών επικοινωνιών είτε συνδυασμό και των δύο. Επίσης διαφέρουν όσον αφορά την πιθανή μελλοντική απόκτηση διαστημικής υποδομής, είτε μέσω σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα είτε μέσω περιουσιακών στοιχείων πλήρους ιδιοκτησίας της ΕΕ.

Η επιλογή που προκρίθηκε βελτιστοποιεί τα πλεονεκτήματα των διαφόρων επιλογών, σέβεται την αρχή της επικουρικότητας και αντικατοπτρίζει τις συστάσεις των ενδιαφερομένων. Η συγκέντρωση των πολιτικών και των στρατιωτικών χρηστών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, η χρηματοδότηση των υπηρεσιών μέσω του προϋπολογισμού του προγράμματος και η χρήση τόσο εθνικών εμπορικών περιουσιακών στοιχείων όσο και εμπορικών πόρων που έχουν λάβει διαπίστευση ασφαλείας θα καταστήσουν εφικτή την ταχεία έναρξη των επιχειρήσεων και θα ενισχύσουν την ευελιξία και το πεδίο εφαρμογής του GOVSATCOM. Οι οικονομικά αποδοτικές συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα κρίνονται οι καλύτερες για τη μελλοντική ανάπτυξη διαστημικής υποδομής, εάν απαιτείται. Ένας κόδμος ιδιοκτησίας ΕΕ και συνεκτικές απαιτήσεις ασφαλείας είναι απαραίτητα στοιχεία.

Οσον αφορά το πρόγραμμα, στις 11 Απριλίου 2018 υποβλήθηκε στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου σχέδιο της εκτίμησης επιπτώσεων (αποκλείοντας το GOVSATCOM, το οποίο καλυπτόταν από άλλη εκτίμηση επιπτώσεων). Στις 13 Απριλίου 2018 η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέδωσε αρνητική γνώμη. Στη συνέχεια, το σχέδιο έκθεσης τροποποιήθηκε σημαντικά, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι συστάσεις βελτίωσης, και ιδίως:

- σαφέστερη περιγραφή των προκλήσεων που αντιμετωπίζει το πρόγραμμα, μεταξύ άλλων καλύτερη περιγραφή της πηγής από την οποία προέρχονται οι προκλήσεις (πολιτικές προκλήσεις, παγκόσμιες προκλήσεις, προκλήσεις με βάση τα διδάγματα που έχουν αντληθεί από υφιστάμενα προγράμματα)
- σαφέστερη διασύνδεση μεταξύ αυτών των προκλήσεων και των ειδικών στόχων του προγράμματος

- σαφέστερη περιγραφή των προτεραιοτήτων του προγράμματος και του τρόπου με τον οποίο συνδέονται με τις προκλήσεις και τους στόχους·
- διευκρινίσεις σχετικά με τις αλλαγές όσον αφορά τη διακυβέρνηση του προγράμματος
- πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τη διάθεση των κονδυλίων του προϋπολογισμού στις κύριες δραστηριότητες.

Ένα δεύτερο σχέδιο υποβλήθηκε στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου στις 25 Απριλίου 2018. Η εν λόγω επιτροπή εξέδωσε θετική γνώμη στις 3 Μαΐου 2018, με σύσταση για περαιτέρω βελτίωση της έκθεσης σε δύο βασικές πτυχές. Στη συνέχεια, και σύμφωνα με την οδηγία να ληφθούν υπόψη αυτές οι παρατηρήσεις πριν από την έναρξη της διωπηρεσιακής διαβούλευσης, το σχέδιο έκθεσης τροποποιήθηκε, ιδίως στα ακόλουθα σημεία:

- βελτιωμένη περιγραφή της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ του οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα και της Επιτροπής·
- επιπλέον επεξηγήσεις σχετικά με τον προϋπολογισμό που διατίθεται για τη συνέχεια των υπηρεσιών και την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων·
- καλύτερη διάκριση μεταξύ των γενικών στόχων και των ειδικών στόχων.

Στις 3 Μαΐου 2018 η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέδωσε θετική γνώμη για την έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Όπως εξηγείται ανωτέρω, σκοπός του προτεινόμενου κανονισμού είναι να απλουστεύσει σημαντικά την ισχύουσα νομοθεσία, αφού ενοποιεί τις βασικές συνιστώσες του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης σε ενιαίο κείμενο και αντικαθιστά τρεις κανονισμούς του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και μία απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, πράξεις που επί του παρόντος ρυθμίζουν τις εν λόγω συνιστώσες.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Ο προτεινόμενος κανονισμός περιλαμβάνει τις συνήθεις διατάξεις σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής. Ειδικότερα, ορίζει ότι κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επιτελείται στο πλαίσιο της εκτέλεσης των καθηκόντων και των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό — μεταξύ άλλων από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα— πραγματοποιείται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η ενωσιακή συνεισφορά στο πρόγραμμα από το 2021 ανέρχεται σε 16 δισ. EUR σε τρέχουσες τιμές.

Το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού θα εκτελείται μέσω έμμεσης διαχείρισης χάρη στις συμφωνίες συνεισφοράς με τις εντεταλμένες οντότητες.

Το εκτιμώμενο κόστος του προγράμματος προκύπτει από εκτεταμένες αναλύσεις, οι οποίες τροφοδοτούνται από την πείρα που έχει αποκτήσει η Επιτροπή όσον αφορά τη διαχείριση των υφιστάμενων δράσεων (Galileo, EGNOS, Copernicus και SST) και από προπαρασκευαστικές μελέτες και διαβούλευσεις με ενδιαφερομένους για το GOVSATCOM. Η πείρα της Επιτροπής αποτελεί ουσιώδη παράγοντα για την εξασφάλιση της συνέχειας των δράσεων. Οι εκτιμώμενες απαιτήσεις σε ανθρώπινους πόρους, οι οποίες επισημαίνονται στο δημοσιονομικό δελτίο που συνοδεύει τον παρόντα κανονισμό, αντικατοπτρίζουν αυτή την ανάγκη συνέχειας σε επίπεδο εμπειρογνωμοσύνης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Ο προτεινόμενος κανονισμός ορίζει ότι το πρόγραμμα θα εφαρμοστεί από την Επιτροπή μέσω των προγραμμάτων εργασίας που αναφέρονται στο [άρθρο 108] του δημοσιονομικού κανονισμού, με βάση τις εξελισσόμενες ανάγκες των χρηστών και τις τεχνολογικές εξελίξεις.

Η εκτέλεση του προτεινόμενου κανονισμού θα παρακολουθείται με διάφορους τρόπους.

Πρώτον, η Επιτροπή θα υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος. Η έκθεση θα περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνου, το συνολικό κόστος, το ετήσιο κόστος λειτουργίας, τα αποτελέσματα των προσκλήσεων υποβολής προσφορών, τα έσοδα, το χρονοδιάγραμμα και τις επιδόσεις.

Δεύτερον, καθορίζονται δείκτες επιδόσεων προκειμένου να παρακολουθούνται η υλοποίηση του προγράμματος και η επίτευξη των στόχων του κανονισμού, ενώ οι δικαιούχοι των ενωσιακών κονδυλίων θα είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν τις σχετικές πληροφορίες. Πρέπει επίσης να συλλέγονται στοιχεία σχετικά με την εκμετάλλευση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας, μεταξύ άλλων μέσω της παρακολούθησης της χρηματοδότησης για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας, ιδίως από το πρόγραμμα Ορίζων Ευρώπη.

Τρίτον, το πρόγραμμα θα αξιολογείται τουλάχιστον μία φορά κάθε τέσσερα έτη. Οι αξιολογήσεις αυτές θα διενεργούνται εγκαίρως, ώστε να είναι εφικτή η λήψη των κατάλληλων αποφάσεων.

Οι αξιολογήσεις θα διενεργούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της Διοργανικής Συμφωνίας, της 13ης Απριλίου 2016¹⁰, στην οποία τα τρία θεσμικά όργανα συμφώνησαν ότι οι αξιολογήσεις της ισχύουντας νομοθεσίας και πολιτικής θα πρέπει να αποτελούν τη βάση των εκτιμήσεων επιπτώσεων για τις επιλογές περαιτέρω δράσης. Στις αξιολογήσεις θα εκτιμώνται τα αποτελέσματα του προγράμματος επί τόπου, με βάση τους δείκτες/στόχους του προγράμματος και μια λεπτομερή ανάλυση του βαθμού στον οποίο το πρόγραμμα μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι συναφές, αποτελεσματικό και αποδοτικό, ότι παρέχει αρκετή ενωσιακή προστιθέμενη αξία και είναι συνεκτικό με άλλες πολιτικές της ΕΕ. Οι αξιολογήσεις θα περιλαμβάνουν διδάγματα που έχουν αντληθεί σχετικά με τον εντοπισμό τυχόν ελλείψεων/προβλημάτων ή τυχόν δυνατοτήτων για περαιτέρω βελτίωση των δράσεων ή των αποτελεσμάτων τους και για τη συμβολή στη μεγιστοποίηση της αξιοποίησης και του αντικτύπου τους.

Τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων, μαζί με τις παρατηρήσεις της Επιτροπής, θα ανακοινωθούν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

- Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Ο προτεινόμενος κανονισμός αποτελείται από 12 τίτλους.

Ο τίτλος I περιλαμβάνει γενικές διατάξεις που καθορίζουν, μεταξύ άλλων, το αντικείμενο του κανονισμού, τις συνιστώσες του προγράμματος, τους σκοπούς του προγράμματος και το

¹⁰ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016· (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1-14).

καθεστώς ενωσιακής ιδιοκτησίας των περιουσιακών στοιχείων που δημιουργούνται ή αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος.

Ο τίτλος II προβλέπει τις εισφορές στον προϋπολογισμό και τους μηχανισμούς του προγράμματος.

Ο τίτλος III καθορίζει τις δημοσιονομικές διατάξεις που ισχύουν για το πρόγραμμα. Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, είναι αναγκαίο, δεδομένης της πολυπλοκότητας και των ιδιαιτεροτήτων των συμβάσεων που πρόκειται να συναφθούν στον διαστημικό τομέα, να προβλεφθούν μέτρα σχετικά με την εκτέλεση του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι δημοσιονομικές διατάξεις πρέπει επίσης να καθιστούν εφικτή την κάλυψη των διαφορετικών αναγκών των διαφόρων συνιστωσών του προγράμματος, καθώς και τη χρήση μιας σειράς μορφών συνεργασίας και εταιρικής σχέσης μεταξύ των ενδιαφερομένων.

Ο τίτλος IV αφορά τη διακυβέρνηση του προγράμματος. Καθορίζει λεπτομερώς τον ρόλο που θα διαδραματίζουν οι τέσσερις βασικοί παράγοντες του προγράμματος, δηλαδή η Επιτροπή, ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος και τα κράτη μέλη, καθώς και τις σχέσεις μεταξύ αυτών των παραγόντων.

Ο τίτλος V αφορά την ασφάλεια, η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική λόγω του στρατηγικού χαρακτήρα διαφόρων συνιστωσών του προγράμματος και των συσχετισμών μεταξύ του διαστήματος και της ασφάλειας. Πρέπει να επιτευχθεί και να διατηρηθεί υψηλό επίπεδο ασφαλείας με την επιβολή αποτελεσματικών ρυθμίσεων διακυβέρνησης που να βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην πείρα των κρατών μελών και στην πείρα που έχει αποκτήσει η Επιτροπή τα τελευταία έτη. Επιπλέον, όπως κάθε πρόγραμμα που διαθέτει στρατηγική διάσταση, το εν λόγω πρόγραμμα πρέπει να υποβάλλεται σε ανεξάρτητη διαπίστευση ασφαλείας σύμφωνα με τις κατάλληλες σχετικές προδιαγραφές.

Ο τίτλος VI αφορά το Galileo και το EGNOS. Οι διατάξεις αυτές βασίζονται, ως επί το πλείστον, στις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 για το GNSS, αλλά έχουν επικαιροποιηθεί και προσαρμοστεί κατά περίπτωση, με βάση, μεταξύ άλλων, το γεγονός ότι τα δύο αυτά συστήματα βρίσκονται πλέον σε λειτουργία και έχουν καταστεί συνιστώσες του πρωταρχικού διαστημικού προγράμματος της Ένωσης.

Ο τίτλος VII αφορά το Copernicus. Ο τίτλος αυτός περιέχει ορισμένες διατάξεις που παρουσιάζουν μεγάλη ομοιότητα με τις διατάξεις του ισχύοντος κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 377/2014 για το Copernicus, ενώ, παράλληλα, αντικατοπτρίζει ορισμένες σημαντικές εξελίξεις του συστήματος οι οποίες αφορούν κυρίως την επεξεργασία και τη διαχείριση των δεδομένων, καθώς και τη θέσπιση γενικού νομικού πλαισίου.

Ο τίτλος VIII παρουσιάζει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τις άλλες συνιστώσες του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης, κυρίως το SST και το GOVSATCOM. Ενώ οι διατάξεις σχετικά με το SST βασίζονται στις διατάξεις που προβλέπονται ήδη στην απόφαση αριθ. 541/2014/ΕΕ, το τμήμα για το GOVSATCOM είναι εντελώς νέο.

Ο τίτλος IX μετονομάζει τον Οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS σε Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα και τροποποιεί ορισμένους από τους κανόνες λειτουργίας του που καθορίζονται επί του παρόντος στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 912/2010. Οι αλλαγές αυτές αντικατοπτρίζουν ειδικότερα τον νέο ρόλο που ανατίθεται στον Οργανισμό, οι αρμοδιότητες του οποίου διευρύνονται ώστε να περιλαμβάνουν ενδεχομένως όλες τις συνιστώσες του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης.

Οι τίτλοι X, XI και XII θεσπίζουν, αντίστοιχα, διάφορες διατάξεις, διατάξεις για την εξουσιοδότηση και τα εκτελεστικά μέτρα και τελικές διατάξεις.

- **Ενσωμάτωση κλιματικών πτυχών**

Η πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 θέτει έναν πιο φιλόδοξο στόχο όσον αφορά την ενσωμάτωση κλιματικών πτυχών σε όλα τα προγράμματα της ΕΕ, με γενικό στόχο το 25 % των ενωσιακών δαπανών να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα. Η συμβολή του παρόντος προγράμματος στην επίτευξη του γενικού αυτού στόχου θα παρακολουθείται μέσω ενός ενωσιακού συστήματος ενδείξεων για το κλίμα σε κατάλληλο επίπεδο ανάλυσης, το οποίο θα περιλαμβάνει τη χρήση ακριβέστερων μεθοδολογιών, εφόσον είναι διαθέσιμες. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρουσιάζει τα στοιχεία σε ετήσια βάση, σε όρους πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων στο πλαίσιο του ετήσιου σχεδίου προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή, για να στηρίξει την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων του προγράμματος να συμβάλλει στους στόχους για το κλίμα, θα επιδιώξει να καθορίσει σχετικές δράσεις καθ' όλη τη διαδικασία εκπόνησης, υλοποίησης, επανεξέτασης και αξιολόγησης του προγράμματος.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της απόφασης αριθ.
541/2014/ΕΕ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 189 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η διαστημική τεχνολογία και τα διαστημικά δεδομένα και υπηρεσίες έχουν γίνει πλέον απαραίτητα στοιχεία στην καθημερινή ζωή των Ευρωπαίων και συμβάλλουν σημαντικά στην προάσπιση πολλών στρατηγικών συμφερόντων. Η διαστημική βιομηχανία της Ένωσης είναι ήδη μία από τις ανταγωνιστικότερες στον κόσμο. Ωστόσο, η εμφάνιση νέων παραγόντων και η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών αλλάζουν ριζικά τα παραδοσιακά βιομηχανικά μοντέλα. Επομένως, είναι ζωτικής σημασίας η Ένωση να διατηρήσει τη σημαντική ηγετική της θέση στη διεθνή σκηνή με μεγάλη ελευθερία δράσης στον τομέα του διαστήματος, να ενθαρρύνει την επιστημονική και τεχνική πρόοδο και να στηρίξει την ανταγωνιστικότητα και την ικανότητα καινοτομίας των βιομηχανιών του διαστημικού τομέα εντός της Ένωσης, και ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, των νεοφύων επιχειρήσεων και των καινοτόμων επιχειρήσεων.
- (2) Η ανάπτυξη του διαστημικού τομέα συνδεόταν ανέκαθεν με την ασφάλεια. Σε πολλές περιπτώσεις, ο εξοπλισμός, τα κατασκευαστικά μέρη και τα μέσα που χρησιμοποιούνται στον εν λόγω τομέα είναι είδη διπλής χρήσης. Επομένως, οι δυνατότητες που προσφέρει το διάστημα για την ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών της θα πρέπει να αξιοποιηθούν.
- (3) Από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 η Ένωση αναπτύσσει δικές της πρωτοβουλίες και προγράμματα για το διάστημα —συγκεκριμένα, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υπέρθεσης για τη Γεωστατική Πλοήγηση (EGNOS) και, αργότερα, το Galileo και το Copernicus—, που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πολιτών της Ένωσης και στις απαιτήσεις των δημόσιων πολιτικών. Οι εν λόγω πρωτοβουλίες δεν πρέπει μόνο να έχουν εξασφαλισμένη συνέχεια, αλλά και να βελτιωθούν, ώστε να εξακολουθήσουν να βρίσκονται στο προσκήνιο και μετά τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις και τις μεταβολές στον ψηφιακό τομέα και στην τεχνολογία των πληροφοριών και των επικοινωνιών, να ανταποκρίνονται στις νέες ανάγκες των χρηστών και να είναι σε θέση να υποστηρίξουν τις πολιτικές προτεραιότητες, όπως την κλιματική αλλαγή, καθώς και την παρακολούθηση των μεταβολών στην Αρκτική, την ασφάλεια και την άμυνα.

- (4) Είναι αναγκαίο η Ένωση να διασφαλίσει την ελευθερία δράσης και την αυτονομία της, ώστε να έχει πρόσβαση στο διάστημα και να είναι σε θέση να το χρησιμοποιεί με ασφάλεια. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό η Ένωση να διατηρεί αυτόνομη, ασφαλή και οικονομικά αποδοτική πρόσβαση στο διάστημα, ιδίως όσον αφορά τις υποδομές και τις τεχνολογίες ζωτικής σημασίας, τη δημόσια ασφάλεια και την ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών της. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να συγκεντρώσει τις υπηρεσίες εκτόξευσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τόσο για τις δικές της ανάγκες όσο και για τις ανάγκες άλλων οντοτήτων —κατόπιν αιτήματός τους—, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 189 παράγραφος 2 της Συνθήκης. Έχει επίσης καθοριστική σημασία για την Ένωση να εξακολουθήσει να διαθέτει σύγχρονες, αποδοτικές και ευέλικτες υποδομές εκτόξευσης. Πέραν των μέτρων που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει τρόπους για τη στήριξη των εν λόγω υποδομών. Ειδικότερα, όταν πρέπει να διατηρηθεί ή να αναβαθμιστεί επίγεια διαστημική υποδομή που είναι αναγκαία για την πραγματοποίηση εκτοξεύσεων σύμφωνα με τις ανάγκες του προγράμματος, θα πρέπει να είναι δυνατή η μερική χρηματοδότηση τέτοιου είδους προσαρμογών στο πλαίσιο του προγράμματος, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και όταν μπορεί να αποδειχθεί σαφής ενωσιακή προστιθέμενη αξία, ώστε να επιτυγχάνεται καλύτερη σχέση κόστους-αποδοτικότητας όσον αφορά το πρόγραμμα.
- (5) Η Ένωση, για να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της διαστημικής βιομηχανίας της και για να αποκτήσει ικανότητες ως προς τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία των δικών της συστημάτων, θα πρέπει να στηρίξει τη δημιουργία, τη μεγέθυνση και την ανάπτυξη ολόκληρης της διαστημικής βιομηχανίας. Η διαμόρφωση ενός μοντέλου φιλικού για τις επιχειρήσεις και την καινοτομία θα πρέπει να υποστηριχθεί σε ευρωπαϊκό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, με τη δημιουργία διαστημικών κόμβων όπου να διασταυρώνονται οι τομείς του διαστήματος, των ψηφιακών τεχνολογιών και των χρηστών. Η Ένωση θα πρέπει να προωθήσει την επέκταση των διαστημικών επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ, ώστε να τις βοηθήσει να επιτύχουν, μεταξύ άλλων παρέχοντάς τους στήριξη προκειμένου να αποκτήσουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση με κεφάλαια κινδύνου —δεδομένου ότι, εντός της Ένωσης, δεν υπάρχει επαρκής πρόσβαση σε ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια για τις νεοφυείς διαστημικές επιχειρήσεις— και δημιουργώντας συμπράξεις καινοτομίας (προσέγγιση πρώτης σύμβασης).
- (6) Το διαστημικό πρόγραμμα της Ένωσης (το «πρόγραμμα»), λόγω της εμβέλειας και των δυνατοτήτων του όσον αφορά τη συμβολή του στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, έχει έντονα διεθνή διάσταση. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στην Επιτροπή να διαχειρίζεται και να συντονίζει τις δραστηριότητες στη διεθνή σκηνή, για λογαριασμό της Ένωσης, ιδίως προκειμένου να προασπίζεται τα συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών της στα διεθνή φόρουμ, μεταξύ άλλων στον τομέα των συχνοτήτων, να προωθεί την ενωσιακή τεχνολογία και βιομηχανία, και να ενθαρρύνει τη συνεργασία στον τομέα της κατάρτισης, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να εξασφαλιστεί η αμοιβαιότητα των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Ένωση να εκπροσωπείται από την Επιτροπή στα όργανα του διεθνούς προγράμματος Cospas-Sarsat ή στα αντίστοιχα τομεακά όργανα του ΟΗΕ, όπως στον Οργανισμό Επισιτισμού και Γεωργίας, καθώς και τον Παγκόσμιο Μετεωρολογικό Οργανισμό.
- (7) Η Επιτροπή θα πρέπει να προωθήσει, μαζί με τα κράτη μέλη και την Υπατη Εκπρόσωπο, την υπεύθυνη συμπεριφορά στο διάστημα και στο απότερο διάστημα και να διερευνήσει τη δυνατότητα προσχώρησης στις σχετικές συμβάσεις του ΟΗΕ.
- (8) Το πρόγραμμα έχει παρόμοιους στόχους με άλλα ενωσιακά προγράμματα, ιδίως με το Ορίζων Ευρώπη, το ταμείο InvestEU, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας και τα ταμεία που διέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) [κανονισμός περί κοινών διατάξεων]. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να προβλέπεται σωρευτική χρηματοδότηση από αυτά τα προγράμματα, υπό τον όρο ότι πράγματι

καλύπτουν τα ίδια στοιχεία κόστους, ιδίως μέσω ρυθμίσεων για τη συμπληρωματική χρηματοδότηση από ενωσιακά προγράμματα όταν το επιτρέπουν οι διαχειριστικές διαδικασίες —είτε διαδοχικά, με εναλλασσόμενο τρόπο, είτε με τον συνδυασμό πόρων— καθώς και για την κοινή χρηματοδότηση των δράσεων, ώστε να είναι εφικτές, κατά περίπτωση, οι συμπράξεις καινοτομίας και οι συνδυαστικές πράξεις. Συνεπώς, κατά την υλοποίηση του προγράμματος, η Επιτροπή θα πρέπει να προωθεί συνέργειες με άλλα σχετικά προγράμματα της Ένωσης τα οποία θα επιτρέπουν, κατά περίπτωση, την πρόσβαση σε χρηματοδότηση με κεφάλαια κινδύνου, τις συμπράξεις καινοτομίας και τη σωρευτική ή μικτή χρηματοδότηση.

- (9) Οι στόχοι πολιτικής του παρόντος προγράμματος θα αντιμετωπιστούν επίσης ως επιλέξιμοι τομείς για χρηματοδοτικές και επενδυτικές πράξεις χάρη στα χρηματοδοτικά μέσα και τις εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό του ταμείου InvestEU, ιδίως στο πλαίσιο των πτυχών του για τις βιώσιμες υποδομές και την πολιτική στους τομείς της έρευνας, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης. Η χρηματοδοτική στήριξη θα πρέπει να χρησιμοποιείται, κατά τρόπο αναλογικό, για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς ή των καταστάσεων μη ικανοποιητικής αξιοποίησης των επενδύσεων, και οι δράσεις δεν θα πρέπει να επικαλύπτουν ή να παραγκωνίζουν την ιδιωτική χρηματοδότηση ούτε να στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό εντός της εσωτερικής αγοράς. Οι δράσεις θα πρέπει να έχουν σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.
- (10) Η συνοχή και οι συνέργειες μεταξύ του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη και του προγράμματος θα προαγάγουν τη διαμόρφωση ενός ανταγωνιστικού και καινοτόμου ευρωπαϊκού διαστημικού τομέα· θα ενισχύσουν την αυτονομία της Ευρώπης όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση του διαστήματος σε ασφαλές και προστατευμένο περιβάλλον· και θα εδραιώσουν τον ρόλο της Ευρώπης ως παγκόσμιου παράγοντα. Τα δεδομένα και οι υπηρεσίες που θα διατίθενται από το πρόγραμμα στην κοινότητα της έρευνας και της καινοτομίας θα στηρίζουν ρητικέλευθες λύσεις στο πλαίσιο του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη.
- (11) Είναι σημαντικό η Ένωση να διατηρεί την κυριότητα όλων των υλικών και άνλων περιουσιακών στοιχείων που δημιουργούνται ή αναπτύσσονται μέσω δημόσιων συμβάσεων τις οποίες χρηματοδοτεί στο πλαίσιο του διαστημικού της προγράμματος. Για να εξασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματα που αφορούν την κυριότητα, θα πρέπει να θεσπιστούν οι αναγκαίες ρυθμίσεις με τους υφιστάμενους κυρίους. Η εν λόγω κυριότητα της Ένωσης δεν θα πρέπει να θίγει τη δυνατότητα της Ένωσης, κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και εάν κρίνεται σκόπιμο με βάση την κατά περίπτωση εκτίμηση, να καθιστά τα περιουσιακά αυτά στοιχεία διαθέσιμα σε τρίτους ή να τα διαθέτει.
- (12) Ο παρών κανονισμός καθορίζει για το πρόγραμμα χρηματοδοτικό κονδύλιο που αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά τη διάρκεια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού.
- (13) Το παρόν πρόγραμμα, αντικατοπτρίζοντας τη σημασία που έχει η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, θα συμβάλει στην ενσωμάτωση των δράσεων για το κλίμα και στην επίτευξη του γενικού στόχου το 25 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ να στηρίζει την επίτευξη των στόχων για το κλίμα. Σχετικές δράσεις θα προσδιοριστούν κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας και της υλοποίησης του προγράμματος και θα αξιολογηθούν εκ νέου στο πλαίσιο των οικείων διαδικασιών αξιολόγησης και επανεξέτασης.
- (14) Τα έσοδα που θα προκύπτουν από το πρόγραμμα θα πρέπει να εισπράττονται από την Ένωση, ώστε να αντισταθμίζονται εν μέρει οι επενδύσεις που εκείνη έχει ήδη πραγματοποιήσει, και τα

έσοδα αυτά θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη στήριξη των στόχων του προγράμματος. Για τον ίδιο λόγο, στις συμβάσεις που θα συναφθούν με οντότητες του ιδιωτικού τομέα, θα πρέπει να είναι δυνατόν να προβλέπεται μηχανισμός επιμερισμού των εσόδων.

- (15) Δεδομένου ότι το πρόγραμμα χρηματοδοτείται καταρχήν από την Ένωση, οι δημόσιες συμβάσεις που θα συναφθούν στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους οικείους ενωσιακούς κανόνες. Σε αυτό το πλαίσιο, η Ένωση θα πρέπει επίσης να είναι αρμόδια για τον καθορισμό των επιδιωκόμενων στόχων όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις.
- (16) Το πρόγραμμα βασίζεται σε σύνθετες και συνεχώς εξελισσόμενες τεχνολογίες. Η εξάρτηση από τέτοιους είδους τεχνολογίες δημιουργεί αβεβαιότητα και κινδύνους για τις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος, στον βαθμό που αυτές οι συμβάσεις αφορούν μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις για εξοπλισμό ή παροχή υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, απαιτούνται ειδικά μέτρα για τις δημόσιες συμβάσεις, επιπλέον των κανόνων που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό. Επομένως, θα πρέπει να είναι δυνατόν να συναφθεί σύμβαση με τη μορφή σύμβασης με υπό όρους καταβαλλόμενες δόσεις, να εισαχθεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τροποποίηση σύμβασης στο πλαίσιο της εκτέλεσής της ή να επιβληθεί ελάχιστος βαθμός υπεργολαβίας. Τέλος, λόγω των τεχνολογικών αβεβαιοτήτων που χαρακτηρίζουν τις συνιστώσες του προγράμματος, οι τιμές των συμβάσεων δεν μπορούν πάντα να προβλέπονται με ακρίβεια και, συνεπώς, θα πρέπει να είναι δυνατή η σύναψη συμβάσεων που δεν καθορίζουν σταθερές και οριστικές τιμές και, παράλληλα, περιλαμβάνουν ρήτρες διασφάλισης των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
- (17) Για να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος, είναι σημαντικό να μπορούν να χρησιμοποιηθούν, κατά περίπτωση, οι ικανότητες που προσφέρονται από δημόσιες και ιδιωτικές οντότητες της Ένωσης οι οποίες δραστηριοποιούνται στον διαστημικό τομέα και επίσης να είναι εφικτή η συνεργασία σε διεθνές επίπεδο με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς. Για τον λόγο αυτό, πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα να χρησιμοποιούνται όλα τα σχετικά μέσα που θεσπίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό (ιδίως επιχορηγήσεις, βραβεία και χρηματοδοτικά μέσα), διάφορες μέθοδοι διαχείρισης (όπως η άμεση και έμμεση διαχείριση, οι συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα και οι κοινές επιχειρήσεις), καθώς και οι ομαδοποιημένες δημόσιες συμβάσεις.
- (18) Όσον αφορά ειδικότερα τις επιχορηγήσεις, η πείρα έχει δείξει ότι η υιοθέτηση από τους χρήστες και την αγορά καθώς και η γενικότερη προβολή λειτουργούν αποτελεσματικότερα σε αποκεντρωμένη βάση από ό,τι με την προσέγγιση «εκ των άνω προς τα κάτω» από την Επιτροπή. Τα κουπόνια, που αποτελούν μορφή χρηματοδοτικής στήριξης από δικαιούχο επιχορήγησης προς τρίτα μέρη, συγκαταλέγονταν μεταξύ των δράσεων με το υψηλότερο ποσοστό επιτυχίας στις νεοεισερχόμενες και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Ωστόσο, η χρήση τους παρεμποδίστηκε από το ανώτατο όριο χρηματοδοτικής στήριξης που προβλέπεται στον δημοσιονομικό κανονισμό. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να αυξηθεί το συγκεκριμένο ανώτατο όριο για το διαστημικό πρόγραμμα της ΕΕ, προκειμένου να ανταποκρίνεται στο αυξανόμενο δυναμικό των εμπορικών εφαρμογών στον διαστημικό τομέα.
- (19) Τα είδη χρηματοδότησης και οι μέθοδοι εκτέλεσης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να επιλέγονται με βάση τη δυνατότητά τους να συμβάλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων των δράσεων και να αποφέρουν αποτελέσματα, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, του κόστους των ελέγχων, του διοικητικού φόρτου και του αναμενόμενου κινδύνου μη συμμόρφωσης. Συναφώς, θα πρέπει να εξετάζεται το ενδεχόμενο χρήσης εφάπαξ ποσών, κατ' αποκοπή συντελεστών και μοναδιαίων δαπανών, καθώς και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες κατά τα αναφερόμενα στο [άρθρο 125 παράγραφος 1] του δημοσιονομικού κανονισμού.

- (20) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) [ο νέος δημοσιονομικός κανονισμός] (ο «δημοσιονομικός κανονισμός») εφαρμόζεται στο παρόν πρόγραμμα. Θεσπίζει κανόνες για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται κανόνες για τις επιχορηγήσεις, τα βραβεία, τις συμβάσεις, την έμμεση εκτέλεση, τη χρηματοδοτική συνδρομή, τα χρηματοδοτικά μέσα και τις εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό.
- (21) Σύμφωνα με [παραπομπή προς επικαιροποίηση σύμφωνα με νέα απόφαση για τις ΥΧΕ: το άρθρο 88 της απόφασης .../.../ΕΕ του Συμβουλίου], τα πρόσωπα και οι οντότητες που είναι εγκατεστημένα σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση, με την επιφύλαξη των κανόνων και στόχων του προγράμματος και των ενδεχόμενων συμφωνιών που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η υπερπόντια χώρα ή το υπερπόντιο έδαφος.
- (22) Οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που έχουν θεσπιστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι κανόνες αυτοί προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και καθορίζουν ιδίως τη διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων, δημόσιων συμβάσεων, βραβείων και έμμεσης εκτέλεσης, ενώ προβλέπουν επαληθεύσεις ως προς την ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων. Οι κανόνες που θεσπίζονται με βάση το άρθρο 322 της ΣΔΕΕ αφορούν επίσης την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση γενικευμένων ελλείψεων στον τομέα του κράτους δικαίου στα κράτη μέλη, καθώς ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την αποτελεσματική ενωσιακή χρηματοδότηση.
- (23) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου¹¹, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου¹² και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου¹³, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, του εντοπισμού, της διόρθωσης και της διερεύνησης παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, της ανάκτησης των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί διοικητικές έρευνες, μεταξύ των οποίων και επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις, με στόχο να διαπιστωθεί αν υπήρξε απάτη, διαφθορά ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε υποθέσεις ενωσιακής απάτης και άλλων αξιόποινων πράξεων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που είναι αποδέκτης κονδυλίων της Ένωσης υποχρεούται να

¹¹ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.95, σ. 1).

¹² Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διαξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2-5).

¹³ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1-71).

¹⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29).

συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στην Επιτροπή, στην OLAF, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, και να διασφαλίζει ότι κάθε τρίτος που συμμετέχει στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης παρέχει ισοδύναμα δικαιώματα.

- (24) Τρίτες χώρες που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) μπορούν να συμμετέχουν σε ενωσιακά προγράμματα στο πλαίσιο της συνεργασίας που εγκαθιδρύεται με τη συμφωνία για τον ΕΟΧ, η οποία προβλέπει την υλοποίηση των προγραμμάτων με απόφαση που λαμβάνεται βάσει της εν λόγῳ συμφωνίας. Τρίτες χώρες μπορούν επίσης να συμμετέχουν βάσει άλλων νομικών πράξεων. Στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να περιληφθεί ειδική διάταξη, ώστε να χορηγηθούν στον αρμόδιο διατάκτη, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο τα αναγκαία δικαιώματα και η πρόσβαση για να είναι σε θέση να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.
- (25) Η χρηστή δημόσια διαχείριση του προγράμματος απαιτεί την αυστηρή κατανομή των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων μεταξύ των διάφορων εμπλεκόμενων οντοτήτων, ώστε να αποφεύγονται οι επικαλύψεις και να περιορίζονται οι υπερβάσεις του κόστους και οι καθυστερήσεις.
- (26) Τα κράτη μέλη δραστηριοποιούνται εδώ και καιρό στον τομέα του διαστήματος. Διαθέτουν συστήματα, υποδομές, εθνικούς οργανισμούς και φορείς που συνδέονται με το διάστημα. Συνεπώς, η συμβολή τους στο πρόγραμμα μπορεί να είναι σημαντική, ιδίως όσον αφορά την υλοποίησή του, και θα πρέπει να απαιτείται η πλήρης συνεργασία τους με την Ένωση για την προώθηση των υπηρεσιών και των εφαρμογών του προγράμματος. Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να κινητοποιεί τα μέσα που διαθέτουν τα κράτη μέλη, να τους αναθέτει, ενδεχομένως, μη ρυθμιστικά καθήκοντα κατά την εκτέλεση του προγράμματος και να επωφελείται από τη συνδρομή τους. Επιπλέον, τα οικεία κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των επίγειων σταθμών που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους. Επίσης, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους και με τους αρμόδιους διεθνείς φορείς και τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές, προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι απαραίτητες συχνότητες για το πρόγραμμα είναι διαθέσιμες και προστατεύονται, ώστε να καθίσταται εφικτή η πλήρης ανάπτυξη και λειτουργία εφαρμογών που βασίζονται στις παρεχόμενες υπηρεσίες, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 243/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς προγράμματος πολιτικής για το ραδιοφάσμα¹⁵.
- (27) Η Επιτροπή, ως φορέας προώθησης του γενικού συμφέροντος της Ένωσης, είναι αρμόδια να εφαρμόσει το πρόγραμμα, να αναλάβει τη συνολική ευθύνη και να προωθήσει τη χρήση των υπηρεσιών του. Για τη βέλτιστη χρήση των πόρων και των ικανοτήτων των διαφόρων συμμετεχόντων, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να αναθέτει ορισμένα καθήκοντα. Επιπλέον, η Επιτροπή είναι στην καταλληλότερη θέση για να καθορίσει τις βασικές τεχνικές και επιχειρησιακές προδιαγραφές που απαιτούνται για την προσαρμογή στην εξέλιξη των συστημάτων και των υπηρεσιών.
- (28) Η αποστολή του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα («ο Οργανισμός»), ο οποίος αντικαθιστά και διαδέχεται τον Οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS, που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 912/2010, είναι να συμβάλλει στο πρόγραμμα, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια. Ως εκ τούτου, ορισμένα καθήκοντα που συνδέονται με την

¹⁵ Απόφαση αριθ. 243/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς προγράμματος πολιτικής για το ραδιοφάσμα (ΕΕ L 81 της 21.3.2012, σ. 7).

ασφάλεια και την προώθηση του προγράμματος θα πρέπει να ανατεθούν στον Οργανισμό. Ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια, και δεδομένης της πείρας του στον συγκεκριμένο τομέα, ο Οργανισμός θα πρέπει να αναλάβει τα καθήκοντα διαπίστευσης ασφαλείας για όλες τις δράσεις της Ένωσης στον διαστημικό τομέα. Επιπλέον, θα πρέπει να εκτελεί τα καθήκοντα που αναθέτει σε αυτόν η Επιτροπή μέσω μίας ή περισσότερων συμφωνιών συνεισφοράς που καλύπτουν διάφορα άλλα συγκεκριμένα καθήκοντα που συνδέονται με το πρόγραμμα.

- (29) Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος είναι ένας διεθνής οργανισμός με ευρεία εμπειρογνωμοσύνη στον διαστημικό τομέα, ο οποίος συνήψε συμφωνία-πλαίσιο με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα το 2004. Συνεπώς, είναι σημαντικός εταίρος για την υλοποίηση του προγράμματος, με τον οποίο είναι σκόπιμο να υπάρξει κάθε ωφέλιμη σχέση. Ως προς αυτό, και σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, είναι σημαντικό να συναφθεί χρηματοδοτική συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος η οποία να διέπει όλες τις χρηματοοικονομικές σχέσεις μεταξύ της Επιτροπής, του Οργανισμού και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος και να εξασφαλίζει τη συνοχή τους και τη συμμόρφωσή τους με τη συμφωνία-πλαίσιο με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος, και ιδίως με το άρθρο 5. Ωστόσο, δεδομένου ότι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος δεν είναι οργανισμός της Ένωσης και δεν υπόκειται στο ενωσιακό δίκαιο, έχει καίρια σημασία, προκειμένου να προστατεύονται τα συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών της, η εν λόγω συμφωνία να εξαρτάται από τη θέσπιση κατάλληλων κανόνων λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος. Η συμφωνία θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει όλες τις ρήτρες που είναι αναγκαίες για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
- (30) Για την ενίσχυση της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, έχει ουσιαστική σημασία να εξασφαλιστεί η λειτουργία του Δορυφορικού Κέντρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (SATCEN) ως ευρωπαϊκής αυτόνομης ικανότητας η οποία παρέχει προϊόντα και υπηρεσίες που προκύπτουν από την εκμετάλλευση των σχετικών διαστημικών περιουσιακών στοιχείων και συναφών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των δορυφορικών εικόνων και των αεροφωτογραφιών. Υπό αυτή την έννοια, το SATCEN θα μεγιστοποιεί τις συνέργειες και τη συμπληρωματικότητα με άλλες δραστηριότητες της Ένωσης, και ιδίως με το πρόγραμμα και τις συνιστώσες του.
- (31) Για να ενσωματωθεί διαρθρωτικά η εκπροσώπηση των χρηστών στη διακυβέρνηση του GOVSATCOM και για να συγκεντρωθούν οι ανάγκες και οι απαιτήσεις των χρηστών σε διασυνοριακό επίπεδο και μεταξύ πολιτικοστρατιωτικών υπηρεσιών, οι σχετικές ενωσιακές οντότητες που έχουν στενή επαφή με τους χρήστες —όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας, ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου, η Στρατιωτική Δυνατότητα Σχεδίασης και Διεξαγωγής Επιχειρήσεων και η Μη Στρατιωτική Δυνατότητα Σχεδιασμού και Διεξαγωγής Επιχειρήσεων, καθώς και το Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών— θα πρέπει να έχουν συντονιστικά καθήκοντα για συγκεκριμένες ομάδες χρηστών. Σε συγκεντρωτικό επίπεδο, ο Οργανισμός και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας θα πρέπει να αντιπροσωπεύουν αντίστοιχα τις πολιτικές και τις στρατιωτικές κοινότητες χρηστών και μπορεί να παρακολουθούν την επιχειρησιακή χρήση, τη ζήτηση, τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις, καθώς και τις εξελισσόμενες ανάγκες και απαιτήσεις.
- (32) Λόγω της σημασίας που έχουν οι συναφείς με το διάστημα δραστηριότητες για την ενωσιακή οικονομία και τη ζωή των πολιτών της Ένωσης και λόγω της διπλής χρήσης που έχουν εκ φύσεως τα συστήματα και οι εφαρμογές που βασίζονται σε αυτά τα συστήματα, η επίτευξη και η διατήρηση υψηλού βαθμού ασφαλείας θα πρέπει να αποτελεί βασική προτεραιότητα του προγράμματος, ιδίως προκειμένου να διαφυλάσσονται τα συμφέροντα της Ένωσης και των

κρατών μελών της, μεταξύ άλλων σε σχέση με τις διαβαθμισμένες και άλλες ευαίσθητες μη διαβαθμισμένες πληροφορίες.

- (33) Η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, θα πρέπει να εγγυώνται την ασφάλεια του προγράμματος σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και, κατά περίπτωση, με την απόφαση 2014/496/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου.
- (34) Η διακυβέρνηση της ασφάλειας του προγράμματος θα πρέπει να εδράζεται σε τρεις βασικές αρχές. Πρώτον, είναι επιβεβλημένο η εκτεταμένη, μοναδική πείρα που έχουν τα κράτη μέλη σε θέματα ασφάλειας να λαμβάνεται υπόψη στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Δεύτερον, για να αποφεύγονται συγκρούσεις συμφερόντων και τυχόν αδυναμίες κατά την εφαρμογή των κανόνων ασφαλείας, οι επιχειρησιακές λειτουργίες πρέπει να διαχωρίζονται από τις λειτουργίες της διαπίστευσης ασφαλείας. Τρίτον, η οντότητα που είναι αρμόδια για τη διαχείριση του συνόλου ή μέρους των συνιστώσων του προγράμματος είναι επίσης η πλέον κατάλληλη για τη διαχείριση της ασφάλειας των καθηκόντων που της έχουν ανατεθεί. Η χρηστή διακυβέρνηση της ασφάλειας απαιτεί επίσης την κατάλληλη κατανομή των ρόλων μεταξύ των διαφόρων παραγόντων. Η Επιτροπή, ως αρμόδια για το πρόγραμμα, θα πρέπει να καθορίσει τις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας που θα εφαρμόζονται για κάθε μία από τις συνιστώσες του προγράμματος.
- (35) Λόγω της μοναδικότητας και της πολυπλοκότητας του προγράμματος, καθώς και της σχέσης του με την ασφάλεια, θα πρέπει να τηρούνται αναγνωρισμένες και καθιερωμένες αρχές για τη διαπίστευση ασφαλείας. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο, αφενός, οι δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας να εκτελούνται βάσει συλλογικής ευθύνης για την ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών της, μέσω προσπαθειών για την επίτευξη συναίνεσης και τη συμμετοχή όλων των παραγόντων που ασχολούνται με το θέμα της ασφάλειας, και, αφετέρου, να εφαρμοστεί διαδικασία διαρκούς παρακολούθησης των κινδύνων. Επιβάλλεται επίσης να ανατίθενται οι τεχνικές δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας σε επαγγελματίες οι οποίοι να διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα για τη διαπίστευση πολύπλοκων συστημάτων και να έχουν εξουσιοδότηση ασφαλείας επαρκούς επιπέδου.
- (36) Για να είναι εγγυημένη η ασφαλής κυκλοφορία των πληροφοριών, θα πρέπει να θεσπιστούν οι κατάλληλοι κανόνες ώστε να εξασφαλίζεται η ισοδυναμία των κανόνων ασφαλείας για τις διάφορες δημόσιες και ιδιωτικές οντότητες, αλλά και για τα φυσικά πρόσωπα που εμπλέκονται στην υλοποίηση του προγράμματος.
- (37) Ένας από τους κύριους στόχους του προγράμματος είναι να εξασφαλίζεται η ασφάλεια και η στρατηγική του αυτονομία, να ενισχύεται η ικανότητά του να αναλαμβάνει δράση σε πολλούς τομείς, και ιδίως στον τομέα της ασφάλειας, και να αξιοποιεί τις δυνατότητες που προσφέρει το διάστημα για την ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών της. Ο στόχος αυτός απαιτεί αυστηρούς κανόνες για την επιλεξιμότητα των οντοτήτων οι οποίες θα μπορούσαν να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος και απαιτούν πρόσβαση σε διαβαθμισμένες πληροφορίες της ΕΕ (ΔΠΕΕ) ή σε ευαίσθητες μη διαβαθμισμένες πληροφορίες.
- (38) Όλο και περισσότεροι νευραλγικοί οικονομικοί τομείς, ιδίως οι μεταφορές, οι τηλεπικοινωνίες, η γεωργία και η ενέργεια, χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο τα δορυφορικά συστήματα πλοιήγησης, ενώ αξίζει επίσης να επισημανθούν οι συνέργειες με τις δραστηριότητες που συνδέονται με την ασφάλεια και την άμυνα της Ένωσης και των κρατών μελών της. Κατά συνέπεια, ο πλήρης έλεγχος της δορυφορικής πλοιήγησης θα πρέπει να εγγυάται την τεχνολογική ανεξαρτησία της Ένωσης —και, μακροπρόθεσμα, των κατασκευαστικών στοιχείων του εξοπλισμού της υποδομής— και να διασφαλίζει τη στρατηγική της αυτονομία.
- (39) Το Galileo έχει ως στόχο τη δημιουργία και τη λειτουργία της πρώτης παγκόσμιας υποδομής δορυφορικής πλοιήγησης και εντοπισμού θέσης, η οποία θα είναι ειδικά σχεδιασμένη για μη

στρατιωτικούς σκοπούς και θα μπορεί να χρησιμοποιείται από διάφορους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς στην Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο. Το Galileo λειτουργεί ανεξάρτητα από άλλα υφιστάμενα ή δυνητικά συστήματα και, με τον τρόπο αυτό, συμβάλλει, μεταξύ άλλων, στη στρατηγική αυτονομία της Ένωσης. Η δεύτερη γενιά του συστήματος αναμένεται ότι θα εφαρμοστεί σταδιακά πριν από το 2030, αρχικά με μειωμένη επιχειρησιακή ικανότητα.

- (40) Στόχος του EGNOS είναι να βελτιωθεί η ποιότητα των ανοικτών σημάτων που εκπέμπονται από τα υφιστάμενα παγκόσμια συστήματα δορυφορικής πλοιόγησης, ιδίως των σημάτων που εκπέμπονται από το σύστημα Galileo. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από το EGNOS θα πρέπει να καλύπτουν, κατά προτεραιότητα, τα εδάφη των κρατών μελών που βρίσκονται γεωγραφικώς στην Ευρώπη, στα οποία περιλαμβάνονται, για τον σκοπό αυτό, οι Αζόρες, οι Κανάριοι Νήσοι και η Μαδέρα, προκειμένου να καλυφθούν τα εν λόγω εδάφη έως το τέλος του 2025. Με την επιφύλαξη της τεχνικής εφικτότητας και, για λόγους ασφάλειας της ζωής, με βάση τις διεθνείς συμφωνίες, η γεωγραφική κάλυψη των υπηρεσιών που παρέχονται από το EGNOS θα μπορούσε να επεκταθεί και σε άλλες περιοχές του κόσμου. Με την επιφύλαξη του κανονισμού [2018/XXXX] [κανονισμός EASA] και της αναγκαίας παρακολούθησης της ποιότητας της υπηρεσίας Galileo για τους σκοπούς της αεροπορίας, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, ενώ τα σήματα που εκπέμπονται από το Galileo μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά για να διευκολυνθεί ο εντοπισμός της θέσης των αεροσκαφών, μόνο τοπικά ή περιφερειακά συστήματα ενίσχυσης, όπως το EGNOS στην Ευρώπη, μπορούν να αποτελέσουν υπηρεσίες διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (ATM) και υπηρεσίες αεροναυτιλίας (ANS).
- (41) Είναι επιβεβλημένο να διασφαλιστεί η συνέχεια, η βιωσιμότητα και η μελλοντική διαθεσιμότητα των υπηρεσιών που παρέχονται από τα συστήματα Galileo και EGNOS. Σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον και στο πλαίσιο μιας ταχέως αναπτυσσόμενης αγοράς, θα πρέπει επίσης να συνεχιστεί η ανάπτυξή τους και να προετοιμαστούν νέες γενιές αυτών των συστημάτων.
- (42) Για να μεγιστοποιηθεί η υιοθέτησή τους, η ανοικτή υπηρεσία και η υψηλής ακρίβειας υπηρεσία του Galileo και η ανοικτή υπηρεσία και η υπηρεσία «ασφάλεια της ζωής» του EGNOS θα πρέπει να παρέχονται στους χρήστες δωρεάν.
- (43) Ο όρος «εμπορική υπηρεσία», που χρησιμοποιείται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την εφαρμογή και εκμετάλλευση των ευρωπαϊκών συστημάτων δορυφορικής πλοιόγησης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 876/2002 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 683/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶, δεν είναι πλέον κατάλληλος με βάση την εξέλιξη της εν λόγω υπηρεσίας. Αντ' αυτού, θα πρέπει να δημιουργηθούν δύο χωριστές υπηρεσίες, δηλαδή η υπηρεσία υψηλής ακρίβειας και η υπηρεσία ταυτοποίησης.
- (44) Για τη βελτιστοποιηθεί η χρήση των παρεχόμενων υπηρεσιών, οι υπηρεσίες που παρέχονται από το Galileo και το EGNOS θα πρέπει να είναι συμβατές και διαλειτουργικές μεταξύ τους και, στο μέτρο του δυνατού, με άλλα συστήματα δορυφορικής πλοιόγησης, καθώς και με συμβατικά μέσα ραδιοπλοιόγησης, όταν η εν λόγω συμβατότητα και διαλειτουργικότητα ορίζονται σε διεθνή συμφωνία, με την επιφύλαξη του στόχου της στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης.
- (45) Με δεδομένη τη σημασία που έχει για το Galileo και το EGNOS η επίγεια υποδομή τους, και λόγω του αντικτύπου τής εν λόγω υποδομής στην ασφάλειά τους, ο εντοπισμός της θέσης της υποδομής θα πρέπει να πραγματοποιείται από την Επιτροπή. Η εγκατάσταση της επίγειας

¹⁶

EE L 347 της 20.12.2013, σ. 1-24.

υποδομής των συστημάτων θα πρέπει να εξακολουθήσει να πραγματοποιείται με ανοικτή και διαφανή διαδικασία.

- (46) Για να μεγιστοποιηθούν τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη του Galileo και του EGNOS, ιδίως στον τομέα της ασφάλειας, θα πρέπει να προωθηθεί η χρήση των υπηρεσιών του EGNOS και του Galileo σε άλλες ενωσιακές πολιτικές, όπου αυτό είναι δικαιολογημένο και επωφελές.
- (47) Το Copernicus θα πρέπει να εξασφαλίζει αυτόνομη πρόσβαση σε περιβαλλοντικές γνώσεις και βασικές τεχνολογίες γεωσκόπησης και υπηρεσίες γεωπληροφόρησης, δίνοντας με τον τρόπο αυτό στην Ένωση τη δυνατότητα να επιτυγχάνει ανεξάρτητη λήψη αποφάσεων και δράσεων στους τομείς του περιβάλλοντος, της κλιματικής αλλαγής, της πολιτικής προστασίας, της ασφάλειας, καθώς και της ψηφιακής οικονομίας, μεταξύ άλλων.
- (48) Το Copernicus θα πρέπει να αξιοποιήσει και να εξασφαλίσει τη συνέχεια των δραστηριοτήτων και των επιτευγμάτων στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 377/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση ενωσιακού προγράμματος γεωσκόπησης και παρακολούθησης της Γης (Copernicus)¹⁷, καθώς και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 911/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα παρακολούθησης της γης (GMES) και τις αρχικές του επιχειρήσεις¹⁸, με τον οποίο θεσπίστηκε το πρόδρομο πρόγραμμα «Παγκόσμια παρακολούθηση του περιβάλλοντος και της ασφάλειας» (GMES) και καθορίστηκαν οι κανόνες για την υλοποίηση των αρχικών επιχειρήσεών του, με βάση τις πρόσφατες τάσεις στην έρευνα, την τεχνολογική πρόοδο και καινοτομία που επηρεάζουν τον τομέα της γεωσκόπησης, καθώς και τις εξελίξεις στην ανάλυση μαζικών δεδομένων και στην τεχνητή νοημοσύνη και συναφείς στρατηγικές και πρωτοβουλίες σε ενωσιακό επίπεδο¹⁹. Στον μέγιστο δυνατό βαθμό, θα πρέπει να κάνει χρήση των ικανοτήτων για τη διενέργεια διαστημικών παρατηρήσεων των κρατών μελών, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος, της EUMETSAT²⁰, καθώς και άλλων οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών πρωτοβουλιών στην Ευρώπη, συμβάλλοντας και στην ανάπτυξη βιώσιμης εμπορικής πτυχής του διαστημικού τομέα στην Ευρώπη. Όπου είναι εφικτό και σκόπιμο, θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιεί τα διαθέσιμα επιτόπια και βοηθητικά δεδομένα που παρέχονται κυρίως από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την οδηγία 2007/2/EK²¹. Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική πρόσβαση και χρήση των επιτόπιων συνόλων δεδομένων για το Copernicus.
- (49) Το Copernicus θα πρέπει να υλοποιηθεί σύμφωνα με τους στόχους της οδηγίας 2003/98/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2013/37/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/98/EK σχετικά με την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα²², και ιδίως

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 377/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, για τη θέσπιση του προγράμματος Copernicus και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 911/2010 (ΕΕ L 122 της 24.4.2014, σ. 44).

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 911/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2010, για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα παρακολούθησης της γης (GMES) και τις αρχικές του επιχειρήσεις (2011-2013) (ΕΕ L 276 της 20.10.2010, σ. 1).

¹⁹ Ανακοίνωση «Η τεχνητή νοημοσύνη για την Ευρώπη» [COM(2018) 237 final], ανακοίνωση «Προς έναν κοινό ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων» [COM(2018) 232 final] και πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση της κοινής επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων [COM(2018) 8 final].

²⁰ Ευρωπαϊκή Οργάνωση για την Εκμετάλλευση Μετεωρολογικών Δορυφόρων.

²¹ Οδηγία 2007/2/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2007, για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Inspire).

²² ΕΕ L 175 της 27.6.2013, σ. 1-8.

τους στόχους που αφορούν τη διαφάνεια και τη δημιουργία συνθηκών που είναι ευνοϊκές για την ανάπτυξη υπηρεσιών και συμβάλλουν στην οικονομική μεγέθυνση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην Ένωση. Τα δεδομένα και οι πληροφορίες του Copernicus θα πρέπει να διατίθενται ελεύθερα και ανοικτά.

- (50) Το Copernicus είναι πρόγραμμα που έχει σχεδιαστεί με γνώμονα τους χρήστες. Ως εκ τούτου, η εξέλιξή του θα πρέπει να βασίζεται στις εξελισσόμενες απαιτήσεις των βασικών χρηστών του Copernicus και να αναγνωρίζεται, παράλληλα, η εμφάνιση νέων κοινοτήτων χρηστών του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Το Copernicus θα πρέπει να βασίζεται σε ανάλυση των επιλογών με σκοπό να ικανοποιηθούν οι εξελισσόμενες ανάγκες των χρηστών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την υλοποίηση και την παρακολούθηση των ενωσιακών πολιτικών, οι οποίες απαιτούν τη συνεχή και ουσιαστική συμμετοχή των χρηστών, ιδίως για τον καθορισμό και την επικύρωση των απαιτήσεων.
- (51) Το Copernicus βρίσκεται ήδη σε λειτουργία. Επομένως, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η συνέχεια των υποδομών και των υπηρεσιών που έχουν ήδη δημιουργηθεί και, παράλληλα, να εξασφαλιστεί η προσαρμογή στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον αγοράς, και ιδίως στην εμφάνιση ιδιωτικών παραγόντων στο διάστημα («Νέο Διάστημα») και στις κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις για τις οποίες απαιτείται ταχεία αντίδραση. Αυτό καθιστά αναγκαίο τον επανακαθορισμό της λειτουργικής δομής του Copernicus, ώστε να αντικατοπτρίζει καλύτερα τη μετάβαση από το πρώτο στάδιο των επιχειρησιακών υπηρεσιών στην παροχή προηγμένων και περισσότερο στοχευμένων υπηρεσιών σε νέες κοινότητες χρηστών, καθώς και την ενίσχυση των κατάντη αγορών προστιθέμενης αξίας. Για τον σκοπό αυτό, η περαιτέρω υλοποίηση του θα πρέπει να συντελεστεί με βάση προσέγγιση η οποία να αντικατοπτρίζει την αξιακή αλυσίδα, δηλαδή την απόκτηση δεδομένων, την επεξεργασία δεδομένων και πληροφοριών, τη διανομή και την εκμετάλλευση, τις δραστηριότητες για την υιοθέτηση από τους χρήστες και την αγορά, ενώ η διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού στο πλαίσιο του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη θα εντοπίσει δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που θα πρέπει να κάνουν χρήση του Copernicus.
- (52) Όσον αφορά την απόκτηση δεδομένων, οι δραστηριότητες στο πλαίσιο του Copernicus θα πρέπει να αποσκοπούν στην ολοκλήρωση και τη διατήρηση των υφιστάμενων διαστημικών υποδομών, στην προετοιμασία της μακροπρόθεσμης αντικατάστασης των δορυφόρων στο τέλος του κύκλου ζωής τους, καθώς και στη δρομολόγηση νέων αποστολών που θα χρησιμοποιήσουν νέα συστήματα παρατήρησης, προκειμένου να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της πρόκλησης που συνιστά η παγκόσμια κλιματική αλλαγή (π.χ. παρακολούθηση ανθρωπογενών εκπομπών CO₂ και άλλων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου). Το εύρος της παγκόσμιας παρακολούθησης που παρέχουν οι δραστηριότητες στο πλαίσιο του Copernicus θα πρέπει να διευρυνθεί, ώστε να καλύπτονται οι πολικές περιοχές, και θα πρέπει να υποστηριχθούν η διασφάλιση της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης, η θεσμοθετημένη παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων για το περιβάλλον, καθώς και οι καινοτόμες περιβαλλοντικές εφαρμογές (π.χ. για την παρακολούθηση των καλλιεργειών, τη διαχείριση των υδάτων και την ενισχυμένη παρακολούθηση των πυρκαγιών). Με τον τρόπο αυτό, αναμένεται ότι το Copernicus θα αξιοποιήσει και θα επωφεληθεί στο έπακρο από τις επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της προηγούμενης περιόδου χρηματοδότησης (2014-2020), διερευνώντας παράλληλα νέα επιχειρησιακά και επιχειρηματικά μοντέλα, προκειμένου να συμπληρώσει περαιτέρω τις ικανότητές του. Το Copernicus θα πρέπει επίσης να αξιοποιήσει τις επιτυχημένες εταιρικές σχέσεις με τα κράτη μέλη, ώστε να αναπτυχθεί περαιτέρω η διάσταση της ασφάλειας με κατάλληλους μηχανισμούς διακυβέρνησης, προκειμένου να ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες ανάγκες των χρηστών στον τομέα της ασφάλειας.

- (53) Στο πλαίσιο της επεξεργασίας δεδομένων και πληροφοριών, το Copernicus θα πρέπει να εξασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και την περαιτέρω ανάπτυξη των βασικών υπηρεσιών του Copernicus, παρέχοντας πληροφορίες για την ικανοποίηση των αναγκών του δημόσιου τομέα και των αναγκών που απορρέουν από τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης, και για τη μεγιστοποίηση των ευκαιριών εμπορικής εκμετάλλευσης. Ειδικότερα, το Copernicus θα πρέπει να παρέχει, σε τοπική, εθνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια κλίμακα, πληροφόρηση σχετικά με την κατάσταση της ατμόσφαιρας· πληροφόρηση σχετικά με την κατάσταση των ωκεανών· πληροφόρηση προς στήριξη της παρακολούθησης της ξηράς, ώστε να ενισχυθεί η εφαρμογή τοπικών, εθνικών και ενωσιακών πολιτικών· πληροφόρηση προς στήριξη της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και του μετριασμού της· γεωδιαστηματική πληροφόρηση προς στήριξη της διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, μεταξύ άλλων με δράσεις πρόληψης, με τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης, καθώς και με την ασφάλεια των πολιτών, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει κατάλληλες συμβατικές ρυθμίσεις που να ενισχύουν τη βιωσιμότητα της παροχής υπηρεσιών.
- (54) Κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών του Copernicus, η Επιτροπή μπορεί να στηρίζεται στις αρμόδιες οντότητες, στους σχετικούς ενωσιακούς οργανισμούς, στις ενώσεις ή κοινοπραξίες εθνικών φορέων, ή σε κάθε σχετικό φορέα που είναι δυνητικά επιλέξιμος για συμφωνία συνεισφοράς. Κατά την επιλογή αυτών των οντοτήτων, η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι δεν θα υπάρξει διατάραξη των εργασιών και της παροχής υπηρεσιών και ότι, στην περίπτωση ευαίσθητων για την ασφάλεια δεδομένων, οι οικείες οντότητες έχουν την ικανότητα έγκαιρης προειδοποίησης και παρακολούθησης των κρίσεων στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ) και, ειδικότερα, της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας (ΚΠΑΑ).
- (55) Η εκτέλεση των υπηρεσιών του Copernicus αναμένεται ότι, αφενός, θα διευκολύνει την αξιοποίησή τους από το κοινό, αφού οι χρήστες θα είναι σε θέση να προβλέπουν τη διαθεσιμότητα και την εξέλιξη των υπηρεσιών, και, αφετέρου, θα προωθεί τη συνεργασία με τα κράτη μέλη και με τρίτους. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή και οι επιφορτισμένες οντότητές της που παρέχουν υπηρεσίες θα πρέπει να συνεργαστούν στενά με διάφορες κοινότητες χρηστών σε ολόκληρη την Ευρώπη με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη του χαρτοφυλακίου υπηρεσιών και πληροφοριών του Copernicus, ώστε να εξασφαλιστεί η κάλυψη των εξελισσόμενων αναγκών του δημόσιου τομέα και της πολιτικής και, έτσι, να μπορεί να μεγιστοποιηθεί η αξιοποίηση των δεδομένων γεωσκόπησης. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργαστούν για να αναπτύξουν την επιτόπια συνιστώσα του Copernicus και για να διευκολύνουν την ενοποίηση των επιτόπιων συνόλων δεδομένων με σύνολα διαστημικών δεδομένων για τις αναβαθμισμένες υπηρεσίες του Copernicus.
- (56) Τα δεδομένα και οι πληροφορίες που παράγονται στο πλαίσιο του Copernicus θα πρέπει να είναι διαθέσιμα σε πλήρη, ανοικτή και δωρεάν βάση, με την επιφύλαξη των κατάλληλων προϋποθέσεων και περιορισμών, προκειμένου να προαχθεί η χρήση και η ανταλλαγή τους, και να ενισχυθούν οι ευρωπαϊκές αγορές γεωσκόπησης, ιδίως ο κατάντη τομέας, και με τον τρόπο αυτό να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη και η δημιουργία θέσεων εργασίας στην Ένωση. Στο πλαίσιο αυτής της υπηρεσίας θα πρέπει να συνεχιστεί η παροχή δεδομένων και πληροφοριών με υψηλά επίπεδα συνοχής, συνέχειας, αξιοπιστίας και ποιότητας. Αυτό απαιτεί ευρεία και εύκολη πρόσβαση σε δεδομένα και πληροφορίες του Copernicus, καθώς και επεξεργασία και αξιοποίησή τους, σε διάφορα επίπεδα επικαιρότητας, κάτι για το οποίο η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει την ολοκληρωμένη προσέγγιση που ακολουθεί, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών, ώστε να καταστεί επίσης δυνατή η ενοποίηση με άλλες πηγές δεδομένων και πληροφοριών. Το Copernicus θα πρέπει να προωθήσει περαιτέρω τις Υπηρεσίες Πρόσβασης σε Δεδομένα και Πληροφορίες [Data and Information Access Services (DIAS)]

εντός των κρατών μελών και να δημιουργήσει συνέργειες με τα περιουσιακά στοιχεία τους, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί και να ενισχυθεί η απορρόφηση από την αγορά των δεδομένων και των πληροφοριών του Copernicus.

- (57) Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργαστεί με τους παρόχους δεδομένων για να συμφωνηθούν οι όροι αδειοδότησης για τα δεδομένα τρίτων, προκειμένου να διευκολύνεται η χρήση τους στο πλαίσιο του Copernicus, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τα ισχύοντα δικαιώματα των τρίτων. Καθώς ορισμένα δεδομένα και πληροφορίες του Copernicus, συμπεριλαμβανομένων των εικόνων υψηλής ευκρίνειας, μπορεί να έχουν αντίκτυπο στην ασφάλεια της Ένωσης ή των κρατών μελών της, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μπορούν να ληφθούν μέτρα για να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι και οι απειλές κατά της ασφάλειας της Ένωσης ή των κρατών μελών της.
- (58) Οι διατάξεις των νομικών πράξεων που εκδίδονται με βάση προγενέστερους κανονισμούς χωρίς ημερομηνία λήξης θα πρέπει να παραμείνουν σε ισχύ, εκτός αν έρχονται σε αντίθεση με τον νέο κανονισμό. Αυτό αφορά ιδίως τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1159/2013 της Επιτροπής, που θεσπίζει τους όρους καταχώρισης και αδειοδότησης των χρηστών του GMES και καθορίζει τα κριτήρια για τον περιορισμό της πρόσβασης στα αποκλειστικά δεδομένα του GMES και στις πληροφορίες που παράγονται από τις υπηρεσίες του GMES²³.
- (59) Για να προωθηθεί και να διευκολυνθεί η χρήση των δεδομένων και των τεχνολογιών γεωσκόπησης από τις τοπικές αρχές και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (MME), τους επιστήμονες και τους ερευνητές, θα πρέπει να προωθηθούν —μέσω δραστηριοτήτων αξιοποίησης από τους χρήστες— ειδικά δίκτυα διανομής των δεδομένων του Copernicus, συμπεριλαμβανομένων εθνικών και περιφερειακών φορέων. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες προκειμένου να αναπτύξουν στενότερους δεσμούς μεταξύ του Copernicus και των ενωσιακών και εθνικών πολιτικών, ώστε να τονωθεί η ζήτηση για εμπορικές εφαρμογές και υπηρεσίες και να δοθεί η δυνατότητα στις επιχειρήσεις, και ιδίως στις MME και στις νεοφυείς επιχειρήσεις, να αναπτύξουν εφαρμογές βασισμένες σε δεδομένα και πληροφορίες του Copernicus, με στόχο την ανάπτυξη ενός παγκοσμίως ανταγωνιστικού οικοσυστήματος δεδομένων γεωσκόπησης στην Ευρώπη.
- (60) Σε διεθνές επίπεδο, το Copernicus θα πρέπει να παρέχει ακριβείς και αξιόπιστες πληροφορίες για συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, και προς υποστήριξη της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης και της πολιτικής της για την ανάπτυξιακή συνεργασία. Το Copernicus θα πρέπει να θεωρείται η ευρωπαϊκή συμβολή στο παγκόσμιο σύστημα συστημάτων γεωσκόπησης (GEOSS), στην Επιτροπή Δορυφόρων Γεωσκόπησης (CEOS), στη Διάσκεψη των μερών της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών του 1992 για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) και στο πλαίσιο του Sendai για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών. Θα πρέπει να θεσπίζει ή να διατηρεί την κατάλληλη συνεργασία με τα σχετικά τομεακά όργανα του ΟΗΕ και του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού.
- (61) Κατά την υλοποίηση του Copernicus, η Επιτροπή θα πρέπει να βασίζεται, κατά περίπτωση, στις ευρωπαϊκές διεθνείς οργανώσεις με τις οποίες έχει ήδη συνάψει εταιρικές σχέσεις, και ιδίως τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος, για την ανάπτυξη και την προμήθεια διαστημικών περιουσιακών στοιχείων, την πρόσβαση σε δεδομένα και την εκτέλεση εξειδικευμένων αποστολών. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή θα πρέπει να βασίζεται στην EUMETSAT για την εκτέλεση εξειδικευμένων αποστολών σύμφωνα με την εμπειρογνωσία και την εντολή της. Στον τομέα των υπηρεσιών, η Επιτροπή θα πρέπει να επωφελείται επαρκώς από τις ειδικές ικανότητες που παρέχονται από οργανισμούς της Ένωσης, όπως ο Ευρωπαϊκός

²³

EE L 309 της 19.11.2013, σ. 1-6.

Οργανισμός Περιβάλλοντος, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, καθώς και το διακυβερνητικό Ευρωπαϊκό Κέντρο Μεσοπρόθεσμων Μετεωρολογικών Προβλέψεων και τις ευρωπαϊκές επενδύσεις που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί σε υπηρεσίες παρακολούθησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος μέσω της εταιρείας Mercator Ocean. Όσον αφορά την ασφάλεια, θα επιδιωχθεί σφαιρική προσέγγιση σε ενωσιακό επίπεδο με την Ύπατη Εκπρόσωπο. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) της Επιτροπής έχει αναμειχθεί ενεργά από την έναρξη της πρωτοβουλίας GMES και έχει υποστηρίξει τις εξελίξεις για το Galileo και τα διαστημικά καιρικά φαινόμενα. Δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 377/2014, το ΚΚΕρ διαχειρίζεται την υπηρεσία διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και το παγκόσμιο σκέλος της υπηρεσίας παρακολούθησης της ξηράς του Copernicus· συμβάλλει στον έλεγχο της ποιότητας και της καταλληλότητας των προϊόντων και των πληροφοριών, καθώς και στη μελλοντική εξέλιξή του. Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να στηρίζεται στην επιστημονική και τεχνική συνδρομή του ΚΚΕρ για την υλοποίηση του προγράμματος.

- (62) Η Ένωση, ανταποκρινόμενη στα αιτήματα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θέσπισε πλαίσιο για τη στήριξη της επιτήρησης και παρακολούθησης του διαστήματος (SST) με την απόφαση αριθ. 541/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για τη στήριξη της επιτήρησης και παρακολούθησης του διαστήματος²⁴. Τα διαστημικά απόβλητα αποτελούν πλέον σοβαρή απειλή για την ασφάλεια, την προστασία και τη βιωσιμότητα των διαστημικών δραστηριοτήτων. Ως εκ τούτου, το SST είναι πρωταρχικής σημασίας για να διατηρηθεί η συνέχεια των συνιστώσων του προγράμματος και η συμβολή τους στις ενωσιακές πολιτικές. Το SST, επιδιώκοντας να αποτρέψει τον πολλαπλασιασμό των διαστημικών αποβλήτων, συμβάλλει στην εξασφάλιση της βιώσιμης και εγγυημένης πρόσβασης και χρήσης του διαστήματος, το οποίο αποτελεί παγκόσμιο κοινό αγαθό.
- (63) Το SST θα πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω τις επιδόσεις και την αυτονομία των ικανοτήτων SST. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να οδηγήσει στην κατάρτιση αυτόνομου ευρωπαϊκού καταλόγου διαστημικών αντικειμένων, ο οποίος θα βασίζεται σε δεδομένα από το δίκτυο αισθητήρων SST. Το SST θα πρέπει επίσης να συνεχίσει να υποστηρίζει τη λειτουργία και την παροχή των υπηρεσιών SST. Δεδομένου ότι το SST είναι ένα σύστημα με γνώμονα τους χρήστες, θα πρέπει να θεσπιστούν κατάλληλοι μηχανισμοί για τη συλλογή των απαιτήσεων των χρηστών, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνδέονται με την ασφάλεια.
- (64) Η παροχή υπηρεσιών SST θα πρέπει να βασίζεται στη συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών και να χρησιμοποιεί την υφιστάμενη και τη μελλοντική εθνική εμπειρογνωμοσύνη και τα υφιστάμενα και τα μελλοντικά εθνικά περιουσιακά στοιχεία, καθώς και αυτά που αναπτύσσονται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος ή την Ένωση. Θα πρέπει να είναι δυνατή η παροχή χρηματοδοτικής στήριξης για την ανάπτυξη νέων αισθητήρων SST. Λόγω του ευαίσθητου χαρακτήρα του SST, ο έλεγχος των εθνικών αισθητήρων και η λειτουργία, η συντήρηση και η ανανέωσή τους, καθώς και η επεξεργασία των δεδομένων που οδηγεί στην παροχή υπηρεσιών SST θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων των συμμετεχόντων κρατών μελών.
- (65) Τα κράτη μέλη που διατηρούν επαρκή κυριότητα σε ικανότητες SST ή πρόσβαση σε αυτές θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν στην παροχή υπηρεσιών SST. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην κοινοπραξία SST, η οποία συστάθηκε με την απόφαση αριθ. 541/2014/ΕΕ, θα πρέπει να θεωρείται ότι συμμορφώνονται με τα εν λόγω κριτήρια. Τα εν λόγω κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν πρόταση και να αποδείξουν τη συμμόρφωσή τους με περαιτέρω

²⁴ EE L 158 της 27.5.2014, σ. 227.

στοιχεία που αφορούν τη λειτουργική οργάνωση. Εάν δεν υποβληθεί πρόταση, τα εν λόγω κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να υποβάλουν προσφορές που να καλύπτουν συγκεκριμένο καθεστώς τροχιάς, π.χ. τη χαμηλή γήινη τροχιά (LEO), τη μεσαία γήινη τροχιά (MEO) και τη γεωστατική τροχιά (GEO) αντίστοιχα. Θα πρέπει να θεσπισθούν κατάλληλοι κανόνες για την επιλογή και την οργάνωση των συμμετεχόντων κρατών μελών.

- (66) Μόλις συσταθεί το SST θα πρέπει, αφενός, να τηρεί τις αρχές της συμπληρωματικότητας των δραστηριοτήτων και της συνέχειας των υπηρεσιών SST υψηλής ποιότητας με γνώμονα τον χρήστη και, αφετέρου, να βασίζεται στη βέλτιστη εμπειρογνωμοσύνη. Ως εκ τούτου, το SST θα πρέπει να αποτρέπει την περιττή επικάλυψη. Τυχόν πλεονάζουσες ικανότητες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αυστηρά με σκοπό την εξασφάλιση της συνέχειας και της ποιότητας των υπηρεσιών SST. Οι δραστηριότητες των ομάδων εμπειρογνωμόνων θα πρέπει να συμβάλλουν στην αποτροπή αυτών των περιττών αλληλεπικαλύψεων.
- (67) Επιπλέον, το SST θα πρέπει να συμπληρώνει τα υφιστάμενα μέτρα μετριασμού, όπως τις σχετικές με τον μετριασμό των διαστημικών αποβλήτων κατευθυντήριες γραμμές της επιτροπής του ΟΗΕ για τη χρήση του απότερου διαστήματος για ειρηνικούς σκοπούς (COPUOS) και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων στο απότερο διάστημα, ή άλλες πρωτοβουλίες, με σκοπό να διασφαλίζει την ασφάλεια, την προστασία και τη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων στο απότερο διάστημα. Για να περιοριστούν οι κίνδυνοι συγκρούσεων, το SST θα επιδιώξει επίσης συνέργειες με πρωτοβουλίες για την ενεργό εξάλειψη και εξουδετέρωση των διαστημικών αποβλήτων. Το SST θα πρέπει να συμβάλλει στη διασφάλιση της ειρηνικής χρήσης και εξερεύνησης του απότερου διαστήματος. Η αύξηση των διαστημικών δραστηριοτήτων μπορεί να έχει επιπτώσεις στις διεθνείς πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται στον τομέα της διαχείρισης της διαστημικής κυκλοφορίας. Η Ένωση θα πρέπει να παρακολουθεί τις εξελίξεις αυτές και μπορεί να τις λάβει υπόψη στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης του τρέχοντος ΠΔΠ.
- (68) Ως προς το SST, τα διαστημικά καιρικά φαινόμενα και τα NEO, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η συνεργασία με διεθνείς εταίρους, ιδίως τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, με διεθνείς οργανισμούς και άλλα τρίτα μέρη, κατά κύριο λόγο για την αποφυγή συγκρούσεων στο διάστημα, την αποτροπή του πολλαπλασιασμού των διαστημικών αποβλήτων και την αύξηση της ετοιμότητας για να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες των ακραίων διαστημικών καιρικών φαινομένων και των αντικειμένων κοντά στη Γη.
- (69) Η επιτροπή ασφαλείας του Συμβουλίου συνέστησε να δημιουργηθεί δομή διαχείρισης κινδύνου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ζητήματα ασφάλειας των δεδομένων λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εφαρμογή της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, και λαμβάνοντας υπόψη τις εργασίες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν τις κατάλληλες δομές και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου.
- (70) Ακραία και σοβαρά διαστημικά καιρικά φαινόμενα μπορεί να απειλήσουν την ασφάλεια των πολιτών και να διαταράξουν τη λειτουργία των διαστημικών και των επίγειων υποδομών. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να δημιουργηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος μια λειτουργία διαστημικών καιρικών φαινομένων με σκοπό την αξιολόγηση των κινδύνων από τα διαστημικά καιρικά φαινόμενα και των αντίστοιχων αναγκών των χρηστών, την αύξηση των γνώσεων σχετικά με τους κινδύνους από τα εν λόγω φαινόμενα, την εξασφάλιση της παροχής συναφών υπηρεσιών με γνώμονα τον χρήστη και τη βελτίωση των ικανοτήτων των κρατών μελών να παράγουν υπηρεσίες σχετικά με τα διαστημικά καιρικά φαινόμενα. Η Επιτροπή θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στους τομείς στους οποίους θα παρέχονται οι επιχειρησιακές υπηρεσίες σχετικά με τα διαστημικά καιρικά φαινόμενα, με γνώμονα τις ανάγκες των χρηστών, τους κινδύνους και την τεχνολογική ετοιμότητα. Μακροπρόθεσμα, μπορούν να καλυφθούν οι ανάγκες άλλων τομέων. Η παροχή υπηρεσιών σε ενωσιακό επίπεδο σύμφωνα με τις ανάγκες

των χρηστών θα απαιτήσει στοχευμένες, συντονισμένες και συνεχείς δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, προκειμένου να υποστηριχθεί η εξέλιξη των υπηρεσιών σχετικά με τα διαστημικά καιρικά φαινόμενα. Η παροχή υπηρεσιών σχετικά με τα διαστημικά καιρικά φαινόμενα θα πρέπει να βασίζεται στις υφιστάμενες εθνικές και ενωσιακές ικανότητες και να δίνει τη δυνατότητα ευρείας συμμετοχής των κρατών μελών και εμπλοκής του ιδιωτικού τομέα.

- (71) Η Λευκή Βίβλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το μέλλον της Ευρώπης²⁵, η Δήλωση της Ρώμης των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων των 27 κρατών μελών της ΕΕ²⁶ και διάφορα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπενθυμίζουν ότι η ΕΕ μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για την εγγύηση ασφαλούς, προστατευμένης και ανθεκτικής Ευρώπης, η οποία να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει προκλήσεις όπως οι περιφερειακές συγκρούσεις, η τρομοκρατία, οι κυβερνοαπειλές και οι εντεινόμενες μεταναστευτικές πιέσεις. Η ασφαλής και εγγυημένη πρόσβαση στις δορυφορικές επικοινωνίες είναι ένα απαραίτητο εργαλείο για τους παράγοντες ασφαλείας, και η συγκέντρωση και κοινή χρήση αυτού του νευραλγικού πόρου ασφάλειας σε ενωσιακό επίπεδο ενισχύει μια Ένωση που προστατεύει τους πολίτες της.
- (72) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 19ης και 20ής Δεκεμβρίου 2013²⁷, στα συμπεράσματά του, εξέφρασε την ικανοποίησή του για τις προετοιμασίες στον τομέα των δορυφορικών επικοινωνιών με στόχο την επόμενη γενιά κυβερνητικών δορυφορικών επικοινωνιών (GOVSATCOM) μέσω της στενής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος. Το GOVSATCOM έχει επίσης αναγνωριστεί ως ένα από τα στοιχεία της συνολικής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας του Ιουνίου του 2016. Το GOVSATCOM θα πρέπει να συμβάλλει στην απάντηση της ΕΕ στις υβριδικές απειλές και να παρέχει στήριξη στη θαλάσσια πολιτική της ΕΕ και στην πολιτική της ΕΕ για την Αρκτική.
- (73) Το GOVSATCOM είναι ένα πρόγραμμα επικεντρωμένο στον χρήστη, με έντονη διάσταση ασφαλείας. Οι περιπτώσεις χρήσης μπορούν να αναλυθούν με βάση τρεις κύριες κατηγορίες: τη διαχείριση κρίσεων, που μπορεί να περιλαμβάνει πολιτικές και στρατιωτικές αποστολές και επιχειρήσεις στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές, ανθρωπιστικές κρίσεις και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στη θάλασσα· την επιτήρηση, που μπορεί να περιλαμβάνει την επιτήρηση των συνόρων, την επιτήρηση προ των συνόρων, την επιτήρηση των θαλάσσιων συνόρων, τη θαλάσσια επιτήρηση και την παρακολούθηση του παράνομου εμπορίου· και τις βασικές υποδομές, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν το διπλωματικό δίκτυο, τις επικοινωνίες της αστυνομίας, τις υποδομές ζωτικής σημασίας (π.χ. ενέργεια, μεταφορές, υδατοφράγματα) και τις διαστημικές υποδομές.
- (74) Οι δορυφορικές επικοινωνίες είναι ένας πεπερασμένος πόρος, που περιορίζεται από τις δορυφορικές ικανότητες, τη συγχότητα και τη γεωγραφική κάλυψη. Ως εκ τούτου, το GOVSATCOM, για να είναι οικονομικά αποδοτικό και να αξιοποιεί τις οικονομίες κλίμακας, πρέπει να βελτιστοποιεί την αντιστοίχιση ανάμεσα στη ζήτηση GOVSATCOM από εξουσιοδοτημένους χρήστες και στην προσφορά που παρέχεται στο πλαίσιο συμβάσεων GOVSATCOM για δορυφορικές ικανότητες και υπηρεσίες. Δεδομένου ότι η ζήτηση και η δυνητική προσφορά μεταβάλλονται με την πάροδο του χρόνου, απαιτείται συνεχής παρακολούθηση και ευελιξία με σκοπό την προσαρμογή των υπηρεσιών GOVSATCOM. Οι οικονομίες κλίμακας μπορούν να επιτευχθούν μόνο για αρκετά μεγάλο σύνολο ικανοτήτων και υπηρεσιών και ευρεία βάση χρηστών.

²⁵

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/leyki_bivlos_gia_to_mellon_tis_eyropis_el.pdf

²⁶

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/146072.pdf

²⁷

Έγγρ. EUCO 217/13.

- (75) Οι λειτουργικές απαιτήσεις θα προσδιοριστούν με βάση την ανάλυση των περιπτώσεων χρήσης. Το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών θα πρέπει να αναπτυχθεί με βάση αυτές τις λειτουργικές απαιτήσεις, σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις ασφαλείας. Το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών θα πρέπει να καθορίσει την εφαρμοστέα βάση για τις υπηρεσίες που θα παρέχονται μέσω του GOVSATCOM. Για να διατηρηθεί η καλύτερη δυνατή αντιστοίχιση μεταξύ της ζήτησης και των παρεχόμενων υπηρεσιών, το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών GOVSATCOM μπορεί να χρειάζεται να επικαιροποιείται σε τακτά διαστήματα.
- (76) Στο πρώτο στάδιο του GOVSATCOM (περίπου έως το 2025), θα χρησιμοποιείται η υφιστάμενη ικανότητα των ιδιωτικών φορέων και των κρατών μελών. Σε αυτό το πρώτο στάδιο οι υπηρεσίες θα εισαχθούν κλιμακωτά, καταρχάς στους χρήστες σε επίπεδο Ένωσης. Εάν, κατά το πρώτο στάδιο, προκύψει έπειτα από λεπτομερή ανάλυση της μελλοντικής προσφοράς και ζήτησης ότι η συγκεκριμένη προσέγγιση δεν επαρκεί για να καλύψει την εξελισσόμενη ζήτηση, μπορεί να αποφασιστεί η μετάβαση σε ένα δεύτερο στάδιο και να αναπτυχθούν πρόσθετες εξειδικευμένες διαστημικές υποδομές ή ικανότητες μέσω ενός ή περισσότερων συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, π.χ. με τους ενωσιακούς φορείς εκμετάλλευσης δορυφόρων.
- (77) Για να βελτιστοποιηθούν οι διαθέσιμοι πόροι δορυφορικής επικοινωνίας, για να διασφαλίζεται η πρόσβαση σε αυτούς σε απρόβλεπτες καταστάσεις, όπως οι φυσικές καταστροφές, και για να εξασφαλίζεται η επιχειρησιακή αποδοτικότητα και ο σύντομος χρόνος εξυπηρέτησης, απαιτείται η δημιουργία ενός ή δύο κόμβων GOVSATCOM. Το επίγειο τμήμα θα πρέπει να σχεδιαστεί με βάση τις επιχειρησιακές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις ασφαλείας. Για να μετριαστούν οι κίνδυνοι, είναι δυνατόν να αποτελείται από περισσότερες από μία φυσικές τοποθεσίες. Ενδέχεται να χρειαστούν πρόσθετα στοιχεία του επίγειου τμήματος, όπως σταθμοί αγκυροβόλησης.
- (78) Για τους χρήστες των δορυφορικών επικοινωνιών, ο εξοπλισμός χρήστη αποτελεί τη νευραλγική επιχειρησιακή διεπαφή. Η ενωσιακή προσέγγιση όσον αφορά το GOVSATCOM δίνει τη δυνατότητα στους περισσότερους χρήστες να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούν τον υφιστάμενο εξοπλισμό χρήστη για τις υπηρεσίες GOVSATCOM, στον βαθμό που χρησιμοποιούν ενωσιακές τεχνολογίες.
- (79) Για λόγους επιχειρησιακής αποδοτικότητας, οι χρήστες επισήμαναν ότι είναι σημαντικό να τεθεί ως στόχος η διαλειτουργικότητα του εξοπλισμού χρήστη, και ο εξοπλισμός χρήστη να μπορεί να χρησιμοποιεί διαφορετικά δορυφορικά συστήματα. Ενδέχεται να απαιτηθούν ενέργειες έρευνας και ανάπτυξης στον συγκεκριμένο τομέα.
- (80) Σε επίπεδο υλοποίησης, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες θα πρέπει να κατανέμονται μεταξύ εξειδικευμένων οντοτήτων, όπως είναι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας, η ΕΥΕΔ, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος, ο Οργανισμός και άλλοι οργανισμοί της Ένωσης, με τέτοιον τρόπο ώστε να ευθυγραμμίζονται με τον κύριο ρόλο τους, ιδίως για τις πτυχές που αφορούν τον χρήστη.
- (81) Η αρμόδια αρχή GOVSATCOM έχει σημαντικό ρόλο να μεριμνά ότι οι χρήστες και άλλες εθνικές οντότητες που διαδραματίζουν κάποιον ρόλο στο GOVSATCOM συμμορφώνονται με τους κανόνες σχετικά με την κατανομή και την ιεράρχηση, καθώς και με τις διαδικασίες ασφαλείας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις απαιτήσεις ασφαλείας. Κράτος μέλος που δεν έχει ορίσει αρμόδια αρχή GOVSATCOM θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να ορίσει σημείο επαφής για τη διαχείριση τυχόν διαπιστωθείσας συμφόρησης που επηρεάζει το GOVSATCOM.
- (82) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή όσον αφορά τις λειτουργικές απαιτήσεις για τις υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο του GOVSATCOM. Αυτό θα δώσει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να καθορίσει τις τεχνικές προδιαγραφές για τις περιπτώσεις

χρήσης που σχετίζονται με τη διαχείριση κρίσεων, την εποπτεία και τη διαχείριση καίριων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των διπλωματικών δικτύων επικοινωνίας. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

- (83) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή όσον αφορά το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών για τις υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο του GOVSATCOM. Αυτό θα δώσει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να καθορίσει τα χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της γεωγραφικής κάλυψης, της συχνότητας, του εύρους ζώνης, του εξοπλισμού χρήστη και των χαρακτηριστικών ασφαλείας. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
- (84) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή όσον αφορά τους κανόνες σχετικά με την κατανομή και την ιεράρχηση για τη χρήση συγκεντρωμένων ικανοτήτων δορυφορικής επικοινωνίας GOVSATCOM. Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να λάβει υπόψη τις λειτουργικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις ασφαλείας, καθώς και την ανάλυση των κινδύνων και της αναμενόμενης ζήτησης από τους συμμετέχοντες του GOVSATCOM. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
- (85) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή όσον αφορά τη θέση της υποδομής του επίγειου τμήματος για το GOVSATCOM. Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να λάβει υπόψη τις λειτουργικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις ασφαλείας για της επιλογή αυτών των θέσεων. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- (86) Η υποδομή που προορίζεται για το πρόγραμμα ενδέχεται να απαιτεί πρόσθετη έρευνα και ανάπτυξη, που μπορούν να υποστηριχθούν από το Ορίζων Ευρώπη, με στόχο να εξασφαλιστεί η συνοχή με τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος στον συγκεκριμένο τομέα. Οι συνέργειες με το Ορίζων Ευρώπη θα πρέπει να διασφαλίζονται ότι οι ανάγκες έρευνας και καινοτομίας του διαστημικού τομέα προσδιορίζονται και λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της διαδικασίας στρατηγικού σχεδιασμού σε θέματα έρευνας και καινοτομίας. Διαστημικά δεδομένα και υπηρεσίες που διατίθενται δωρεάν από το πρόγραμμα θα χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη πρωτοποριακών λύσεων μέσω της έρευνας και της καινοτομίας, μεταξύ άλλων εντός του πλαισίου του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη, ιδίως όσον αφορά τη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων και τη βιωσιμότητα των φυσικών πόρων, την παρακολούθηση του κλίματος, τις έξυπνες πόλεις, τα αυτοματοποιημένα οχήματα, την ασφάλεια και τη διαχείριση καταστροφών. Η διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού στο πλαίσιο του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη θα προσδιορίσει δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που θα πρέπει να χρησιμοποιούν υποδομές ενωσιακής ιδιοκτησίας, όπως το Galileo, το EGNOS και το Copernicus. Οι ερευνητικές υποδομές, ιδίως τα δίκτυα επιτόπιας παρατήρησης, θα αποτελούν νευραλγικά στοιχεία της υποδομής επιτόπιας παρατήρησης που θα καθιστούν εφικτή την παροχή των υπηρεσιών του Copernicus.
- (87) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 912/2010 θέσπισε τον Οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS, με σκοπό τη διαχείριση ορισμένων πτυχών των προγραμμάτων δορυφορικής πλοιογγησης Galileo και EGNOS. Ειδικότερα, ο παρών κανονισμός ορίζει ότι ο Οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS θα αναλάβει νέα καθήκοντα, όχι μόνο όσον αφορά το Galileo και το EGNOS, αλλά και άλλες συνιστώσες του προγράμματος, και ιδίως τη διαπίστευση ασφαλείας. Κατά συνέπεια, το όνομα, τα καθήκοντα και οι οργανωτικές πτυχές του Οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS πρέπει να προσαρμοστούν αναλόγως.

- (88) Ο Οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS, ενόψει του διευρυμένου πεδίου δραστηριοτήτων του, το οποίο δεν θα περιορίζεται πλέον στα προγράμματα Galileo και EGNOS, θα πρέπει να τροποποιηθεί. Ωστόσο, στο πλαίσιο του Οργανισμού θα πρέπει να διασφαλιστεί η συνέχεια των δραστηριοτήτων του Οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS, καθώς και η συνέχεια όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, το προσωπικό και την εγκυρότητα των ειλημμένων αποφάσεων.
- (89) Δεδομένης της εντολής του Οργανισμού και του ρόλου της Επιτροπής στην υλοποίηση του προγράμματος, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι ορισμένες από τις αποφάσεις που ελήφθησαν από το διοικητικό συμβούλιο δεν θα πρέπει να εκδοθούν χωρίς τη θετική ψήφο των εκπροσώπων της Επιτροπής.
- (90) Με την επιφύλαξη των εξουσιών της Επιτροπής, το διοικητικό συμβούλιο, το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας και ο εκτελεστικός διευθυντής πρέπει να ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία και να ενεργούν προς το δημόσιο συμφέρον.
- (91) Είναι δυνατόν —και, μάλιστα, πολύ πιθανόν— ορισμένες συνιστώσες του προγράμματος να βασίζονται στη χρήση εναίσθητων ή συναφών με την ασφάλεια εθνικών υποδομών. Στην περίπτωση αυτή, για λόγους εθνικής ασφάλειας, είναι αναγκαίο να οριστεί ότι στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου και του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας θα συμμετέχουν μόνο οι εκπρόσωποι των κρατών μελών τα οποία διαθέτουν τέτοιουν είδους υποδομές.
- (92) Για να ενθαρρυνθεί η ευρύτερη δυνατή χρήση των υπηρεσιών που παρέχονται από το πρόγραμμα, θα ήταν χρήσιμο να τονιστεί ότι τα δεδομένα, οι πληροφορίες και οι υπηρεσίες παρέχονται χωρίς εγγύηση.
- (93) Θα πρέπει να επιβεβαιωθεί ότι η Επιτροπή, κατά την εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων της μη ρυθμιστικού χαρακτήρα, μπορεί να ζητήσει, κατά περίπτωση και στο μέτρο που κρίνεται αναγκαίο, την τεχνική βοήθεια ορισμένων εξωτερικών μερών. Οι άλλες οντότητες που εμπλέκονται στη δημόσια διακυβέρνηση του προγράμματος μπορούν επίσης να κάνουν χρήση της ίδιας τεχνικής βοήθειας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθενται βάσει του παρόντος κανονισμού.
- (94) Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, θα πρέπει το πρόγραμμα να αξιολογείται με βάση πληροφορίες που συλλέγονται στο πλαίσιο της τήρησης ειδικών απαιτήσεων παρακολούθησης και, ταυτόχρονα, να αποφεύγονται οι υπερβολικές ρυθμίσεις και ο διοικητικός φόρτος, ιδίως για τα κράτη μέλη. Κατά περίπτωση, οι απαιτήσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν μετρήσιμους δείκτες ως βάση για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του προγράμματος.
- (95) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
- (96) Δεδομένου ότι η χρηστή δημόσια διακυβέρνηση απαιτεί ενιαία διαχείριση του προγράμματος, ταχύτερη λήψη αποφάσεων και ισότιμη πρόσβαση στις πληροφορίες, οι εκπρόσωποι των οντοτήτων στις οποίες έχουν ανατεθεί καθήκοντα σχετικά με το εν λόγω πρόγραμμα θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν ως παρατηρητές στις εργασίες της επιτροπής που συστάθηκε κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Για τους ίδιους λόγους, οι εκπρόσωποι τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών που έχουν συνάψει διεθνή συμφωνία με την Ένωση θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν στις εργασίες της επιτροπής με την επιφύλαξη των περιορισμών ασφαλείας και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους όρους της εν λόγω συμφωνίας. Οι εκπρόσωποι των οντοτήτων στις οποίες έχουν ανατεθεί καθήκοντα σχετικά με

το πρόγραμμα, καθώς και οι εκπρόσωποι τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών δεν δικαιούνται να συμμετέχουν στις ψηφοφορίες της επιτροπής.

- (97) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εκτίμηση της προόδου του προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων του, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή όσον αφορά την τροποποίηση του παραρτήματος X με σκοπό να επανεξεταστούν ή να συμπληρωθούν οι δείκτες όπου κριθεί απαραίτητο και να συμπληρωθεί ο παρών κανονισμός με διατάξεις για τον καθορισμό πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διενεργεί η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, οι δε διαβουλεύσεις να διενεργούνται σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Ειδικότερα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (98) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, επειδή υπερβαίνει τις οικονομικές και τεχνικές ικανότητες κάθε επιμέρους κράτους μέλους και μπορεί, ως εκ τούτου, λόγω του μεγέθους και των επιπτώσεών του, να επιτευχθεί καλύτερα με την ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που ορίζεται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που ορίζεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτού του στόχου,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

- Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το διαστημικό πρόγραμμα της Ένωσης (το «πρόγραμμα»). Καθορίζει τους στόχους του προγράμματος, τον προϋπολογισμό του για την περίοδο 2021-2027, τις μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης και τους κανόνες για την παροχή της εν λόγω χρηματοδότησης, καθώς και τους κανόνες για την υλοποίηση του προγράμματος.
- Ο παρών κανονισμός, αφενός, θεσπίζει τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα (ο «Οργανισμός»), ο οποίος αντικαθιστά και διαδέχεται τον Οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS, που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 912/2010, και, αφετέρου, καθορίζει τους κανόνες λειτουργίας του Οργανισμού.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) «διαστημικό σκάφος»: κάθε διαστημικό αντικείμενο που εξυπηρετεί συγκεκριμένο σκοπό, συμπεριλαμβανομένων των ενεργών τεχνητών δορυφόρων και των ανώτερων ορόφων των πυραύλων.

- (2) «διαστημικά καιρικά φαινόμενα»: φυσικές διακυμάνσεις του διαστημικού περιβάλλοντος μεταξύ του Ήλιου και της Γης, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι ηλιακές εκλάμψεις, τα ηλιακά ενεργειακά σωματίδια, οι ηλιακοί άνεμοι και οι στεμματικές εκπομπές μάζας που μπορεί να οδηγήσουν σε ηλιακές καταιγίδες (γεωμαγνητικές καταιγίδες, καταιγίδες ηλιακής ακτινοβολίας και ιονοσφαιρικές διαταραχές) που ενδέχεται να επηρεάσουν τη Γη.
- (3) «αντικείμενα κοντά στη Γη»: φυσικά αντικείμενα στο ηλιακό σύστημα που μπορούν ενδεχομένως να συγκρουστούν με τη Γη.
- (4) «διαστημικό αντικείμενο»: κάθε τεχνητό αντικείμενο που υπάρχει στο απότερο διάστημα.
- (5) «ακριβής γνώση της κατάστασης στο διάστημα» («SSA»): ολιστική προσέγγιση όσον αφορά τους βασικότερους κινδύνους του διαστήματος, στους οποίους περιλαμβάνονται οι συγκρούσεις μεταξύ δορυφόρων και διαστημικών αποβλήτων, τα διαστημικά καιρικά φαινόμενα και τα αντικείμενα κοντά στη Γη.
- (6) «συνδυαστική πράξη»: ενέργειες που στηρίζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο συνδυαστικών μηχανισμών σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 6 του δημοσιονομικού κανονισμού, και συνδυάζουν μη επιστρεπτές μορφές στήριξης και/ή χρηματοδοτικά μέσα από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με επιστρεπτές μορφές στήριξης από ιδρύματα αναπτυξιακής ή άλλης δημόσιας χρηματοδότησης, καθώς και από εμπορικά χρηματοδοτικά ιδρύματα και επενδυτές.
- (7) «νομική οντότητα»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί και αναγνωρίζεται ως τέτοιο με βάση το εθνικό δίκαιο, το ενωσιακό δίκαιο ή το διεθνές δίκαιο και έχει νομική προσωπικότητα και μπορεί, ενεργώντας για ίδιο λογαριασμό, να ασκεί δικαιώματα και να υπόκειται σε υποχρεώσεις, ή οντότητα χωρίς νομική προσωπικότητα, σύμφωνα με το άρθρο 197 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (8) «τρίτη χώρα»: χώρα η οποία δεν είναι κράτος μέλος της Ένωσης.
- (9) «πληροφορίες SST»: δεδομένα SST που έχουν υποστεί επεξεργασία και γίνονται εύκολα κατανοητά από τον παραλήπτη.
- (10) «δεδομένα SST»: φυσικές παραμετροί των διαστημικών αντικειμένων οι οποίες λαμβάνονται μέσω αισθητήρων SST ή παραμέτρων τροχιάς διαστημικών αντικειμένων που προκύπτουν από παρατηρήσεις των αισθητήρων SST στο πλαίσιο της συνιστώσας επιτήρησης και παρακολούθησης του διαστήματος (SST).
- (11) «ζεύξη επιστροφής»: υπηρεσία που συμβάλλει στην υπηρεσία παγκόσμιας παρακολούθησης των αεροσκαφών, όπως ορίζεται από τον Διεθνή Οργανισμό Πολιτικής Αεροπορίας.
- (12) «Sentinel του Copernicus»: οι ειδικοί δορυφόροι του Copernicus, τα διαστημικά σκάφη ή τα ωφέλιμα φορτία διαστημικών σκαφών για τη διαστημική γεωσκόπηση.
- (13) «δεδομένα του Copernicus»: τα δεδομένα που παρέχονται από τους δορυφόρους Sentinel, συμπεριλαμβανομένων των μεταδεδομένων τους.
- (14) «δεδομένα του Copernicus που προέρχονται από τρίτους»: τα δεδομένα που έχουν αδειοδοτηθεί προς χρήση από το Copernicus και τα οποία προέρχονται από άλλες πηγές, πλην των δορυφόρων Sentinel.
- (15) «επιτόπια δεδομένα του Copernicus»: τα δεδομένα παρατήρησης από επίγειους, επιπλέοντες ή αερομεταφερόμενους αισθητήρες, καθώς και τα δεδομένα αναφοράς και βοηθητικά δεδομένα που παρέχονται με άδεια ή προσφέρονται προς χρήση στο Copernicus.
- (16) «πληροφορίες του Copernicus»: οι πληροφορίες που παράγονται από τις υπηρεσίες του Copernicus έπειτα από επεξεργασία ή μοντελοποίηση, συμπεριλαμβανομένων των μεταδεδομένων τους.

- (17) «οντότητα-καταπιστευματοδόχος»: νομική οντότητα που είναι ανεξάρτητη από την Επιτροπή ή τρίτο μέρος και λαμβάνει δεδομένα από την Επιτροπή ή το τρίτο μέρος με σκοπό την ασφαλή αποθήκευση και επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων.
- (18) «διαστημικά απόβλητα»: κάθε διαστημικό αντικείμενο, συμπεριλαμβανομένων των διαστημικών σκαφών ή θραυσμάτων και στοιχείων των διαστημικών σκαφών, που βρίσκεται σε τροχιά γύρω από τη Γη ή επανεισέρχεται στην ατμόσφαιρα της Γης και το οποίο είναι μη λειτουργικό ή δεν εξυπηρετεί πλέον συγκεκριμένο σκοπό, όπως τα τμήματα πυραύλων ή τεχνητών δορυφόρων, ή οι ανενεργοί τεχνητοί δορυφόροι.
- (19) «αισθητήρας SST»: συσκευή ή συνδυασμός συσκευών, επίγεια ή διαστημικά ραντάρ, λέιζερ και τηλεσκόπια, που μπορούν να μετρήσουν φυσικές παραμέτρους διαστημικών αντικειμένων, όπως το μέγεθος, τη θέση και την ταχύτητα.
- (20) «χρήστης του GOVSATCOM»: δημόσια αρχή της Ένωσης ή κράτους μέλους, φορέας επιφορτισμένος με την άσκηση των καθηκόντων δημόσιας αρχής, ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δεόντως εξουσιοδοτημένο, στο οποίο έχουν ανατεθεί καθήκοντα σχετικά με την εποπτεία και τη διαχείριση κρίσιμων για την ασφάλεια αποστολών, επιχειρήσεων και υποδομών.
- (21) «περίπτωση χρήσης του GOVSATCOM»: επιχειρησιακό σενάριο σε συγκεκριμένο περιβάλλον στο οποίο οι χρήστες του GOVSATCOM απαιτούν υπηρεσίες του GOVSATCOM.
- (22) «ευαίσθητες μη διαβαθμισμένες πληροφορίες»: μη διαβαθμισμένες πληροφορίες τις οποίες η Επιτροπή οφείλει να προστατεύει λόγω νομικών υποχρεώσεων που προβλέπονται στις Συνθήκες ή σε πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογήν αυτών, και/ή λόγω του ευαίσθητου χαρακτήρα τους.
- (23) «χρήστες του Copernicus»:

οι «βασικοί χρήστες του Copernicus», οι οποίοι ωφελούνται από τα δεδομένα και τις πληροφορίες του Copernicus και έχουν, επιπλέον, αναλάβει να καθορίζουν την εξέλιξή τους εν λόγω χρήστες περιλαμβάνονται τα θεσμικά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, καθώς και οι ευρωπαϊκοί, εθνικοί ή περιφερειακοί δημόσιοι φορείς στους οποίους έχει ανατεθεί αποστολή δημόσιας υπηρεσίας για τον καθορισμό, την εφαρμογή, την επιβολή ή την παρακολούθηση πολιτικών που αφορούν το περιβάλλον, την πολιτική προστασία, την προστασία και την ασφάλεια.

«άλλοι χρήστες του Copernicus», οι οποίοι επωφελούνται από τα δεδομένα και τις πληροφορίες του Copernicus και στους οποίους περιλαμβάνονται, ειδικότερα, ερευνητικοί και εκπαιδευτικοί οργανισμοί, εμπορικοί και ιδιωτικοί φορείς, φιλανθρωπικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, καθώς και διεθνείς οργανισμοί.

Άρθρο 3

Συνιστώσες του προγράμματος

Το πρόγραμμα αποτελείται από τις ακόλουθες συνιστώσες:

- a) ένα αυτόνομο παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα πλοιήγησης (GNSS) για μη στρατιωτικούς σκοπούς υπό μη στρατιωτικό έλεγχο, που αποτελείται από μια συστοιχία δορυφόρων, κέντρα και ένα παγκόσμιο δίκτυο επίγειων σταθμών, και προσφέρει υπηρεσίες εντοπισμού θέσης, πλοιήγησης και μέτρησης χρόνου, ενώ παράλληλα ενσωματώνει πλήρως τις ανάγκες και τις απαιτήσεις ασφάλειας («Galileo»).

- β) ένα περιφερειακό σύστημα δορυφορικής πλοιόγησης, που αποτελείται από κέντρα και επίγειους σταθμούς, καθώς και από διάφορους πομποδέκτες εγκατεστημένους σε γεωσύγχρονους δορυφόρους, και που ενισχύει και διορθώνει τα ανοικτά σήματα που εκπέμπονται από το Galileo και άλλα GNSS, μεταξύ άλλων, για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας και τις υπηρεσίες αεροναυτιλίας («Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υπέρθεσης για τη Γεωστατική Πλοιόγηση» ή «EGNOS»).
- γ) ένα αυτόνομο σύστημα γεωσκόπησης, με γνώμονα τις ανάγκες του χρήστη, υπό μη στρατιωτικό έλεγχο, το οποίο παρέχει δεδομένα και υπηρεσίες γεωπληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων δορυφόρων, επίγειων υποδομών, εγκαταστάσεων επεξεργασίας δεδομένων και πληροφοριών, καθώς και των υποδομών διανομής, και το οποίο ενσωματώνει πλήρως τις ανάγκες και τις απαιτήσεις ασφάλειας («Copernicus»).
- δ) ένα σύστημα επιτήρησης και παρακολούθησης του διαστήματος, που αποσκοπεί στη βελτίωση, τη λειτουργία και την παροχή δεδομένων, πληροφοριών και υπηρεσιών σχετικά με την επιτήρηση και την παρακολούθηση ενεργών και ανενεργών διαστημικών σκαφών, απορριφθέντων ορόφων εκτοξευτήρων, αποβλήτων και θραυσμάτων αποβλήτων που περιστρέφονται γύρω από τη Γη, και το οποίο συμπληρώνεται από παραμέτρους παρατήρησης που σχετίζονται με διαστημικά καιρικά φαινόμενα και με την παρακολούθηση του κινδύνου προσέγγισης της Γης από αντικείμενα κοντά στη Γη (NEO) («SST»).
- ε) μια κυβερνητική υπηρεσία δορυφορικών επικοινωνιών που επιτρέπει την παροχή υπηρεσιών δορυφορικών επικοινωνιών σε αρχές της Ένωσης και των κρατών μελών οι οποίες διαχειρίζονται κρίσιμες για την ασφάλεια αποστολές και υποδομές («GOVSATCOM»).

Επιπλέον, το πρόγραμμα περιλαμβάνει μέτρα για την εξασφάλιση αποδοτικής πρόσβασης στο διάστημα για το πρόγραμμα και για την προαγωγή της καινοτομίας στον διαστημικό τομέα.

Άρθρο 4

Στόχοι

1. Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους γενικούς στόχους:
  - α) να παρέχει ή να συμβάλλει στην παροχή υψηλής ποιότητας, επικαιροποιημένων και, κατά περίπτωση, ασφαλών δεδομένων, πληροφοριών και υπηρεσιών σχετικών με το διάστημα, χωρίς διακοπή και, όπου είναι δυνατόν, σε παγκόσμιο επίπεδο, προκειμένου να καλύπτει υφιστάμενες και μελλοντικές ανάγκες και να ανταποκρίνεται στις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, όπως είναι, μεταξύ άλλων, η κλιματική αλλαγή, η ασφάλεια και η άμυνα·
  - β) να μεγιστοποιεί τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη, μεταξύ άλλων με την προώθηση της ευρύτερης δυνατής χρήσης των δεδομένων, των πληροφοριών και των υπηρεσιών που παρέχονται από τις συνιστώσες του προγράμματος·
  - γ) να ενισχύει την ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών της, καθώς και την ελευθερία δράσης της και τη στρατηγική αυτονομία της, ιδίως όσον αφορά τις τεχνολογίες και τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων·
  - δ) να προωθεί τον ρόλο της Ένωσης στη διεθνή σκηνή ως ηγετικού παράγοντα στον διαστημικό τομέα και να ενισχύει τη συμβολή της στην αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων και στην υποστήριξη παγκόσμιων πρωτοβουλιών, μεταξύ άλλων όσον αφορά την κλιματική αλλαγή και τη βιώσιμη ανάπτυξη.
2. Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

- α) για το Galileo και το EGNOS: να παρέχουν προηγμένες και, κατά περίπτωση, ασφαλείς υπηρεσίες εντοπισμού θέσης, πλοήγησης και χρονισμού·
- β) για το Copernicus: να παρέχει ακριβή και αξιόπιστα δεδομένα και πληροφορίες γεωσκόπησης, σε μακροπρόθεσμη βάση, και να υποστηρίζει την εφαρμογή και την παρακολούθηση των πολιτικών της Ένωσης και των κρατών μελών της στους τομείς του περιβάλλοντος, της κλιματικής αλλαγής, της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης, της πολιτικής προστασίας, της ασφάλειας, καθώς και της ψηφιακής οικονομίας·
- γ) για την ακριβή γνώση της κατάστασης στο διάστημα («SSA»): να ενισχύσει τις ικανότητες του SST όσον αφορά την παρακολούθηση και τον εντοπισμό διαστημικών αντικειμένων, την παρακολούθηση των διαστημικών καιρικών συνθηκών και τη χαρτογράφηση και δικτύωση των ικανοτήτων NEO των κρατών μελών·
- δ) για το GOVSATCOM: να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη διαθεσιμότητα αξιόπιστων, ασφαλών και οικονομικά αποδοτικών υπηρεσιών δορυφορικών επικοινωνιών·
- ε) να συμβάλλει, όπου αυτό απαιτείται για τις ανάγκες του προγράμματος, στην αυτόνομη, ασφαλή και οικονομικά αποδοτική ικανότητα πρόσβασης στο διάστημα·
- στ) να στηρίζει και να ενισχύει την ανταγωνιστικότητα, την επιχειρηματικότητα, τις δεξιότητες και την ικανότητα καινοτομίας των νομικών και φυσικών προσώπων από την Ένωση που δραστηριοποιούνται ή επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα αυτό, ιδίως όσον αφορά τη θέση και τις ανάγκες των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και των νεοφυών επιχειρήσεων.

Άρθρο 5

Πρόσβαση στο διάστημα

Το πρόγραμμα στηρίζει:

- α) την παροχή υπηρεσιών εκτόξευσης για τις ανάγκες του προγράμματος·
- β) δραστηριότητες ανάπτυξης που συνδέονται με την αυτόνομη, αξιόπιστη και οικονομικά αποδοτική πρόσβαση στο διάστημα·
- γ) όπου αυτό απαιτείται για τις ανάγκες του προγράμματος, τις αναγκαίες προσαρμογές στις επίγειες υποδομές διαστήματος.

Άρθρο 6

Δράσεις για τη στήριξη της καινοτομίας του διαστημικού τομέα της Ένωσης

Το πρόγραμμα στηρίζει:

- α) δραστηριότητες καινοτομίας για τη βέλτιστη αξιοποίηση των διαστημικών τεχνολογιών, υποδομών ή υπηρεσιών·
- β) τη δημιουργία διαστημικών συμπράξεων καινοτομίας για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών και για την επακόλουθη αγορά των προμηθειών ή υπηρεσιών που προκύπτουν·
- γ) την επιχειρηματικότητα, από πρώιμο στάδιο μέχρι την κλιμάκωση, σύμφωνα με το άρθρο 21 και άλλες διατάξεις πρόσβασης σε χρηματοδότηση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 και στο κεφάλαιο I του τίτλου III·

- δ) τη συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων, με τη μορφή διαστημικών κόμβων που συγκεντρώνουν, σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, παράγοντες από τον διαστημικό και τον ψηφιακό τομέα, καθώς και χρήστες, και παρέχουν στήριξη σε πολίτες και επιχειρήσεις για την προαγωγή της επιχειρηματικότητας και των δεξιοτήτων·
- ε) την παροχή δραστηριοτήτων εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- στ) την πρόσβαση σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας και δοκιμών·
- ζ) δραστηριότητες πιστοποίησης και τυποποίησης.

Άρθρο 7

Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί που συνδέονται με το πρόγραμμα

1. Οι συνιστώσες του προγράμματος, με την εξαίρεση του SST και του GOVSATCOM, είναι ανοικτές στις ακόλουθες τρίτες χώρες:
  - α) τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (EZΕΣ) που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX), σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στη συμφωνία για τον EOX.
  - β) υπό προσχώρηση χώρες, υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψήφιες χώρες ή οντότητες, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής τους στα προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και τις αποφάσεις του συμβουλίου σύνδεσης, ή σε παρεμφερείς συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στις συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών.
  - γ) χώρες που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής τους στα προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και τις αποφάσεις του συμβουλίου σύνδεσης, ή σε παρεμφερείς συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στις συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών.
2. Οι συνιστώσες του προγράμματος, με την εξαίρεση του SST, είναι επίσης ανοικτές σε οποιαδήποτε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται σε ειδική συμφωνία η οποία καλύπτει τη συμμετοχή της τρίτης χώρας ή του διεθνούς οργανισμού σε οποιοδήποτε πρόγραμμα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η συμφωνία:
  - α) διασφαλίζει δίκαιη ισορροπία όσον αφορά τις συνεισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας ή του διεθνούς οργανισμού που συμμετέχει στα προγράμματα της Ένωσης·
  - β) καθορίζει τους όρους συμμετοχής στα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού των χρηματοδοτικών συνεισφορών στα επιμέρους προγράμματα και των διοικητικών εξόδων τους. Οι συνεισφορές αυτές αποτελούν έσοδα για ειδικό προορισμό, σύμφωνα με το άρθρο [21 παράγραφος 5] [του νέου δημοσιονομικού κανονισμού].
  - γ) δεν παρέχει στην τρίτη χώρα ή τον διεθνή οργανισμό εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με το πρόγραμμα·
  - δ) εγγυάται τα δικαιώματα της Ένωσης να εξασφαλίζει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και να προστατεύει τα οικονομικά της συμφέροντα.

3. Οι συνιστώσες του προγράμματος είναι ανοικτές στις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, μόνο υπό την προϋπόθεση ότι διαφυλάσσονται τα ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειας της Ένωσης και των κρατών μελών της.

Άρθρο 8

Πρόσβαση στις συνιστώσες SST, GOVSATCOM και PRS, από τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς

1. Τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμοί μπορούν να συμμετέχουν στο GOVSATCOM, όπως αναφέρεται στο άρθρο 67, ή να αποκτούν πρόσβαση στις υπηρεσίες που παρέχονται από το SST μόνο όταν, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 218 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνάπτουν συμφωνία η οποία καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις των λεπτομερών κανόνων για την πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα, πληροφορίες, ικανότητες και υπηρεσίες, και το πλαίσιο για την ανταλλαγή και την προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών.
2. Η πρόσβαση τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών στην κυβερνητική υπηρεσία που παρέχει το Galileo διέπεται από το άρθρο 3 παράγραφος 5 της απόφασης αριθ. 1104/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁸.

Άρθρο 9

Κυριότητα και χρήση των περιουσιακών στοιχείων

1. Η Ένωση έχει την κυριότητα όλων των υλικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων που δημιουργούνται ή αναπτύσσονται στο πλαίσιο των συνιστώσων του προγράμματος. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι οι σχετικές συμβάσεις, συμφωνίες και λοιπές ρυθμίσεις σχετικά με τις εν λόγω δραστηριότητες, που μπορούν να έχουν ως συνέπεια τη δημιουργία ή την ανάπτυξη των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, περιλαμβάνουν διατάξεις που εξασφαλίζουν ένα τέτοιο καθεστώς κυριότητας σχετικά με τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία.
2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στα υλικά και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που δημιουργούνται ή αναπτύσσονται στο πλαίσιο των συνιστώσων του προγράμματος, όταν οι δραστηριότητες που ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ή την ανάπτυξη τέτοιου είδους περιουσιακών στοιχείων:
  - α) πραγματοποιούνται δυνάμει επιχορηγήσεων ή βραβείων που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από την Ένωση·
  - β) δεν χρηματοδοτούνται πλήρως από την Ένωση ή
  - γ) συνδέονται με την ανάπτυξη, κατασκευή ή χρήση δεκτών PRS που ενσωματώνουν ΔΠΕΕ ή κατασκευαστικών μερών των εν λόγω δεκτών.
3. Η Επιτροπή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι οι συμβάσεις, συμφωνίες ή άλλες ρυθμίσεις που σχετίζονται με τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνουν διατάξεις που καθορίζουν το κατάλληλο καθεστώς κυριότητας των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και, όσον αφορά το στοιχείο γ), ότι η Ένωση μπορεί να χρησιμοποιεί ελεύθερα τους δέκτες PRS σύμφωνα με την απόφαση 1104/2011/ΕΕ.
4. Η Επιτροπή επιδιώκει τη σύναψη συμβάσεων ή άλλων ρυθμίσεων με τρίτα μέρη όσον αφορά:

²⁸

EE L 287 της 4.11.2011, σ. 1-8.

- α) ήδη υφιστάμενα δικαιώματα κυριότητας για υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία που δημιουργούνται ή αναπτύσσονται στο πλαίσιο των συνιστώσων του προγράμματος.
  - β) την απόκτηση των δικαιωμάτων κυριότητας ή χορήγησης άδειας για άλλα υλικά ή άυλα περιουσιακά στοιχεία που είναι αναγκαία για την υλοποίηση του προγράμματος.
5. Η Επιτροπή διασφαλίζει, μέσω κατάλληλου πλαισίου, τη βέλτιστη χρήση των υλικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 υπό την ιδιοκτησία της Ένωσης.
6. Ειδικότερα, στην περίπτωση που τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία συνίστανται σε δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, η Επιτροπή διαχειρίζεται τα δικαιώματα αυτά όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη προστασίας και ανάδειξης της αξίας τους, καθώς και τα νόμιμα συμφέροντα όλων των ενδιαφερόμενων μερών και την ανάγκη για αρμονική ανάπτυξη των αγορών και νέων τεχνολογιών και για τη συνέχεια των υπηρεσιών που παρέχονται από τις συνιστώσες του προγράμματος. Προς τούτο, διασφαλίζει ιδίως ότι οι σχετικές συμβάσεις, συμφωνίες και άλλες ρυθμίσεις περιλαμβάνουν τη δυνατότητα μεταβίβασης των δικαιωμάτων αυτών σε τρίτους ή τη χορήγηση αδειών τρίτων για τα δικαιώματα αυτά και ότι ο Οργανισμός μπορεί να απολαύει ελεύθερα των εν λόγω δικαιωμάτων όταν αυτό είναι απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων του δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 10

Απουσία εγγύησης

Οι υπηρεσίες, τα δεδομένα και οι πληροφορίες που παρέχονται από τις συνιστώσες του προγράμματος παρέχονται χωρίς καμία ρητή ή σιωπηρή εγγύηση ως προς την ποιότητα, την ακρίβεια, τη διαθεσιμότητα, την αξιοπιστία, την ταχύτητα και την καταλληλότητά τους για οποιονδήποτε σκοπό. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι οι χρήστες των εν λόγω υπηρεσιών, δεδομένων και πληροφοριών ενημερώνονται, με τον κατάλληλο τρόπο, για την απουσία τέτοιας εγγύησης.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Άρθρο 11

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος για την περίοδο 2021-2027 ανέρχεται σε [16] δισ. EUR σε τρέχουσες τιμές.
Η ενδεικτική κατανομή του ποσού που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο έχει ως εξής:
  - α) για το Galileo και το EGNOS: [9,7] δισ. EUR.
  - β) για το Copernicus: [5,8] δισ. EUR.
  - γ) για τα SSA/GOVSATCOM: [0,5] δισ. EUR.
2. Οι οριζόντιες δραστηριότητες, όπως προβλέπονται στο άρθρο 3, χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των συνιστώσων του προγράμματος.
3. Οι δημοσιονομικές πιστώσεις της Ένωσης που διατίθενται για το πρόγραμμα καλύπτουν όλες τις δραστηριότητες που απαιτούνται για την εκπλήρωση των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 4. Οι δαπάνες αυτές μπορούν να καλύπτουν:

- α) μελέτες και συνεδριάσεις εμπειρογνωμόνων, ιδίως όσον αφορά τη συμμόρφωση με το κόστος και τους χρονικούς περιορισμούς του.
  - β) δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της εταιρικής επικοινωνίας, για τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, εφόσον συνδέονται άμεσα με τους στόχους του παρόντος κανονισμού, με στόχο, ιδίως, τη δημιουργία συνεργειών με άλλες πολιτικές της Ένωσης.
  - γ) τα δίκτυα της τεχνολογίας πληροφοριών, η λειτουργία των οποίων είναι η επεξεργασία ή η ανταλλαγή πληροφοριών, και τα μέτρα διοικητικής διαχείρισης, μεταξύ άλλων στον τομέα της ασφάλειας, που υλοποιούνται από την Επιτροπή.
  - δ) τεχνική και διοικητική βοήθεια για την υλοποίηση του προγράμματος, όπως π.χ. για δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των εταιρικών συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών.
4. Δράσεις που λαμβάνουν σωρευτική χρηματοδότηση από διάφορα προγράμματα της Ένωσης ελέγχονται λογιστικά μόνο μία φορά, καλύπτοντας όλα τα εμπλεκόμενα προγράμματα και τους αντίστοιχους εφαρμοστέους κανόνες τους.
5. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις που αφορούν το πρόγραμμα και που καλύπτουν δραστηριότητες οι οποίες εκτείνονται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη μπορούν να κατανέμονται σε περισσότερα οικονομικά έτη σε ετήσιες δόσεις.
6. Οι πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης μπορούν, κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, να μεταφερθούν στο πρόγραμμα. Η Επιτροπή εκτελεί τους εν λόγω πόρους άμεσα, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού, ή έμμεσα, σύμφωνα με το στοιχείο γ) του εν λόγω άρθρου. Όταν είναι δυνατόν, οι πόροι αυτοί χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους.

Άρθρο 12

Έσοδα για ειδικό προορισμό

1. Τα έσοδα που παράγονται από τις συνιστώσες του προγράμματος καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης και χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση της συνιστώσας από την οποία προήλθαν τα έσοδα.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν πρόσθετη χρηματοδοτική συνεισφορά σε μια συνιστώσα του προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω πρόσθετα στοιχεία δεν δημιουργούν καμία οικονομική ή τεχνική επιβάρυνση ή καθυστέρηση της οικείας συνιστώσας.
3. Η πρόσθετη χρηματοδότηση στην οποία αναφέρεται το παρόν άρθρο αντιμετωπίζεται ως εξωτερικό έσοδο για ειδικό προορισμό, σύμφωνα με το [άρθρο 21 παράγραφος 2] του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 13

Εκτέλεση και μορφές της ενωσιακής χρηματοδότησης

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται με άμεση διαχείριση, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, ή με έμμεση διαχείριση με φορείς που αναφέρονται στο [άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ)] του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. Το πρόγραμμα μπορεί να παρέχει χρηματοδότηση σε οποιαδήποτε από τις μορφές που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, ιδίως επιχορηγήσεις, βραβεία και δημόσιες συμβάσεις. Μπορεί επίσης να παρέχει χρηματοδότηση με τη μορφή χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο συνδυαστικών πράξεων.

ΤΙΤΛΟΣ III
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I
Δημόσιες συμβάσεις

Άρθρο 14

Αρχές που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις

Οι αναθέτουσες αρχές ενεργούν σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων για τον σκοπό του προγράμματος:

- α) προωθούν σε όλα τα κράτη μέλη, σε όλο το μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού, την ευρύτερη και πιο ανοικτή δυνατή συμμετοχή νεοφυών επιχειρήσεων, νεοεισερχόμενων, καθώς και μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και άλλων οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης της υπεργολαβίας από τους προσφέροντες·
- β) αποφεύγουν, όπου είναι δυνατό, την υπέρμετρη εξάρτηση από έναν και μόνο πάροχο, ιδίως για τον κρίσιμο εξοπλισμό και υπηρεσίες, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της τεχνολογικής ανεξαρτησίας και της συνέχειας των υπηρεσιών·
- γ) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 167 του δημοσιονομικού κανονισμού, χρησιμοποιούν, όπου κρίνεται σκόπιμο, πολλαπλές πηγές εφοδιασμού, προκειμένου να διασφαλίζεται καλύτερος γενικός έλεγχος όλων των συνιστωσών του προγράμματος, του κόστους και του χρονοδιαγράμματός τους·
- δ) προωθούν την αυτονομία της Ένωσης, ιδίως στο τεχνολογικό επίπεδο·
- ε) διασφαλίζουν την ασφάλεια των συνιστωσών του προγράμματος και συμβάλλουν στην προστασία των ζωτικών συμφερόντων ασφάλειας της Ένωσης και των κρατών μελών της·
- στ) πληρούν τα κατάλληλα κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια.

Άρθρο 15

Συμβάσεις με υπό όρους καταβαλλόμενες δόσεις

1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνάψει σύμβαση με τη μορφή σύμβασης με υπό όρους καταβαλλόμενες δόσεις.
2. Η σύμβαση με υπό όρους καταβαλλόμενες δόσεις περιλαμβάνει μία σταθερή δόση που καταλήγει σε σταθερή δέσμευση όσον αφορά την παροχή των εργασιών, των προμηθειών ή των υπηρεσιών που προβλέπονται στην σύμβαση για την εν λόγω δόση, καθώς και μία ή περισσότερες υπό δημοσιονομικούς και εκτελεστικούς όρους δόσεις. Τα έγγραφα της προσφοράς αναφέρουν τα στοιχεία των συμβάσεων με υπό όρους καταβαλλόμενες δόσεις. Ορίζουν, ιδίως, το αντικείμενο της σύμβασης, την τιμή ή τους όρους καθορισμού της και τους όρους παροχής των εργασιών, των προμηθειών και των υπηρεσιών σε κάθε δόση.
3. Οι υποχρεώσεις της σταθερής δόσης αποτελούν ένα συνεκτικό σύνολο· το ίδιο ισχύει για τις υποχρεώσεις κάθε υπό όρους καταβαλλόμενης δόσης, λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων των προηγούμενων δόσεων.

4. Για την εκτέλεση κάθε υπό όρους καταβαλλόμενης δόσης προαπαιτείται απόφαση της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται στον εργολάβο με τη σύμβαση.

Άρθρο 16

Συμβάσεις απόδοσης του κόστους

1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιλέξει σύμβαση ολικής ή μερικής απόδοσης του κόστους, υπό τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 3.

Η τιμή που πρέπει να καταβληθεί συνίσταται, αφενός, στην απόδοση όλων των άμεσων δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν από τον ανάδοχο κατά την εκτέλεση της σύμβασης, όπως το κόστος του εργατικού δυναμικού, των υλικών, των αναλωσίμων, και της χρήσης του εξοπλισμού και των αναγκαίων υποδομών για την εκτέλεση της σύμβασης, και, αφετέρου, στην απόδοση των έμμεσων δαπανών και είτε των κερδών είτε της συμμετοχής στα κέρδη με βάση την επίτευξη των στόχων όσον αφορά την εκτέλεση και το χρονοδιάγραμμα.

2. Οι συμβάσεις απόδοσης του κόστους προβλέπουν ανώτατη τιμή.

3. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιλέξει σύμβαση μερικής ή ολικής απόδοσης του κόστους σε περιπτώσεις που είναι δύσκολη ή δεν είναι σκόπιμη η παροχή σταθερής τιμής με ακρίβεια, λόγω των εγγενών αβεβαιοτήτων στην εκτέλεση της σύμβασης, επειδή:

- a) η σύμβαση έχει πολύ περίπλοκα στοιχεία ή στοιχεία που απαιτούν τη χρήση νέας τεχνολογίας και περιλαμβάνει, ως εκ τούτου, σημαντικό αριθμό τεχνικών κινδύνων ή
- β) οι δραστηριότητες που αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης πρέπει, για επιχειρησιακούς λόγους, να ξεκινήσουν χωρίς καθυστέρηση, ακόμη και αν δεν είναι ακόμη δυνατόν να καθοριστεί μια σταθερή και οριστική τιμή συνολικά, επειδή υπάρχουν σημαντικοί κίνδυνοι ή επειδή η εκτέλεση της σύμβασης εξαρτάται εν μέρει από την εκτέλεση άλλων συμβάσεων.

4. Η ανώτατη τιμή σύμβασης ολικής ή μερικής απόδοσης του κόστους είναι η ανώτατη καταβλητέα τιμή. Η τιμή της σύμβασης είναι δυνατόν να τροποποιηθεί σύμφωνα με το [άρθρο 172] του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 17

Υπεργολαβία

1. Η αναθέτουσα αρχή, προκειμένου να ενθαρρύνει τις νεοεισερχόμενες, μικρομεσαίες και νεοφυείς επιχειρήσεις, και να παρέχει την ευρύτερη δυνατή γεωγραφική κάλυψη, προστατεύοντας παράλληλα τη στρατηγική αυτονομία της Ένωσης, μπορεί να ζητήσει από τον προσφέροντα να αναθέσει σε υπεργολάβους ένα μέρος της σύμβασης με ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών στα κατάλληλα επίπεδα υπεργολαβίας σε εταιρείες άλλες από εκείνες που ανήκουν στον όμιλο του προσφέροντος.
2. Η αναθέτουσα αρχή εκφράζει το απαραίτητο προς υπεργολαβία μερίδιο της σύμβασης υπό μορφή ψαλίδας που περιλαμβάνει ένα ελάχιστο και ένα μέγιστο ποσοστό.
3. Τυχόν παρέκκλιση από αίτηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 αιτιολογείται από τον προσφέροντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Επιχορηγήσεις, βραβεία και συνδυαστικές πράξεις

Άρθρο 18

Επιχορηγήσεις και βραβεία

1. Η Ένωση μπορεί να καλύπτει έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών, με την επιφύλαξη της αρχής της συγχρηματοδότησης.
2. Κατά παρέκκλιση από το [άρθρο 181 παράγραφος 6] του δημοσιονομικού κανονισμού, οι έμμεσες επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται με την εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστή ύψους 25 % επί των συνόλου των άμεσων επιλέξιμων δαπανών, εξαιρουμένων των άμεσων επιλέξιμων δαπανών για υπεργολαβία και των δαπανών για τους πόρους που διατίθενται από τρίτους και δεν χρησιμοποιούνται στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου, καθώς και της χρηματοδοτικής στήριξης σε τρίτους.
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, οι έμμεσες δαπάνες μπορούν να δηλώνονται με μορφή κατ' αποκοπή ποσού ή μοναδιαίας δαπάνης στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 100.
4. Κατά παρέκκλιση από το [άρθρο 204] του δημοσιονομικού κανονισμού, το μέγιστο ποσό χρηματοδοτικής στήριξης που μπορεί να καταβληθεί σε τρίτο δεν υπερβαίνει τα 200 000 EUR.

Άρθρο 19

Κοινές προσκλήσεις για τις επιχορηγήσεις

Η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης μπορεί να εκδώσει κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων με:

- α) τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων και με τους επιστημονικούς και τεχνολογικούς οργανισμούς ή υπηρεσίες τους;
- β) διεθνείς οργανισμούς·
- γ) μη κερδοσκοπικές νομικές οντότητες.

Σε περίπτωση κοινής πρόσκλησης, καθορίζονται κοινές διαδικασίες για την επιλογή και την αξιολόγηση των προτάσεων. Οι διαδικασίες πρέπει να περιλαμβάνουν μια ισόρροπη ομάδα εμπειρογνωμόνων οι οποίοι ορίζονται από κάθε συμβαλλόμενο μέρος.

Άρθρο 20

Επιχορηγήσεις για προεμπορικές δημόσιες συμβάσεις και δημόσιες συμβάσεις καινοτόμων λύσεων

1. Οι δράσεις μπορούν να περιλαμβάνουν ή να έχουν ως πρωταρχικό στόχο προεμπορικές δημόσιες συμβάσεις ή δημόσιες συμβάσεις καινοτόμων λύσεων που εκτελούνται από τους δικαιούχους οι οποίοι είναι αναθέτουσες αρχές ή οντότητες, όπως ορίζονται στις οδηγίες 2014/24/ΕΕ, 2014/25/ΕΕ και 2009/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
2. Οι διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων:
  - α) συμμορφώνονται με τις αρχές της διαφάνειας, της μη διακριτικής μεταχείρισης, της ίσης μεταχείρισης, της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της αναλογικότητας, καθώς και με τους κανόνες ανταγωνισμού.

- β) για προεμπορικές δημόσιες συμβάσεις, δύνανται να προβλέπουν ειδικούς όρους, όπως ο περιορισμός του τόπου εκτέλεσης των δραστηριοτήτων που αφορά η σύμβαση στο έδαφος των κρατών μελών και συνδεδεμένων χωρών.
  - γ) είναι δυνατό να επιτρέπουν την ανάθεση πολλαπλών συμβάσεων με την ίδια διαδικασία («πολλαπλές πηγές»)· και
  - δ) προβλέπουν την ανάθεση των συμβάσεων στον/στους προσφέροντα/-ες με την καλύτερη σχέση ποιότητας/τιμής, διασφαλίζοντας παράλληλα την απουσία σύγκρουσης συμφερόντων.
3. Ο ανάδοχος που παράγει αποτελέσματα σε προεμπορική δημόσια σύμβαση είναι κύριος τουλάχιστον των συναφών δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Οι αναθέτουσες αρχές απολαύουν τουλάχιστον δικαιωμάτων πρόσβασης, χωρίς υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων χρήσης, στα αποτελέσματα για ίδια χρήση, καθώς και του δικαιώματος να χορηγούν, ή να απαιτούν από τους συμμετέχοντες αναδόχους να χορηγούν, μη αποκλειστικές άδειες σε τρίτους με σκοπό την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων για την αναθέτουσα αρχή υπό θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις, χωρίς δικαιώμα περαιτέρω χορήγησης αδειών. Εάν ένας ανάδοχος δεν αξιοποιήσει εμπορικά τα αποτελέσματα μέσα σε δεδομένο χρονικό διάστημα μετά την προεμπορική δημόσια σύμβαση, όπως ορίζεται στη σύμβαση, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν να μεταβιβάσει την κυριότητα των αποτελεσμάτων στις αναθέτουσες αρχές.

Άρθρο 21

Συνδυαστικές πράξεις

Οι συνδυαστικές πράξεις που αποφασίζονται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος εκτελούνται σύμφωνα με τον [κανονισμό InvestEU] και τον τίτλο X του δημοσιονομικού κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Άλλες χρηματοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 22

Σωρευτική, συμπληρωματική και συνδυασμένη χρηματοδότηση

1. Δράση που έχει λάβει συνεισφορά από άλλο πρόγραμμα της Ένωσης μπορεί επίσης να λάβει συνεισφορά δυνάμει του προγράμματος, με την προϋπόθεση ότι οι συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Οι κανόνες έκαστου συνεισφέροντος προγράμματος της Ένωσης εφαρμόζονται στην αντίστοιχη συνεισφορά του στη δράση. Η σωρευτική χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης και η στήριξη από τα διάφορα προγράμματα της Ένωσης μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία, σύμφωνα με τα έγγραφα που ορίζουν τους όρους της στήριξης.
2. Δράσεις που λαμβάνουν την πιστοποίηση «Σφραγίδα Αριστείας» ή οι οποίες πληρούν τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:
  - α) έχουν αξιολογηθεί σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος·
  - β) συμμορφώνονται με τις ελάχιστες ποιοτικές απαιτήσεις της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων·
  - γ) δεν είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων λόγω δημοσιονομικών περιορισμών·

μπορούν να λάβουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ ή το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου [67] του κανονισμού (ΕΕ) XX [κανονισμός περί κοινών διατάξεων] και το άρθρο [8] του κανονισμού (ΕΕ) XX [χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής], υπό τον όρο ότι οι εν λόγω δράσεις συνάδουν με τους στόχους του οικείου προγράμματος. Εφαρμόζονται οι κανόνες που διέπουν το Ταμείο που παρέχει στήριξη.

Άρθρο 23

Συμπράξεις

1. Το πρόγραμμα δύναται να υλοποιηθεί μέσω συμπράξεων.
2. Οι συμπράξεις στις οποίες συμμετέχει η Ένωση:
  - α) δημιουργούνται σε περιπτώσεις όπου θα επιτύχουν αποτελεσματικότερα τους στόχους του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης από ό,τι θα έκανε η Ένωση μόνη της.
  - β) βασίζονται στις αρχές της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας, της διαφάνειας, του ανοικτού χαρακτήρα, του αντικτύπου, του αποτελέσματος μόχλευσης, της μακροπρόθεσμης χρηματοδοτικής δέσμευσης όλων των εμπλεκόμενων μερών, της ευελιξίας, της συνοχής και της συμπληρωματικότητας με ενωσιακές, τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς πρωτοβουλίες, και λαμβάνουν υπόψη τον επιμερισμό των κινδύνων, καθώς και τους όρους για την ευθύνη και την κυριότητα υλικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων.

Άρθρο 24

Ομαδοποιημένες δημόσιες συμβάσεις

1. Επιπλέον των διατάξεων [του άρθρου 165] του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή και ο Οργανισμός μπορούν να διενεργούν διαδικασίες ομαδοποιημένων δημόσιων συμβάσεων με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος ή άλλους διεθνείς οργανισμούς που συμμετέχουν στην υλοποίηση των συνιστώσων του προγράμματος.
2. Οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις που ισχύουν στο [άρθρο 165] του δημοσιονομικού κανονισμού εφαρμόζονται κατ' αναλογία υπό την προϋπόθεση ότι, σε κάθε περίπτωση, εφαρμόζονται οι διαδικαστικές διατάξεις που ισχύουν για τα θεσμικά όργανα.

Άρθρο 25

Προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας

Οπου είναι απαραίτητο για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της Ένωσης και των κρατών μελών της, ιδίως σε ό,τι αφορά την ανάγκη διατήρησης της ακεραιότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων της Ένωσης, καθώς και της αυτονομίας της βιομηχανικής βάσης στην οποία στηρίζονται, η Επιτροπή καθορίζει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που ισχύουν για τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων, επιδοτήσεων ή βραβείων που καλύπτονται από τον παρόντα τίτλο. Για τον σκοπό αυτό, λαμβάνεται ιδιαιτέρως υπόψη η ανάγκη οι επιλέξιμες επιχειρήσεις να είναι εγκατεστημένες σε ένα κράτος μέλος, να δεσμευθούν ότι θα διενεργούν τις σχετικές δραστηριότητες εντός της Ένωσης και ότι θα ελέγχονται αποτελεσματικά από τα κράτη μέλη ή υπηκόους κρατών μελών. Οι εν λόγω όροι περιλαμβάνονται στα έγγραφα της δημόσιας σύμβασης, της επιχορήγησης ή του βραβείου, κατά περίπτωση. Στην περίπτωση δημόσιων συμβάσεων, εφαρμόζονται οι όροι σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής της προκύπτουσας σύμβασης.

Άρθρο 26

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Όταν μια τρίτη χώρα συμμετέχει στο πρόγραμμα με απόφαση που λαμβάνεται δυνάμει διεθνούς συμφωνίας ή οποιασδήποτε άλλης νομικής πράξης, η τρίτη χώρα παραχωρεί τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται ώστε ο αρμόδιος διατάκτης, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους. Στην περίπτωση της OLAF, στα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνεται το δικαίωμα διενέργειας ερευνών, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, το οποίο προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Άρθρο 27

Αρχές διακυβέρνησης

Η διακυβέρνηση του προγράμματος στηρίζεται στις ακόλουθες αρχές:

- α) αυστηρή κατανομή καθηκόντων και ευθυνών μεταξύ των οντοτήτων που συμμετέχουν στην υλοποίηση του προγράμματος, ιδίως μεταξύ των κρατών μελών, της Επιτροπής, του Οργανισμού και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος.
- β) στιβαρός έλεγχος του προγράμματος, μεταξύ άλλων με την αυστηρή τήρηση των δαπανών και του χρονοδιαγράμματος από όλες τις οντότητες, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιοτήτων τους σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.
- γ) βελτιστοποίηση και εξορθολογισμός της χρήσης των δομών.
- δ) συστηματική συνεκτίμηση των αναγκών των χρηστών των υπηρεσιών που παρέχονται από τις συνιστώσες του προγράμματος, καθώς και των επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων που συνδέονται με τις εν λόγω υπηρεσίες.
- ε) συνεχείς προσπάθειες για τον έλεγχο και τη μείωση των κινδύνων.

Άρθρο 28

Ο ρόλος των κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, συνεισφέροντας με τις τεχνικές τους ικανότητες, την τεχνογνωσία και βοήθεια, ιδίως στον τομέα της ασφάλειας και, όταν χρειάζεται, θέτοντας στη διάθεση της Ένωσης τις πληροφορίες και τις υποδομές που έχουν στην κατοχή τους ή που βρίσκονται στο έδαφός τους, μεταξύ άλλων εξασφαλίζοντας την αποδοτική και απρόσκοπη πρόσβαση και χρήση των επιτόπιων δεδομένων και συνεργαζόμενα με την Επιτροπή, για να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα των επιτόπιων δεδομένων που απαιτούνται από το πρόγραμμα.
2. Η Επιτροπή ή, για τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 30, ο Οργανισμός μπορεί να αναθέτει συγκεκριμένα καθήκοντα στα κράτη μέλη ή σε εθνικούς οργανισμούς ή ομάδες των εν λόγω κρατών μελών ή εθνικών οργανισμών. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν την ομαλή λειτουργία του προγράμματος και την προώθηση της χρήσης του, μεταξύ άλλων με την παροχή βοήθειας για την προστασία των συχνοτήτων που απαιτούνται γι' αυτό το πρόγραμμα.

3. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάζονται για να αναπτύξουν την επιτόπια συνιστώσα που είναι αναγκαία για την αξιοποίηση των διαστημάτων και για να διευκολύνουν την πλήρη αξιοποίηση των επιτόπιων συνόλων δεδομένων.
4. Στον τομέα της ασφάλειας, τα κράτη μέλη ασκούν τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 4.

Άρθρο 29

Ο ρόλος της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή φέρει τη γενική ευθύνη για την υλοποίηση του προγράμματος, μεταξύ άλλων στον τομέα της ασφάλειας. Σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, προσδιορίζει τις προτεραιότητες και τη μακροπρόθεσμη εξέλιξη του προγράμματος και εποπτεύει την υλοποίησή του, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τον αντίκτυπό του σε άλλες πολιτικές της Ένωσης.
2. Η Επιτροπή διαχειρίζεται τη συνιστώσα του προγράμματος, όπου η εν λόγω διαχείριση δεν έχει ανατεθεί σε άλλη οντότητα.
3. Η Επιτροπή εξασφαλίζει σαφή κατανομή των καθηκόντων μεταξύ των διάφορων οντοτήτων που εμπλέκονται στο πρόγραμμα και συντονίζει τις δραστηριότητες των οντοτήτων αυτών.
4. Όταν είναι αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος και την ομαλή παροχή των υπηρεσιών που παρέχονται από τις συνιστώσες του προγράμματος, η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές που απαιτούνται για την εφαρμογή και την εξέλιξη των εν λόγω συνιστωσών και των υπηρεσιών που παρέχονται, αφού ζητήσει τη γνώμη των χρηστών και όλων των άλλων οικείων ενδιαφερόμενων μερών. Κατά τον καθορισμό των εν λόγω τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών, η Επιτροπή αποφεύγει τη μείωση του γενικού επιπέδου ασφαλείας και ικανοποιεί την επιταγή οπισθόδρομης συμβατότητας.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3.

5. Η Επιτροπή προάγει και διασφαλίζει την αξιοποίηση και τη χρήση των δεδομένων και των υπηρεσιών που παρέχονται από τις συνιστώσες του προγράμματος στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, μεταξύ άλλων υποστηρίζοντας την κατάλληλη ανάπτυξη των εν λόγω υπηρεσιών και προάγοντας ένα σταθερό μακροπρόθεσμο περιβάλλον. Αναπτύσσει συνέργειες μεταξύ των εφαρμογών των διάφορων συνιστωσών του προγράμματος. Εξασφαλίζει συμπληρωματικότητα, συνεκτικότητα, συνέργειες και συνδέσμους μεταξύ του προγράμματος και άλλων ενωσιακών δράσεων και προγραμμάτων.
6. Κατά περίπτωση, εξασφαλίζει τον συντονισμό με τις δραστηριότητες που διεξάγονται στον διαστημικό τομέα σε ενωσιακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και προάγει τη σύγκλιση των τεχνολογικών τους ικανοτήτων και εξελίξεων στον διαστημικό τομέα.

Άρθρο 30

Ο ρόλος του Οργανισμού

1. Ο Οργανισμός αναλαμβάνει τα ακόλουθα οικεία καθήκοντα:
  - α) εξασφαλίζει, μέσω του οικείου του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, τη διαπίστευση ασφαλείας όλων των συνιστωσών του προγράμματος σύμφωνα με το κεφάλαιο II του τίτλου V.

- β) εκτελεί τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφοι 2 και 3·
  - γ) αναλαμβάνει δραστηριότητες επικοινωνίας και προβολής, καθώς και δραστηριότητες που συνδέονται με την εμπορική εκμετάλλευση των υπηρεσιών που προσφέρουν το Galileo και το EGNOS·
  - δ) παρέχει τεχνική εμπειρογνωμοσύνη στην Επιτροπή.
2. Η Επιτροπή αναθέτει τα ακόλουθα καθήκοντα στον Οργανισμό:
- α) τη διαχείριση της εκμετάλλευσης του EGNOS και του Galileo, όπως αναφέρεται στο άρθρο 43·
  - β) τον γενικό συντονισμό των πτυχών του GOVSATCOM που αφορούν τον χρήστη σε στενή συνεργασία με τους οικείους οργανισμούς της Ένωσης και την ΕΥΕΔ για αποστολές και επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων·
  - γ) την υλοποίηση δραστηριοτήτων που αφορούν την ανάπτυξη κατάντη εφαρμογών και υπηρεσιών βάσει των συνιστώσων του προγράμματος.
3. Η Επιτροπή μπορεί να αναθέτει άλλα καθήκοντα στον Οργανισμό, μεταξύ άλλων τη διενέργεια δραστηριοτήτων επικοινωνίας, προώθησης και εμπορίας δεδομένων και πληροφοριών, καθώς και άλλων δραστηριοτήτων που αφορούν την αξιοποίηση από τους χρήστες όσον αφορά συνιστώσες του προγράμματος εκτός των Galileo και EGNOS.
4. Τα καθήκοντα που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 ανατίθεται από την Επιτροπή μέσω συμφωνίας συνεισφοράς σύμφωνα με [το άρθρο 2 παράγραφος 18] και τον [Τίτλο VI] του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 31

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος

1. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος μπορεί να επιφορτισθεί με τα ακόλουθα καθήκοντα:
- α) όσον αφορά το Copernicus: ανάπτυξη, σχεδιασμός και κατασκευή των διαστημικών υποδομών του Copernicus, περιλαμβανομένων των λειτουργιών των εν λόγω υποδομών·
  - β) όσον αφορά το Galileo και το EGNOS: εξέλιξη συστημάτων, ανάπτυξη του επίγειου σκέλους και σχεδιασμός και ανάπτυξη δορυφόρων·
  - γ) όσον αφορά όλες τις συνιστώσες του προγράμματος: δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης στους εμπειρογνωμοσύνης του.
2. Η Επιτροπή συνάπτει με τον Οργανισμό και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος χρηματοδοτική συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης, όπως προβλέπεται στο [άρθρο 130] του δημοσιονομικού κανονισμού. Η χρηματοδοτική συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης:
- καθορίζει με σαφήνεια τις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος όσον αφορά το πρόγραμμα·
  - απαιτεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος τη συμμόρφωση με τους κανόνες ασφαλείας του προγράμματος της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά την επεξεργασία διαβαθμισμένων πληροφοριών·
  - ορίζει τους όρους της διαχείρισης των κονδυλίων που παρέχονται στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος, ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, τις διαδικασίες διαχείρισης, τα αναμενόμενα αποτελέσματα που μετρώνται με δείκτες επιδόσεων, τα ισχύοντα μέτρα στην περίπτωση ελλιπούς ή δόλιας εκτέλεσης των συμβάσεων όσον

αφορά το κόστος, το χρονοδιάγραμμα και τα αποτελέσματα, καθώς και την επικοινωνιακή στρατηγική και τους κανόνες όσον αφορά την κυριότητα όλων των υλικών και άλλων περιουσιακών στοιχείων· οι όροι αυτοί συμμορφώνονται με τους Τίτλους III και V του παρόντος κανονισμού και με τον δημοσιονομικό κανονισμό·

- απαιτεί τη συμμετοχή της Επιτροπής και, κατά περίπτωση, του Οργανισμού στις συνεδριάσεις της επιτροπής αξιολόγησης των προσφορών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος όσον αφορά το πρόγραμμα·
  - θεσπίζει τα μέτρα παρακολούθησης και ελέγχου, που περιλαμβάνουν, ιδίως, ένα σύστημα πρόβλεψης του κόστους, τη συστηματική παροχή πληροφοριών στην Επιτροπή ή, κατά περίπτωση, στον Οργανισμό, για το κόστος και το χρονοδιάγραμμα και, σε περίπτωση απόκλισης μεταξύ των προβλεπόμενων προϋπολογισμών, για την εκτέλεση και το χρονοδιάγραμμα, διορθωτικές δράσεις που εγγυώνται την εκτέλεση των καθηκόντων τα οποία ανατίθενται εντός των ορίων των κονδυλίων που έχουν διατεθεί και κυρώσεις κατά του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος, εφόσον η απόκλιση αυτή μπορεί να αποδοθεί άμεσα σ' αυτόν·
  - θεσπίζει τις αρχές για τις αμοιβές του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος, οι οποίες είναι αναλογικές προς τη δυσκολία των καθηκόντων που θα εκτελούνται, ευθυγραμμίζονται με τις τιμές της αγοράς και τις αμοιβές των άλλων οντοτήτων που εμπλέκονται, περιλαμβανομένης της Ένωσης, και ενδέχεται, κατά περίπτωση, να βασίζονται σε δείκτες επιδόσεων· οι εν λόγω αμοιβές δεν καλύπτουν γενικά έξοδα τα οποία δεν συνδέονται με τις δραστηριότητες που έχουν ανατεθεί στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος από την Ένωση.
3. Η σύναψη της χρηματοδοτικής συμφωνίας-πλαισίου εταιρικής σχέσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 εξαρτάται από την καθιέρωση, εντός του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος, εσωτερικών δομών και επιχειρησιακής μεθόδου, ιδίως για τη λήψη αποφάσεων, τις μεθόδους διαχείρισης και την ευθύνη, που επιτρέπουν τη διασφάλιση της μέγιστης προστασίας των συμφερόντων της Ένωσης και τη συμμόρφωση προς τις αποφάσεις της, μεταξύ άλλων και για τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος οι οποίες έχουν αντίκτυπο στο πρόγραμμα.
4. Με την επιφύλαξη της χρηματοδοτικής συμφωνίας-πλαισίου εταιρικής σχέσης που αναφέρεται στην παράγραφο 4, η Επιτροπή ή ο Οργανισμός μπορεί να ζητήσει από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος να παρέχει τεχνική εμπειρογνωμοσύνη και τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθενται με τον παρόντα κανονισμό.

Αρθρο 32

Ο ρόλος άλλων οντοτήτων

1. Η Επιτροπή μπορεί να αναθέτει, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, μέσω συμφωνιών συνεισφοράς, την εκτέλεση των συνιστώσων του προγράμματος σε οντότητες διαφορετικές από εκείνες που αναφέρονται στα άρθρα 30 και 31, μεταξύ άλλων:
- α) τη λειτουργία της διαστημικής υποδομής του Copernicus ή μερών αυτής, η οποία μπορεί να ανατεθεί στην EUMETSAT·
  - β) την εκτέλεση των υπηρεσιών του Copernicus ή μερών αυτών σε συναφείς υπηρεσίες, φορείς ή οργανισμούς.

2. Τα κριτήρια για την επιλογή των εν λόγω εντεταλμένων οντοτήτων αντανακλούν, ιδίως, την ικανότητά τους να εξασφαλίζουν τη συνέχεια και, κατά περίπτωση, την ασφάλεια των λειτουργιών με μηδενική ή ελάχιστη διατάραξη των δραστηριοτήτων του Copernicus.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Ασφάλεια του προγράμματος

Άρθρο 33

Αρχές της ασφάλειας

Η ασφάλεια του προγράμματος θα πρέπει να βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

- α) λαμβάνει υπόψη την εμπειρία των κρατών μελών στον τομέα της ασφάλειας και εμπνέεται από τις βέλτιστες πρακτικές τους·
- β) χρησιμοποιεί διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα και τους κανόνες ασφαλείας της Ένωσης, που προβλέπουν διαχωρισμό μεταξύ επιχειρησιακών λειτουργιών και λειτουργιών που αφορούν τη διαπίστευση.

Άρθρο 34

Διακυβέρνηση της ασφάλειας

1. Η Επιτροπή, στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της, διασφαλίζει υψηλό επίπεδο ασφαλείας όσον αφορά, ιδίως:
- α) την προστασία των υποδομών, τόσο των επίγειων όσο και των διαστημικών, και την παροχή υπηρεσιών, ιδίως έναντι επιθέσεων στις υλικές υποδομές ή επιθέσεων στον κυβερνοχώρο·
- β) τον έλεγχο και τη διαχείριση των μεταφορών τεχνολογίας·
- γ) την ανάπτυξη και διατήρηση εντός της Ένωσης των ικανοτήτων και της τεχνογνωσίας που αποκτώνται·
- δ) την προστασία των ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων και των διαβαθμισμένων πληροφοριών.

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι εκτελείται ανάλυση κινδύνων και απειλών για κάθε συνιστώσα του προγράμματος. Με βάση την εν λόγω ανάλυση κινδύνων και απειλών, η Επιτροπή αποφασίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, για κάθε συνιστώσα του προγράμματος, τις γενικές απαιτήσεις ασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο των εν λόγω απαιτήσεων στην εύρυθμη λειτουργία της εν λόγω συνιστώσας, ιδίως όσον αφορά το κόστος, τη διαχείριση των κινδύνων και το χρονοδιάγραμμα, και μεριμνά ώστε να μην υποβαθμίζεται το γενικό επίπεδο ασφαλείας ή να υπονομεύεται η λειτουργία του υφιστάμενου εξοπλισμού που βασίζεται στην εν λόγω συνιστώσα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3.

2. Η οντότητα που ευθύνεται για τη διαχείριση μιας συνιστώσας του προγράμματος είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ασφάλειας της εν λόγω συνιστώσας και, για τον σκοπό αυτόν, διενεργεί ανάλυση κινδύνων και απειλών, καθώς και όλες τις αναγκαίες δραστηριότητες για τη διασφάλιση και την παρακολούθηση της ασφάλειας της εν λόγω συνιστώσας, ιδίως με τον

καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών και επιχειρησιακών διαδικασιών, και παρακολουθεί τη συμμόρφωσή τους με τις γενικές απαιτήσεις ασφάλειας που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Ο Οργανισμός:

- α) διασφαλίζει τη διαπίστευση ασφαλείας όλων των συνιστωσών του προγράμματος, σύμφωνα με το κεφάλαιο II του παρόντος τίτλου και τις αρμοδιότητες των κρατών μελών·
- β) διασφαλίζει τη λειτουργία του Κέντρου παρακολούθησης της ασφάλειας του Galileo, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και τις οδηγίες που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής της απόφασης 2014/496/ΚΕΠΠΑ·
- γ) εκτελεί τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1104/2011/ΕΕ·
- δ) παρέχει στην Επιτροπή την τεχνική εμπειρογνωμοσύνη του, καθώς και κάθε αναγκαία πληροφορία για την εκτέλεση των καθηκόντων της δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

4. Τα κράτη μέλη:

- α) λαμβάνουν μέτρα που είναι τουλάχιστον ισοδύναμα με εκείνα που είναι αναγκαία για την προστασία των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας κατά την έννοια της οδηγίας 2008/114/EK του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους²⁹, και με εκείνα που είναι αναγκαία για την προστασία των δικών τους εθνικών υποδομών ζωτικής σημασίας, προκειμένου να εξασφαλίζουν την προστασία των επίγειων υποδομών που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος και βρίσκονται στο έδαφός τους·
- β) εκτελούν τα καθήκοντα διαπίστευσης ασφαλείας που αναφέρονται στο άρθρο 41.

6. Οι οντότητες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια του προγράμματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Διαπίστευση ασφαλείας

Άρθρο 35

Αρχή Διαπίστευσης Ασφαλείας

Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας, που συγκροτήθηκε στο πλαίσιο του Οργανισμού, είναι η αρχή διαπίστευσης ασφαλείας για όλες τις συνιστώσες του προγράμματος.

Άρθρο 36

Γενικές αρχές της διαπίστευσης ασφαλείας

Οι δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας για όλες τις συνιστώσες του προγράμματος πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

²⁹ ΕΕ L 345 της 23.12.2008, σ. 75-82.

- α) οι δραστηριότητες και οι αποφάσεις για τη διαπίστευση ασφαλείας εκτελούνται σε κλίμα συλλογικής ευθύνης για την ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών·
- β) καταβάλλονται προσπάθειες ώστε οι αποφάσεις εντός του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας να λαμβάνονται με συναίνεση·
- γ) οι δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας διεξάγονται με την εφαρμογή μιας προσέγγισης εκτίμησης και διαχείρισης κινδύνων με χρήση εκτίμησης κινδύνων και προσέγγισης διαχείρισης, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων ως προς την ασφάλεια της συνιστώσας καθώς και του αντικτύπου των μέτρων μετριασμού των κινδύνων στο κόστος ή το χρονοδιάγραμμα, με γνώμονα τον στόχο της μη υποβάθμισης του γενικού επιπέδου ασφαλείας της συνιστώσας·
- δ) οι αποφάσεις για τη διαπίστευση ασφαλείας του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας καταρτίζονται και λαμβάνονται από επαγγελματίες με τα κατάλληλα προσόντα στον τομέα της διαπίστευσης περίπλοκων συστημάτων και με το κατάλληλο επίπεδο εξουσιοδότησης ασφαλείας, οι οποίοι ενεργούν αντικειμενικά·
- ε) καταβάλλονται προσπάθειες ώστε να ζητείται η γνώμη όλων των εμπλεκόμενων μερών που ενδιαφέρονται για ζητήματα ασφάλειας γι' αυτή τη συνιστώσα·
- στ) οι δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας διεξάγονται από όλα τα οικεία ενδιαφερόμενα μέρη της συνιστώσας σύμφωνα με τη στρατηγική διαπίστευσης ασφαλείας, με την επιφύλαξη του ρόλου της Επιτροπής·
- ζ) οι αποφάσεις για τη διαπίστευση ασφαλείας του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας ακολουθούν τη διαδικασία που ορίζει η αντίστοιχη στρατηγική διαπίστευσης ασφαλείας του εν λόγω συμβουλίου και βασίζονται σε τοπικές αποφάσεις για τη διαπίστευση ασφαλείας που έχουν λάβει οι αντίστοιχες αρχές διαπίστευσης εθνικής ασφάλειας των κρατών μελών·
- η) πάγια, διαφανής και πλήρως κατανοητή διαδικασία παρακολούθησης διασφαλίζει ότι οι κίνδυνοι ασφαλείας για τη συνιστώσα είναι γνωστοί, ότι ορίζονται μέτρα ασφαλείας για τη μείωση των εν λόγω κινδύνων σε αποδεκτά επίπεδα ενόψει των αναγκών ασφαλείας της Ένωσης και των κρατών μελών της και για την εύρυθμη λειτουργία της συνιστώσας και ότι τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται σύμφωνα με την έννοια της άμυνας σε βάθος. Η αποτελεσματικότητα των εν λόγω μέτρων τελεί υπό συνεχή αξιολόγηση. Η διαδικασία που αφορά την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων ασφαλείας διεξάγεται ως επαναληπτική διαδικασία, από κοινού από τα ενδιαφερόμενα μέρη της συνιστώσας·
- θ) οι αποφάσεις διαπίστευσης ασφαλείας λαμβάνονται από το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας απολύτως ανεξάρτητα, και όσον αφορά την Επιτροπή και τους άλλους φορείς που είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση της συνιστώσας, και την παροχή συναφών υπηρεσιών, και όσον αφορά τον εκτελεστικό διευθυντή και το διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού·
- ι) οι δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας διεξάγονται, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για επαρκή συντονισμό, με τη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των διατάξεων περί ασφαλείας·
- ια) η διαπίστευση ασφαλείας του EGNOS που πραγματοποιείται από το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας δεν θίγει τις δραστηριότητες διαπίστευσης που εκτελούνται, για την αεροπορία, από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας.

Αρθρο 37

Καθήκοντα του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας

1. Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας επιτελεί τα καθήκοντά του με την επιφύλαξη των ευθυνών της Επιτροπής ή εκείνων που ανατίθενται σε άλλους φορείς του Οργανισμού, ιδίως για θέματα που αφορούν την ασφάλεια, και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών όσον αφορά τη διαπίστευση ασφαλείας.
2. Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας έχει τα ακόλουθα καθήκοντα:
  - a) χαράσσει και εγκρίνει στρατηγική διαπίστευσης ασφαλείας στην οποία καθορίζονται:
    - i) το πεδίο εφαρμογής των δραστηριοτήτων που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση και τη διατήρηση της διαπίστευσης των συνιστωσών του προγράμματος ή μερών αυτών των συνιστωσών και τυχόν διασυνδέσεων μεταξύ αυτών και άλλων συστημάτων ή συνιστωσών.
    - ii) η διαδικασία διαπίστευσης ασφαλείας για τις συνιστώσες του προγράμματος ή μερών αυτών των συνιστωσών, με βαθμό λεπτομέρειας ανάλογο προς το απαιτούμενο επίπεδο εμπιστοσύνης, και στην οποία αναφέρονται ρητώς οι προϋποθέσεις διαπίστευσης.
    - iii) ο ρόλος των οικείων ενδιαφερόμενων μερών που εμπλέκονται στη διαδικασία διαπίστευσης.
    - iv) χρονοδιάγραμμα διαπίστευσης που συνάδει με τις φάσεις των συνιστωσών, ιδίως σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη υποδομών, την παροχή υπηρεσιών και την εξέλιξη.
    - v) οι αρχές της διαπίστευσης ασφαλείας για δίκτυα που συνδέονται με τα συστήματα που έχουν συσταθεί στο πλαίσιο των συνιστωσών του προγράμματος ή για μέρη των εν λόγω συνιστωσών και για εξοπλισμό που συνδέεται με τα συστήματα που δημιουργούνται από τις συνιστώσες αυτές, η οποία διαπίστευση εκτελείται από τις εθνικές οντότητες των κρατών μελών που είναι αρμόδιες σε θέματα ασφάλειας.
  - b) λαμβάνει αποφάσεις για τη διαπίστευση ασφαλείας, ιδίως όσον αφορά την έγκριση της εκτόξευσης δορυφόρων, την εξουσιοδότηση να θέτει σε λειτουργία τα συστήματα που συγκροτούνται δυνάμει των συνιστωσών του προγράμματος ή τα στοιχεία αυτών των συνιστωσών στις διάφορες συνθέσεις τους και τις διάφορες υπηρεσίες που παρέχουν, συμπεριλαμβανομένης και της εκπομπής σήματος στο διάστημα, καθώς και την εξουσιοδότηση να θέτει σε λειτουργία τους επίγειους σταθμούς. Σε ό,τι αφορά τα δίκτυα και τον εξοπλισμό που συνδέονται με την υπηρεσία PRS που αναφέρεται στο άρθρο 44 ή με οποιαδήποτε άλλη ασφαλή υπηρεσία που απορρέει από τις συνιστώσες του προγράμματος, το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας λαμβάνει αποφάσεις μόνο όσον αφορά την εξουσιοδότηση φορέων να αναπτύσσουν ή να κατασκευάζουν ευαίσθητες τεχνολογίες PRS, δέκτες PRS ή μονάδες ασφαλείας PRS, ή οποιαδήποτε άλλη τεχνολογία ή εξοπλισμό που πρέπει να ελεγχθεί με βάση τις γενικές απαιτήσεις ασφάλειας που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1, λαμβάνοντας υπόψη τη συμβουλή των εθνικών οντοτήτων που είναι αρμόδιες σε θέματα ασφαλείας και τους συνολικούς κινδύνους ασφαλείας.
  - c) εξετάζει και, με εξαίρεση τα έγγραφα που εναπόκειται στην Επιτροπή να εκδίδει δυνάμει του άρθρου 34 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού και του άρθρου 8 της απόφασης αριθ. 1104/2011/ΕΕ, εγκρίνει όλα τα έγγραφα που αφορούν τη διαπίστευση ασφαλείας.
  - d) παρέχει γνωμοδότηση, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, στην Επιτροπή για την εκπόνηση σχεδίων κειμένων πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού και στο άρθρο 8 της απόφασης αριθ. 1104/2011/ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης λειτουργικών διαδικασιών ασφαλείας (SecOPs), καθώς και δήλωση με την τελική του θέση:
  - e) εξετάζει και εγκρίνει την εκτίμηση κινδύνων ασφαλείας που καταρτίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία παρακολούθησης που αναφέρεται στο άρθρο 36 στοιχείο η),

λαμβάνοντας υπόψη τη συμμόρφωση με τα έγγραφα που αναφέρονται στο στοιχείο γ) της παρούσας παραγράφου, καθώς και εκείνα που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού και το άρθρο 8 της απόφασης αριθ. 1104/2011/ΕΕ· και συνεργάζεται με την Επιτροπή για τον καθορισμό των μέτρων μετριασμού των κινδύνων·

- στ) ελέγχει την εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας αναφορικά με τη διαπίστευση ασφαλείας των συνιστώσων του προγράμματος μέσω της ανάληψης ή ανάθεσης αξιολογήσεων ασφαλείας, επιθεωρήσεων, λογιστικών ελέγχων ή ανασκοπήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 41 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού·
- ζ) επικυρώνει την επιλογή εγκεκριμένων προϊόντων και μέτρων που προστατεύουν από την ηλεκτρονική λαθρακρόαση (TEMPEST) και εγκεκριμένων κρυπτογραφικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται για την παροχή ασφαλείας για τις συνιστώσες του προγράμματος·
- η) εγκρίνει ή, κατά περίπτωση, συμμετέχει στην κοινή έγκριση, από κοινού με τις οικείες οντότητες που είναι αρμόδιες για θέματα ασφαλείας, τη διασύνδεση μεταξύ των συστημάτων που δημιουργούνται δυνάμει των συνιστώσων του προγράμματος ή των μερών των συνιστώσων αυτών και άλλων συστημάτων·
- θ) συμφωνεί με το οικείο κράτος μέλος για το υπόδειγμα του ελέγχου της πρόσβασης που αναφέρεται στο άρθρο 41 στοιχείο γ)·
- ι) καταρτίζει εκθέσεις κινδύνου και ενημερώνει την Επιτροπή, το διοικητικό συμβούλιο και τον εκτελεστικό διευθυντή σχετικά με την εκτίμηση κινδύνων που έχει διεξαγάγει και τους συμβουλεύει σχετικά με τις επιλογές διαχείρισης του υπολειπόμενου κινδύνου για συγκεκριμένη απόφαση διαπίστευσης ασφαλείας·
- ια) συνδράμει, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, το Συμβούλιο και την Ύπατη Εκπρόσωπο στην εφαρμογή της απόφασης 2014/496/ΚΕΠΠΑ κατόπιν συγκεκριμένου αιτήματος από το Συμβούλιο και/ή την Ύπατη Εκπρόσωπο·
- ιβ) διεξάγει τις διαβουλεύσεις που είναι απαραίτητες για την επιέλεση των καθηκόντων του·
- ιγ) εκδίδει και δημοσιεύει τον εσωτερικό κανονισμό του.

3. Με την επιφύλαξη των εξουσιών των κρατών μελών, συγκροτείται ειδική βοηθητική υπηρεσία που εκπροσωπεί τα κράτη μέλη υπό την εποπτεία του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, για να επιτελεί τα καθήκοντα της αρχής διανομής κρυπτογραφικών μεθόδων (CDA) σχετικά με τη διαχείριση κρυπτογραφικού υλικού της ΕΕ που αφορά το πρόγραμμα, ιδίως όσον αφορά τα εξής:
- α) τη διαχείριση κλειδών πτήσεων και άλλων κλειδών που είναι απαραίτητες για τη λειτουργία του Galileo·
  - β) την επαλήθευση της θέσπισης και της επιβολής διαδικασιών λογιστικής, ασφαλούς χειρισμού, αποθήκευσης και διανομής κλειδών PRS του Galileo.

Άρθρο 38

Σύνθεση του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας

1. Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο από κάθε κράτος μέλος, έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής και έναν εκπρόσωπο της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας («Ύπατη

Εκπρόσωπος»). Η διάρκεια της θητείας των μελών του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας είναι τετραετής, με δυνατότητα ανανέωσης.

2. Εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος καλείται να παραστεί στις συνεδριάσεις του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας ως παρατηρητής. Εκτάκτως, ενδέχεται επίσης να κληθούν να παραστούν στις συνεδριάσεις εκπρόσωποι οργανισμών της Ένωσης, τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών ως παρατηρητές για θέματα που αφορούν άμεσα τις εν λόγω τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, ιδίως θέματα που αφορούν τις υποδομές που τους ανήκουν ή είναι εγκατεστημένες στο έδαφός τους. Οι ρυθμίσεις για την εν λόγω συμμετοχή εκπροσώπων τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών και οι όροι συμμετοχής τους καθορίζονται στις συναφείς συμφωνίες και τηρούν τον εσωτερικό κανονισμό του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας.

Άρθρο 39

Κανόνες ψηφοφορίας του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας

Αν είναι αδύνατον να επιτευχθεί συναίνεση σύμφωνα με τις γενικές αρχές του άρθρου 36, το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας λαμβάνει αποφάσεις βάσει ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία, σύμφωνα με το άρθρο 16 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής και ο εκπρόσωπος της Ύπατης Εκπροσώπου δεν ψηφίζουν. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας υπογράφει, εξ ονόματος του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, τις αποφάσεις που εγκρίνει το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας.

Άρθρο 40

Επικοινωνία και αντίκτυπος των αποφάσεων του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας

1. Οι αποφάσεις του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας κοινοποιούνται στην Επιτροπή.
2. Η Επιτροπή τηρεί συνεχώς ενήμερο το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας σχετικά με τον αντίκτυπο των προβλεπόμενων αποφάσεων του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας στην ορθή εκτέλεση των συνιστώσων του προγράμματος και την εφαρμογή των σχεδίων διαχείρισης του υπολειπόμενου κινδύνου. Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας λαμβάνει υπό σημείωση τις εν λόγω πληροφορίες από την Επιτροπή.
3. Η Επιτροπή ενημερώνει, χωρίς καθυστέρηση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τον αντίκτυπο της έγκρισης των αποφάσεων διαπίστευσης ασφαλείας στην ορθή εκτέλεση των συνιστώσων του προγράμματος. Αν η Επιτροπή θεωρεί ότι απόφαση του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας μπορεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην άρτια εκτέλεση αυτών των συνιστώσων, για παράδειγμα όσον αφορά το κόστος, το χρονοδιάγραμμα ή τις επιδόσεις, ενημερώνει πάραντα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
4. Το διοικητικό συμβούλιο ενημερώνεται τακτικά για την εξέλιξη των εργασιών του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας.
5. Το χρονοδιάγραμμα των εργασιών του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας δεν εμποδίζει το χρονοδιάγραμμα των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 100.

Άρθρο 41

Ο ρόλος των κρατών μελών στη διαπίστευση ασφαλείας

Τα κράτη μέλη:

- α) διαβιβάζουν στο συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας κάθε πληροφορία που θεωρούν συναφή για τον σκοπό της διαπίστευσης ασφάλειας·
- β) επιτρέπουν σε δεόντως εξουσιοδοτημένα πρόσωπα που έχουν οριστεί από το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας, σε συμφωνία με και υπό την εποπτεία των εθνικών οντοτήτων που είναι αρμόδιες για θέματα ασφαλείας, να έχουν πρόσβαση σε οποιεσδήποτε πληροφορίες και σε οποιουσδήποτε χώρους και/ή τοποθεσίες που συνδέονται με την ασφάλεια των συστημάτων που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία τους, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις τους, και χωρίς διακρίσεις λόγω της ιθαγένειας πολιτών των κρατών μελών, μεταξύ άλλων για σκοπούς επιθεωρήσεων ασφαλείας, λογιστικών ελέγχων και δοκιμών, όπως έχει αποφασίσει το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας, καθώς και διαδικασιών παρακολούθησης των κινδύνων ασφαλείας που αναφέρονται στο άρθρο 36 στοιχείο η). Οι εν λόγω λογιστικοί έλεγχοι και δοκιμές εκτελούνται σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:
- i) δίδεται έμφαση στη σημασία της ασφάλειας και της αποτελεσματικής διαχείρισης των κινδύνων εντός των οντοτήτων που επιθεωρούνται·
- ii) συνιστώνται αντίμετρα για τον περιορισμό των συγκεκριμένων επιπτώσεων λόγω απώλειας εμπιστευτικότητας, ακεραιότητας ή διαθεσιμότητας των διαβαθμισμένων πληροφοριών·
- γ) είναι το καθένα υπεύθυνο για τον σχεδιασμό υποδείγματος για τον έλεγχο της πρόσβασης, το οποίο περιγράφει ή παραθέτει τους/τις προς διαπίστευση χώρους/τοποθεσίες, και το οποίο συμφωνείται εκ των προτέρων μεταξύ των κρατών μελών και του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, διασφαλίζοντας κατά τον τρόπο αυτό το ίδιο επίπεδο ελέγχου πρόσβασης σε όλα τα κράτη μέλη·
- δ) είναι υπεύθυνα, σε τοπικό επίπεδο, για τη διαπίστευση ασφαλείας των τοποθεσιών που βρίσκονται στο έδαφός τους και αποτελούν μέρος του χώρου διαπίστευσης ασφαλείας των συνιστώσων του προγράμματος και υποβάλλουν, προς τον σκοπό αυτό, έκθεση προς το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών

Άρθρο 42

Εφαρμογή των κανόνων για τις διαβαθμισμένες πληροφορίες

Εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού:

- α) κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι οι εθνικοί κανονισμοί ασφαλείας του προσφέρουν βαθμό προστασίας των διαβαθμισμένων πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ισοδύναμο προς εκείνον που παρέχεται από τους κανόνες περί ασφαλείας που ορίζονται στην απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ³⁰, και τους κανόνες ασφαλείας του Συμβουλίου ως έχουν στα παραρτήματα της απόφασης του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ³¹.

³⁰ ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 53-88.

³¹ ΕΕ L 274 της 15.10.2013, σ. 1-50.

- β) Τα κράτη μέλη ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση την Επιτροπή σχετικά με τους εθνικούς κανονισμούς ασφαλείας τους που αναφέρονται στο στοιχείο α).
- γ) φυσικά πρόσωπα που διαμένουν σε τρίτες χώρες και νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες δύνανται να χειρίζονται διαβαθμισμένες πληροφορίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά το πρόγραμμα μόνο εφόσον τα πρόσωπα υπόκεινται, στις εν λόγω χώρες, σε κανονισμούς ασφαλείας που εξασφαλίζουν βαθμό προστασίας τουλάχιστον ισοδύναμο προς εκείνον που παρέχουν οι κανόνες ασφάλειας της Επιτροπής, όπως καθορίζονται στην απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής και οι κανόνες ασφάλειας του Συμβουλίου, όπως καθορίζονται στα παραρτήματα της απόφασης 2013/488/ΕΕ. Η ισοδυναμία των κανονισμών ασφαλείας που εφαρμόζεται σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό καθορίζεται σε συμφωνία ασφαλείας πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, θεμάτων βιομηχανικής ασφάλειας, που συνάπτεται μεταξύ της Ένωσης και της εν λόγω τρίτης χώρας ή διεθνούς οργανισμού σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 218 της ΣΛΕΕ και λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 13 της απόφασης 2013/488/ΕΕ.
- δ) με την επιφύλαξη του άρθρου 13 της απόφασης 2013/488/ΕΕ και των κανόνων που διέπουν τον τομέα της βιομηχανικής ασφάλειας ως έχουν στην απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής, σε φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο, τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό, είναι δυνατόν να επιτραπεί πρόσβαση σε διαβαθμισμένες πληροφορίες της ΕΕ εφόσον κριθεί κατά περίπτωση απαραίτητο, ανάλογα με τη φύση και το περιεχόμενο των πληροφοριών, την ανάγκη γνώσης του αποδέκτη και τον βαθμό ωφέλειας για την Ένωση.

ΤΙΤΛΟΣ VI

Galileo και EGNOS

Άρθρο 43

Επιλέξιμες δράσεις

Οι επιλέξιμες δράσεις στο πλαίσιο των Galileo και EGNOS καλύπτουν:

- α) τη διαχείριση, τη συντήρηση, τη συνεχή βελτίωση, την εξέλιξη και την προστασία της διαστημικής υποδομής, συμπεριλαμβανομένων των αναβαθμίσεων και της διαχείρισης της παλαιώσης·
- β) τη διαχείριση, τη συντήρηση, τη συνεχή βελτίωση, την εξέλιξη και την προστασία της επίγειας υποδομής, ιδίως των δικτύων, των τοποθεσιών και των υποστηρικτικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των αναβαθμίσεων και της διαχείρισης της παλαιώσης·
- γ) την ανάπτυξη μελλοντικών γενεών των συστημάτων και την εξέλιξη των υπηρεσιών που παρέχονται από τα Galileo και EGNOS, με την επιφύλαξη μελλοντικών αποφάσεων σχετικά με τις δημοσιονομικές προοπτικές της Ένωσης·
- δ) τις λειτουργίες πιστοποίησης και τυποποίησης·
- ε) την παροχή και την ανάπτυξη της αγοράς των υπηρεσιών που παρέχουν τα Galileo και EGNOS·
- στ) συνεργασία με άλλα περιφερειακά ή παγκόσμια συστήματα δορυφορικής πλοϊγησης·
- ζ) το σύνολο των στοιχείων που τεκμηριώνουν την αξιοπιστία του συστήματος και της εκμετάλλευσής του·
- η) δραστηριότητες συντονισμού που αφορούν την παροχή υπηρεσιών και την επέκταση της κάλυψής τους.

Αρθρο 44

Υπηρεσίες που παρέχονται από το Galileo

1. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από το Galileo περιλαμβάνουν:
  - α) μια ανοικτή υπηρεσία Galileo (GOS), που παρέχεται δωρεάν στον χρήστη και η οποία παρέχει πληροφορίες εντοπισμού θέσης και συγχρονισμού που προορίζονται κυρίως για εφαρμογές δορυφορικής πλοϊγησης μεγάλου όγκου για χρήση από τους καταναλωτές.
  - β) μια υπηρεσία υψηλής ακρίβειας (HAS), η οποία είναι δωρεάν για τους χρήστες και παρέχει, μέσω πρόσθετων δεδομένων που διαδίδονται σε συμπληρωματική ζώνη συχνοτήτων, υψηλής ακρίβειας πληροφορίες εντοπισμού θέσης και συγχρονισμού που προορίζονται κυρίως για εφαρμογές δορυφορικής πλοϊγησης για επαγγελματική ή εμπορική χρήση.
  - γ) μια υπηρεσία ταυτοποίησης του σήματος (SAS), που βασίζεται σε κρυπτογραφημένους κωδικούς που εμπεριέχονται στα σήματα, η οποία προορίζεται κυρίως για εφαρμογές δορυφορικής πλοϊγησης για επαγγελματική ή εμπορική χρήση.
  - δ) μια κυβερνητική υπηρεσία (PRS), η οποία είναι προσβάσιμη μόνο σε χρήστες εξουσιοδοτημένους από την κυβέρνηση και η οποία ρυθμίζεται σύμφωνα με την απόφαση 1104/2011/ΕΕ, για εναίσθητες εφαρμογές που απαιτούν υψηλό επίπεδο συνέχειας της υπηρεσίας, μεταξύ άλλων στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, που χρησιμοποιούν ισχυρά, κρυπτογραφημένα σήματα.
  - ε) μια υπηρεσία έκτακτης ανάγκης (ES), η οποία μεταδίδει, εκπέμποντας σήματα, προειδοποιήσεις σχετικά με φυσικές καταστροφές ή άλλες έκτακτες καταστάσεις σε συγκεκριμένες περιοχές.
  - στ) μια υπηρεσία χρονισμού (TS), η οποία είναι δωρεάν για τον χρήστη και παρέχει ακριβείς και αξιόπιστους χρόνους αναφοράς καθώς και υπολογισμό της συντονισμένης παγκόσμιας ώρας, διευκολύνοντας την ανάπτυξη εφαρμογών χρονισμού βάσει του Galileo και τη χρήση σε ζωτικής σημασίας εφαρμογές.
2. Το Galileo συμβάλλει επίσης:
  - α) στην υπηρεσία υποστήριξης έρευνας και διάσωσης (SAR) του συστήματος COSPAS-SARSAT μέσω του εντοπισμού σημάτων κινδύνου που εκπέμπονται από ραδιοφάρους και της αναμετάδοσης μηνυμάτων προς αυτούς μέσω «ζεύξης επιστροφής».
  - β) σε υπηρεσίες παρακολούθησης της ακεραιότητας που τυποποιούνται σε ενωσιακό ή διεθνές επίπεδο για χρήση από υπηρεσίες ασφάλειας της ζωής, βάσει των σημάτων ανοικτής υπηρεσίας του Galileo και σε συνδυασμό με το EGNOS και άλλα συστήματα δορυφορικής πλοϊγησης.
  - γ) σε πληροφορίες σχετικά με τις διαστημικές καιρικές συνθήκες και σε υπηρεσίες έγκαιρης προειδοποίησης που παρέχονται μέσω της επίγειας υποδομής του Galileo, που προορίζονται κυρίως για τη μείωση των δυνητικών κινδύνων για τους χρήστες των υπηρεσιών που παρέχονται από το Galileo και άλλα GNSS σχετικά με διαστημικά καιρικά φαινόμενα.

Αρθρο 45

Υπηρεσίες που παρέχονται από το EGNOS

1. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από το EGNOS περιλαμβάνουν:

- α) μια ανοικτή υπηρεσία EGNOS (EOS), που παρέχεται δωρεάν για τον χρήστη και η οποία παρέχει πληροφορίες εντοπισμού θέσης και συγχρονισμού που προορίζονται κυρίως για εφαρμογές δορυφορικής πλοϊγησης μεγάλου όγκου για χρήση από τους καταναλωτές.
  - β) μια υπηρεσία πρόσβασης σε δεδομένα του EGNOS (EDAS), η οποία παρέχει πληροφορίες εντοπισμού θέσης και συγχρονισμού που προορίζονται κυρίως για εφαρμογές δορυφορικής πλοϊγησης για επαγγελματική ή εμπορική χρήση, προσφέροντας βελτιωμένες επιδόσεις και δεδομένα ανώτερης προστιθέμενης αξίας σε σχέση με εκείνα που λαμβάνονται μέσω της EOS.
  - γ) μια υπηρεσία ασφάλειας της ζωής (SoL), που παρέχεται χωρίς άμεσες επιβαρύνσεις χρήσης και παρέχει πληροφορίες εντοπισμού θέσης και συγχρονισμού με υψηλό επίπεδο συνέχειας, διαθεσιμότητας και ακρίβειας, συμπεριλαμβανομένου μηνύματος περί ακεραιότητας το οποίο προειδοποιεί τους χρήστες σε περίπτωση δυσλειτουργίας ή σημάτων εκτός των επιτρεπόμενων ορίων που εκπέμπονται από το Galileo και άλλα GNSS, τα οποία και ενισχύει στην περιοχή κάλυψης· η εν λόγω υπηρεσία προορίζεται κυρίως για χρήστες για τους οποίους η ασφάλεια είναι ζωτικής σημασίας, ιδίως στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας για τις υπηρεσίες αεροναυτιλίας.
2. Οι υπηρεσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχονται κατά προτεραιότητα στο έδαφος των κρατών μελών που βρίσκεται γεωγραφικώς στην Ευρώπη.
- Η γεωγραφική κάλυψη του EGNOS μπορεί να επεκταθεί και σε άλλες περιοχές του κόσμου, ιδίως στα εδάφη υποψήφιων χωρών, τρίτων χωρών συνδεδεμένων με τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό και τρίτων χωρών της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, με την επιφύλαξη της τεχνικής σκοπιμότητας και, για την υπηρεσία SoL, με βάση διεθνείς συμφωνίες.
3. Το κόστος της επέκτασης αυτής, όπου συμπεριλαμβάνεται και το συναφές κόστος λειτουργίας ειδικά για τις περιοχές αυτές, δεν καλύπτεται από τον προϋπολογισμό που αναφέρεται στο άρθρο 11. Η επέκταση αυτή δεν καθυστερεί την παροχή των υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στο σύνολο του εδάφους των κρατών μελών που βρίσκεται γεωγραφικώς στην Ευρώπη.

Άρθρο 46

Μέτρα εφαρμογής για το Galileo και το EGNOS

Εφόσον απαιτείται για την εύρυθμη λειτουργία των Galileo και EGNOS και την αξιοποίησή τους από την αγορά, η Επιτροπή θεσπίζει, κατά περίπτωση, τα αναγκαία μέτρα για:

- α) τη διαχείριση και μείωση των εγγενών κινδύνων στη λειτουργία των Galileo και EGNOS.
- β) τον προσδιορισμό των καθοριστικών σταδίων λήψης αποφάσεων για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εκτέλεσης των Galileo και EGNOS.
- γ) τον προσδιορισμό της θέσης των κέντρων που ανήκουν στην επίγεια υποδομή των Galileo και EGNOS σύμφωνα με τις απαιτήσεις ασφάλειας, κατόπιν ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας, και την εξασφάλιση της λειτουργίας τους.

Τα εν λόγω μέτρα εφαρμογής λαμβάνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3.

Άρθρο 47

Συμβατότητα και διαλειτουργικότητα

- Τα Galileo και EGNOS, καθώς και οι υπηρεσίες που παρέχουν, είναι πλήρως συμβατά και διαλειτουργικά από τεχνική άποψη.
- Τα Galileo και EGNOS, καθώς και οι υπηρεσίες που παρέχουν, είναι συμβατά και διαλειτουργικά με άλλα συστήματα δορυφορικής πλοϊγησης καθώς και με συμβατικά μέσα ραδιοπλοϊγησης, εφόσον οι αναγκαίες απαιτήσεις συμβατότητας και διαλειτουργικότητας καθορίζονται σε διεθνείς συμφωνίες.

ΤΙΤΛΟΣ VII

Copernicus

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 48

Πεδίο εφαρμογής του Copernicus

- Το Copernicus εκτελείται με βάση προηγούμενες επενδύσεις της Ένωσης και, κατά περίπτωση, με βάση τις εθνικές ή περιφερειακές ικανότητες των κρατών μελών και λαμβανομένων υπόψη των ικανοτήτων των εμπορικών προμηθευτών συγκρίσιμων δεδομένων και πληροφοριών και της ανάγκης για προαγωγή του ανταγωνισμού και της ανάπτυξης της αγοράς.
- Το Copernicus παρέχει δεδομένα και πληροφορίες, στο πλαίσιο πλήρους, ελεύθερης και ανοικτής πολιτικής δεδομένων.
- Το Copernicus απαρτίζεται από τέσσερις συνιστώσες, ήτοι:
  - συνιστώσα απόκτησης δεδομένων, η οποία περιλαμβάνει:
    - την ανάπτυξη και τη λειτουργία των δορυφόρων Sentinel του Copernicus.
    - πρόσβαση σε δεδομένα τρίτων.
    - πρόσβαση σε επιτόπια και άλλα βοηθητικά δεδομένα.
  - συνιστώσα επεξεργασίας δεδομένων και πληροφοριών, που περιλαμβάνει δραστηριότητες για την παραγωγή πληροφοριών προστιθέμενης αξίας για την υποστήριξη της περιβαλλοντικής παρακολούθησης, την υποβολή εκθέσεων και την εξασφάλιση της συμμόρφωσης, την πολιτική προστασία και τις υπηρεσίες ασφαλείας (υπηρεσίες Copernicus).
  - συνιστώσα πρόσβασης σε δεδομένα και διανομής αυτών, η οποία περιλαμβάνει τις υποδομές και τις υπηρεσίες για τη διασφάλιση της αναζήτησης, της πρόσβασης, της διανομής και της εκμετάλλευσης των δεδομένων του Copernicus και των πληροφοριών του Copernicus.
  - συνιστώσα αξιοποίησης από τους χρήστες και ανάπτυξης της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 5, η οποία περιλαμβάνει συναφείς δραστηριότητες, πόρους και υπηρεσίες για την προαγωγή του Copernicus, των δεδομένων και των υπηρεσιών του σε όλα τα επίπεδα με σκοπό τη μεγιστοποίηση των κοινωνικοοικονομικών οφελών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1.
- Το Copernicus προάγει τον διεθνή συντονισμό των συστημάτων παρατήρησης και τις συναφείς ανταλλαγές δεδομένων, ούτως ώστε να ενισχύει την παγκόσμια διάσταση και συμπληρωματικότητά του, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες διεθνείς συμφωνίες και συντονιστικές διαδικασίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Επιλέξιμες δράσεις

Άρθρο 49

Απόκτηση δεδομένων

Οι επιλέξιμες δράσεις στο πλαίσιο του Copernicus καλύπτουν:

- α) δράσεις για την παροχή συνέχειας υφιστάμενων αποστολών Sentinel και την ανάπτυξη, εκτόξευση, συντήρηση και λειτουργία περαιτέρω δορυφόρων Sentinel που διευρύνουν το πεδίο παρατήρησης, δίνοντας προτεραιότητα σε ικανότητες παρατήρησης για την παρακολούθηση ανθρωπογενών εκπομπών CO₂ και άλλων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, επιτρέποντας την κάλυψη των πόλων και καθιστώντας δυνατές καινοτόμες περιβαλλοντικές εφαρμογές στους τομείς της γεωργίας, της δασοκομίας και της διαχείρισης των υδάτων.
- β) δράσεις για την παροχή πρόσβασης σε δεδομένα τρίτων που είναι αναγκαία για την παραγωγή των υπηρεσιών Copernicus ή για χρήση από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, τους οργανισμούς και τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες.
- γ) δράσεις για την παροχή και τον συντονισμό της πρόσβασης σε επιτόπια και άλλα βοηθητικά δεδομένα που είναι αναγκαία για την παραγωγή, τη βαθμονόμηση και την επικύρωση των δεδομένων του Copernicus και των πληροφοριών του Copernicus.

Άρθρο 50

Υπηρεσίες Copernicus

Το Copernicus περιλαμβάνει δράσεις για τη στήριξη των ακόλουθων υπηρεσιών:

- α) υπηρεσίες περιβαλλοντικής παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και εξασφάλισης της συμμόρφωσης, που καλύπτουν:
  - την παρακολούθηση της ατμόσφαιρας, με σκοπό την παροχή πληροφοριών για την ποιότητα του αέρα και τη χημική σύνθεση της ατμόσφαιρας.
  - την παρακολούθηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, με σκοπό την παροχή πληροφοριών για την κατάσταση και τη δυναμική των θαλάσσιων και παράκτιων οικοσυστημάτων και των πόρων τους.
  - την παρακολούθηση της ξηράς και της γεωργίας, με σκοπό την παροχή πληροφοριών για την κάλυψη του εδάφους, τις χρήσεις της γης και την αλλαγή της χρήσης της γης, τις αστικές ζώνες, την ποσότητα και την ποιότητα των εσωτερικών υδάτων, τα δάση, τη γεωργία και άλλους φυσικούς πόρους, τη βιοποικιλότητα και την κρυόσφαιρα.
  - την παρακολούθηση της κλιματικής αλλαγής, με σκοπό την παροχή πληροφοριών για τις ανθρωπογενείς εκπομπές CO₂ και άλλες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, τις ουσιώδεις κλιματικές μεταβλητές, τις κλιματικές επαναναλύσεις, τις εποχικές προβλέψεις, τις κλιματικές προβλέψεις και την απόδοση, καθώς και τους δείκτες σε συναφείς χρονικές και χωρικές κλίμακες.
- β) την υπηρεσία διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, με σκοπό την παροχή πληροφοριών για τη στήριξη των δημόσιων αρχών που ασχολούνται με την πολιτική προστασία οι οποίες βρίσκονται στην Ένωση, η οποία στηρίζει την πολιτική προστασία και τις επιχειρήσεις αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών (βελτιώνοντας τις δραστηριότητες έγκαιρης προειδοποίησης και τις ικανότητες αντιμετώπισης κρίσεων) και τις δράσεις

πρόληψης και ετοιμότητας (αναλύσεις κινδύνων και αποκατάστασης) σε σχέση με διάφορα είδη καταστροφών.

- γ) την υπηρεσία ασφαλείας για τη στήριξη της επιτήρησης των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης, της θαλάσσιας επιτήρησης και της εξωτερικής δράσης της Ένωσης για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας που αντιμετωπίζει η Ένωση, καθώς και των αντίστοιχων στόχων και δράσεων της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

Άρθρο 51

Πρόσβαση και διανομή των δεδομένων και των πληροφοριών του Copernicus

1. Το Copernicus περιλαμβάνει δράσεις για την παροχή πρόσβασης σε όλα τα δεδομένα του Copernicus και τις πληροφορίες του Copernicus και, κατά περίπτωση, την παροχή πρόσθετων υποδομών και υπηρεσιών για την προαγωγή της διανομής, της πρόσβασης και της χρήσης των εν λόγω δεδομένων και πληροφοριών.
2. Οταν τα δεδομένα του Copernicus ή οι πληροφορίες του Copernicus είναι ευαίσθητα από άποψη ασφάλειας, η Επιτροπή δύναται να αναθέσει την προμήθεια, την εποπτεία της απόκτησης, την πρόσβαση και τη διανομή των εν λόγω δεδομένων και πληροφοριών σε μία ή περισσότερες καταπιστευματικές οντότητες. Οι εν λόγω οντότητες καταρτίζουν και τηρούν μητρώο διαπιστευμένων χρηστών και χορηγούν πρόσβαση σε δεδομένα περιορισμένης πρόσβασης μέσω χωριστής ροής εργασιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Πολιτική δεδομένων του Copernicus

Άρθρο 52

Πολιτική δεδομένων του Copernicus και πληροφοριών του Copernicus

1. Τα δεδομένα του Copernicus και οι πληροφορίες του Copernicus παρέχονται στους χρήστες στο πλαίσιο της ακόλουθης δωρεάν, πλήρους και ανοικτής πολιτικής δεδομένων:
  - α) οι χρήστες του Copernicus μπορούν, σε ελεύθερη και παγκόσμια βάση, να αναπαράγουν, να διανέμουν, να παρουσιάζουν στο κοινό, να προσαρμόζουν, να τροποποιούν όλα τα δεδομένα του Copernicus και τις πληροφορίες του Copernicus, και να τα συνδυάζουν με άλλα δεδομένα και πληροφορίες.
  - β) η δωρεάν, πλήρης και ανοικτή πολιτική δεδομένων περιλαμβάνει τους ακόλουθους περιορισμούς:
    - προκαθορίζονται οι μορφότυποι, ο επίκαιρος χαρακτήρας και τα χαρακτηριστικά διάδοσης των δεδομένων του Copernicus και των πληροφοριών του Copernicus.
    - τηρούνται, κατά περίπτωση, οι όροι χορήγησης άδειας για τα δεδομένα τρίτων και τις πληροφορίες τρίτων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή πληροφοριών των υπηρεσιών του Copernicus.
    - τους περιορισμούς ασφαλείας που απορρέουν από τις γενικές απαιτήσεις ασφάλειας που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1.
    - διασφαλίζεται η προστασία από τον κίνδυνο διατάραξης του συστήματος που παράγει ή διαθέτει δεδομένα και πληροφορίες του Copernicus.
    - διασφαλίζεται η προστασία της αξιόπιστης πρόσβασης στα δεδομένα του Copernicus και τις πληροφορίες του Copernicus για τους Ευρωπαίους χρήστες.

2. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 105 σχετικά με τις ειδικές διατάξεις για τη συμπλήρωση της παραγράφου 1 ως προς τις προδιαγραφές, τους όρους και τις διαδικασίες για την πρόσβαση και τη χρήση των δεδομένων του Copernicus και των πληροφοριών του Copernicus.
3. Η Επιτροπή εκδίδει άδειες και ανακοινώσεις για την πρόσβαση και τη χρήση δεδομένων του Copernicus και πληροφοριών του Copernicus, συμπεριλαμβανομένων ρητρών κατανομής, σύμφωνα με την πολιτική δεδομένων του Copernicus, όπως ορίζεται στον παρόντα κανονισμό και τις εφαρμοστέες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις βάσει της παραγράφου 2.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

SSA

TMHMA I

SST

Άρθρο 53

Πεδίο εφαρμογής του SST

Η συνιστώσα του SST στηρίζει τις εξής δραστηριότητες:

- α) τη συγκρότηση, ανάπτυξη και λειτουργία ενός δικτύου επίγειων και/ή διαστημικών αισθητήρων των κρατών μελών, περιλαμβανομένων αισθητήρων που αναπτύσσονται μέσω του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος και ενωσιακών αισθητήρων που λειτουργούν σε εθνικό επίπεδο, για την εξέταση και την παρακολούθηση αντικειμένων και τη δημιουργία ευρωπαϊκού καταλόγου διαστημικών αντικειμένων, προσαρμοσμένου στις ανάγκες των χρηστών οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 55·
- β) την επεξεργασία και την ανάλυση δεδομένων SST σε εθνικό επίπεδο, ώστε να παρέχονται οι πληροφορίες και υπηρεσίες SST που αναφέρονται στο άρθρο 54·
- γ) την παροχή υπηρεσιών SST που αναφέρονται στο άρθρο 54 στις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 55·
- δ) την τεχνική και διοικητική στήριξη για να εξασφαλιστεί η μετάβαση μεταξύ του διαστημικού προγράμματος της ΕΕ και του πλαισίου στήριξης SST που συστάθηκε με την απόφαση αριθ. 541/2014/EE.

Άρθρο 54

Υπηρεσίες SST

1. Οι υπηρεσίες SST περιλαμβάνουν:

- α) την εκτίμηση κινδύνου σύγκρουσης μεταξύ διαστημικών σκαφών ή μεταξύ διαστημικών σκαφών και διαστημικών αποβλήτων και την πιθανή έκδοση προειδοποίησεων αποφυγής σύγκρουσης κατά το στάδιο εκτόξευσης, κατά το αρχικό στάδιο θέσης σε τροχιά, κατά το στάδιο ανύψωσης της τροχιάς, κατά τις λειτουργίες σε τροχιά και κατά το στάδιο θέσης εκτός λειτουργίας των αποστολών διαστημικών σκαφών·
- β) τον εντοπισμό και χαρακτηρισμό θραύσεων, αποκολλήσεων ή συγκρούσεων σε τροχιά·

- γ) την εκτίμηση κινδύνων σχετικά με την ανεξέλεγκτη επανείσοδο διαστημικών αντικειμένων και διαστημικών υπολειμμάτων στην ατμόσφαιρα της Γης και την παραγωγή των σχετικών πληροφοριών, περιλαμβανομένης της εκτίμησης του χρονικού πλαισίου και της πιθανής θέσης ενδεχόμενης σύγκρουσης·
- δ) την πρόληψη του πολλαπλασιασμού των διαστημικών αποβλήτων.
2. Οι υπηρεσίες SST παρέχονται δωρεάν και είναι διαθέσιμες ανά πάσα στιγμή χωρίς διακοπή.

Άρθρο 55

Χρήστες SST

- Οι βασικοί χρήστες του SST περιλαμβάνουν όλα τα κράτη μέλη, την ΕΥΕΔ, την Επιτροπή, το Συμβούλιο, τους δημόσιους και ιδιωτικούς ιδιοκτήτες και φορείς εκμετάλλευσης διαστημικών σκαφών, καθώς και τις δημόσιες αρχές που ασχολούνται με την πολιτική προστασία οι οποίες βρίσκονται στην Ένωση.
- Άλλες δημόσιες και ιδιωτικές οντότητες (μη βασικοί χρήστες) που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση δύνανται να έχουν πρόσβαση σε μία από τις υπηρεσίες που αναφέρονται στα στοιχεία β) έως δ) του άρθρου 54 παράγραφος 1, υπό τον όρο ότι συμμορφώνονται με τα ακόλουθα κριτήρια:
  - τα δεδομένα χρησιμοποιούνται για μη εμπορικούς σκοπούς·
  - διασφαλίζεται κατάλληλο επίπεδο ασφαλείας των δεδομένων που λαμβάνονται.

Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τα εν λόγω κριτήρια και τις σχετικές διαδικασίες. Οι εν λόγω διατάξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3.

Άρθρο 56

Συμμετοχή κρατών μελών

- Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να συμμετέχουν στην παροχή υπηρεσιών SST που αναφέρονται στο άρθρο 54 υποβάλλουν κοινή πρόταση στην Επιτροπή αποδεικνύοντας τη συμμόρφωσή τους προς τα εξής κριτήρια:
  - κατοχή ή πρόσβαση σε επαρκείς αισθητήρες SST οι οποίοι είναι διαθέσιμοι για το SST της ΕΕ και σε ανθρώπινους πόρους για τη λειτουργία τους, ή σε επαρκείς ικανότητες επιχειρησιακής ανάλυσης και επεξεργασίας δεδομένων που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για το SST και διατίθενται για το SST της ΕΕ·
  - διενέργεια και επικύρωση αρχικής εκτίμησης κινδύνων ασφαλείας για κάθε περιουσιακό στοιχείο SST από το οικείο κράτος μέλος·
  - σχέδιο δράσης που λαμβάνει υπόψη το σχέδιο συντονισμού που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 6 της απόφασης 541/2014/ΕΕ, για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 53 του παρόντος κανονισμού·
  - την κατανομή των διαφόρων δραστηριοτήτων μεταξύ των ομάδων εμπειρογνωμόνων, όπως ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 57·
  - τους κανόνες σχετικά με την ανταλλαγή των δεδομένων που είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Οσον αφορά τα κριτήρια που ορίζονται στα στοιχεία α) και β), κάθε κράτος μέλος που επιθυμεί να συμμετέχει στην παροχή υπηρεσιών SST αποδεικνύει τη συμμόρφωση με αυτά τα κριτήρια χωριστά.

2. Τα κριτήρια που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) της παραγράφου 1 θεωρείται ότι πληρούνται από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη των οποίων οι ορισθείσες εθνικές οντότητες είναι μέλη της κοινοπραξίας που έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 7 της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ, κατά την ημερομηνία έναρξης του παρόντος κανονισμού.
3. Σε περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί κοινή πρόταση σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή εφόσον η Επιτροπή θεωρεί ότι μια κοινή πρόταση που έχει υποβληθεί δεν πληροί τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τουλάχιστον τρία κράτη μέλη που έχει διαπιστωθεί ότι πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 1 υποβάλλουν από κοινού προσφορές στην Επιτροπή όσον αφορά συγκεκριμένο σύστημα τροχιάς.
4. Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τις λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τις διαδικασίες και τα στοιχεία που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 3. Τα εν λόγω μέτρα εφαρμογής λαμβάνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3.

Άρθρο 57

Οργανωτικό πλαίσιο της συμμετοχής κρατών μελών

1. Όλα τα κράτη μέλη που έχουν υποβάλει πρόταση η οποία κρίθηκε συμβατή από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 1 ή που έχουν επιλεγεί από την Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 56 παράγραφος 3, ορίζονται εθνική συνιστώσα οντότητα που είναι εγκατεστημένη στο έδαφός τους και η οποία θα τους εκπροσωπεί.
2. Οι εθνικές συνιστώσες οντότητες που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 συνάπτουν συμφωνία με την οποία δημιουργείται εταιρική σχέση SST και καθορίζονται οι κανόνες και οι μηχανισμοί της μεταξύ τους συνεργασίας κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 53. Συγκεκριμένα, η εν λόγω συμφωνία περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 1 στοιχεία γ) έως ε) και τη δημιουργία δομής διαχείρισης κινδύνου, προκειμένου να διασφαλίζεται η εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τη χρήση και την ασφαλή ανταλλαγή δεδομένων SST και πληροφοριών SST.
3. Οι εθνικές συνιστώσες οντότητες αναπτύσσουν ενωσιακές υπηρεσίες SST υψηλής ποιότητας, σύμφωνα με πολυετές σχέδιο, τους σχετικούς βασικούς δείκτες επιδόσεων και τις απαιτήσεις χρηστών, με βάση τις δραστηριότητες των ομάδων εμπειρογνωμόνων που αναφέρονται στην παράγραφο 6. Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, το πολυετές σχέδιο και τους βασικούς δείκτες επιδόσεων σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3.
4. Οι εθνικές συνιστώσες οντότητες δικτυώνουν υφιστάμενους και πιθανούς μελλοντικούς αισθητήρες για τη λειτουργία τους με συντονισμένο και βελτιστοποιημένο τρόπο, με σκοπό την κατάρτιση και την τήρηση επικαιροποιημένου κοινού ευρωπαϊκού καταλόγου.
5. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη διενεργούν διαπίστευση ασφαλείας βάσει των γενικών απαιτήσεων ασφάλειας που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1.
6. Ορίζονται ομάδες εμπειρογνωμόνων από τα συμμετέχοντα στο SST κράτη μέλη ως υπεύθυνες για συγκεκριμένα ζητήματα που σχετίζονται με τις διάφορες δραστηριότητες SST. Οι ομάδες εμπειρογνωμόνων είναι μόνιμες, και την ευθύνη για τη διαχείριση και τη στελέχωσή τους φέρουν οι εθνικές συνιστώσες οντότητες των κρατών μελών που τις

συγκροτούν· μπορούν να περιλαμβάνουν εμπειρογνώμονες από κάθε εθνική συνιστώσα οντότητα.

7. Οι εθνικές συνιστώσες οντότητες και οι ομάδες εμπειρογνωμόνων εξασφαλίζουν την προστασία των δεδομένων SST, των πληροφοριών SST και των υπηρεσιών SST.
8. Η Επιτροπή εγκρίνει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τη λειτουργία του οργανωτικού πλαισίου της συμμετοχής των κρατών μελών στο SST. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3.

Άρθρο 58

Γραφείο υποστήριξης SST

1. Η Επιτροπή επιλέγει, με βάση τη βέλτιστη εμπειρογνωμοσύνη σε ζητήματα ασφαλείας, το γραφείο υποστήριξης SST. Το γραφείο υποστήριξης:
  - α) παρέχει τις αναγκαίες ασφαλείς διεπαφές για τη συγκέντρωση, την αποθήκευση και τη διάθεση των πληροφοριών SST στους χρήστες SST, διασφαλίζοντας την ορθή διαχείριση και την ιχνηλασμότητά τους.
  - β) παρέχει άμεση υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις των υπηρεσιών SST.
  - γ) συγκεντρώνει παρατηρήσεις για να διασφαλιστεί η απαιτούμενη ευθυγράμμιση των υπηρεσιών με τις προσδοκίες των χρηστών.
  - δ) στηρίζει, προωθεί και ενθαρρύνει τη χρήση των υπηρεσιών.
2. Οι εθνικές συνιστώσες οντότητες συνάπτουν τις αναγκαίες εκτελεστικές ρυθμίσεις με το γραφείο υποστήριξης SST.

TMHMA II

Διαστημικές καιρικές συνθήκες και NEO

Άρθρο 59

Δραστηριότητες διαστημικών καιρικών συνθηκών

1. Η λειτουργία που αφορά τις διαστημικές καιρικές συνθήκες μπορεί να στηρίξει τις ακόλουθες δραστηριότητες:
  - α) την αξιολόγηση και τον προσδιορισμό των αναγκών των χρηστών στους τομείς που προσδιορίζονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β), με σκοπό τον καθορισμό των υπηρεσιών διαστημικών καιρικών συνθηκών που θα παρέχονται.
  - β) την παροχή υπηρεσιών διαστημικών καιρικών συνθηκών στους χρήστες διαστημικών καιρικών συνθηκών, σύμφωνα με τις εντοπιζόμενες ανάγκες των χρηστών και τις τεχνικές απαιτήσεις.
2. Οι υπηρεσίες διαστημικών καιρικών συνθηκών είναι διαθέσιμες ανά πάσα στιγμή χωρίς διακοπή και μπορούν να επιλέγονται σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:
  - α) η Επιτροπή ιεραρχεί τις υπηρεσίες διαστημικών καιρικών συνθηκών που θα παρέχονται σε ενωσιακό επίπεδο σύμφωνα με τις ανάγκες των χρηστών, την τεχνολογική ετοιμότητα των υπηρεσιών και το αποτέλεσμα αξιολόγησης κινδύνων.

- β) οι υπηρεσίες διαστημικών καιρικών συνθηκών μπορούν να συμβάλουν στην προστασία των ακόλουθων τομέων: διαστημικά σκάφη, αεροπορία, GNSS, δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και επικοινωνίες.
3. Η επιλογή των οντοτήτων για την παροχή υπηρεσιών διαστημικών καιρικών συνθηκών γίνεται με πρόσκληση για υποβολή προσφορών.

Άρθρο 60

Δραστηριότητες NEO

1. Η λειτουργία NEO μπορεί να στηρίξει τις ακόλουθες δραστηριότητες:
  - α) τη χαρτογράφηση των ικανοτήτων των κρατών μελών για εντοπισμό και παρακολούθηση NEO.
  - β) την προώθηση της δικτύωσης των εγκαταστάσεων και των ερευνητικών κέντρων των κρατών μελών.
  - γ) την ανάπτυξη της υπηρεσίας που αναφέρεται στην παράγραφο 2.
2. Η Επιτροπή μπορεί να συντονίζει τις ενέργειες της Ένωσης και των εθνικών δημόσιων αρχών που ασχολούνται με την πολιτική προστασία σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ένα NEO πλησιάζει στη Γη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

GOVSATCOM

Άρθρο 61

Πεδίο εφαρμογής του GOVSATCOM

Στο πλαίσιο της συνιστώσας GOVSATCOM συνδυάζονται ικανότητες και υπηρεσίες δορυφορικής επικοινωνίας σε μια κοινή ενωσιακή «δεξαμενή» ικανοτήτων και υπηρεσιών δορυφορικής επικοινωνίας. Η συνιστώσα αυτή περιλαμβάνει:

- α) την ανάπτυξη, την κατασκευή και τις λειτουργίες του επίγειου τμήματος της υποδομής.
- β) την προμήθεια ικανοτήτων δορυφορικής επικοινωνίας, υπηρεσιών και εξοπλισμού χρήστη που είναι απαραίτητα για την παροχή υπηρεσιών GOVSATCOM.
- γ) τα αναγκαία μέτρα για περαιτέρω διαλειτουργικότητα και τυποποίηση του εξοπλισμού χρήστη GOVSATCOM.

Άρθρο 62

Ικανότητες και υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο του GOVSATCOM

1. Η παροχή ικανοτήτων και υπηρεσιών GOVSATCOM, δωρεάν για τους χρήστες GOVSATCOM, διασφαλίζεται όπως ορίζεται στο χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών που αναφέρεται στην παράγραφο 3, σύμφωνα με τις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, τις ειδικές απαιτήσεις ασφάλειας του GOVSATCOM που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 και εντός των ορίων των κανόνων ανταλλαγής και ιεράρχησης που αναφέρονται στο άρθρο 65.
2. Η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τις λειτουργικές απαιτήσεις για τις υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο του GOVSATCOM, με τη μορφή τεχνικών προδιαγραφών για περιπτώσεις χρήσης που σχετίζονται με τη διαχείριση κρίσεων, την

επιτήρηση και τη διαχείριση βασικών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων διπλωματικών δικτύων επικοινωνίας. Οι εν λόγω λειτουργικές απαιτήσεις βασίζονται στη λεπτομερή ανάλυση των απαιτήσεων των χρηστών, και λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων που απορρέουν από τον υφιστάμενο εξοπλισμό χρήστη και τα δίκτυα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3.

3. Η Επιτροπή εγκρίνει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών για υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο του GOVSATCOM, υπό τη μορφή καταλόγου κατηγοριών των ικανοτήτων και υπηρεσιών δορυφορικών επικοινωνιών και των χαρακτηριστικών τους, συμπεριλαμβανομένων της γεωγραφικής κάλυψης, της συχνότητας, του εύρους ζώνης, του εξοπλισμού χρήστη, καθώς και των χαρακτηριστικών ασφαλείας. Τα εν λόγω μέτρα βασίζονται στις λειτουργικές απαιτήσεις και απαιτήσεις ασφάλειας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και δίνουν προτεραιότητα στις υπηρεσίες που παρέχονται στους χρήστες σε ενωσιακό επίπεδο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3.
4. Οι χρήστες GOVSATCOM έχουν πρόσβαση σε ικανότητες και υπηρεσίες που παρατίθενται στο χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών μέσω των κόμβων GOVSATCOM που αναφέρονται στο άρθρο 66.

Άρθρο 63

Πάροχοι ικανοτήτων και υπηρεσιών δορυφορικής επικοινωνίας

Οι ικανότητες και υπηρεσίες δορυφορικής επικοινωνίας στο πλαίσιο αυτής της συνιστώσας μπορούν να παρέχονται από τις ακόλουθες οντότητες:

- α) συμμετέχοντες στο GOVSATCOM και
- β) νομικά πρόσωπα δεόντως διαπιστευμένα για την παροχή δορυφορικών ικανοτήτων ή υπηρεσιών σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 36 για τη διαπίστευση ασφαλείας, βάσει των ειδικών απαιτήσεων ασφάλειας για τη συνιστώσα GOVSATCOM που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1.

Άρθρο 64

Χρήση του GOVSATCOM

1. Οι ακόλουθες οντότητες δύνανται να είναι χρήστες GOVSATCOM υπό την προϋπόθεση ότι είναι επιφορτισμένες με καθήκοντα που σχετίζονται με την εποπτεία και τη διαχείριση αποστολών, επιχειρήσεων και υποδομών ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια:
  - α) δημόσια αρχή ή φορέας της Ένωσης ή κράτους μέλους που έχει επιφορτιστεί με την άσκηση της εν λόγω δημόσιας εξουσίας,
  - β) φυσικό ή νομικό πρόσωπο.
2. Οι χρήστες GOVSATCOM εξουσιοδοτούνται δεόντως από τον συμμετέχοντα που αναφέρεται στο άρθρο 67 να χρησιμοποιούν τις ικανότητες και τις υπηρεσίες GOVSATCOM.

Άρθρο 65

Ανταλλαγή και ιεράρχηση προτεραιοτήτων

- Κοινές ικανότητες δορυφορικής επικοινωνίας, υπηρεσίες και εξοπλισμός χρήστη ανταλλάσσονται και ιεραρχούνται μεταξύ των συμμετεχόντων GOVSATCOM, με βάση ανάλυση των κινδύνων ασφαλείας από τους χρήστες σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών. Αυτή η ανταλλαγή και η ιεράρχηση δίνουν προτεραιότητα στους χρήστες σε επίπεδο Ένωσης.
- Η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τους λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την ανταλλαγή και την ιεράρχηση των ικανοτήτων, των υπηρεσιών και του εξοπλισμού χρήστη, λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη ζήτηση για διαφορετικές περιπτώσεις χρήσης και την ανάλυση των κινδύνων στον τομέα της ασφάλειας για τις εν λόγω περιπτώσεις χρήσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3.
- Η κοινοχρησία και η ιεράρχηση των ικανοτήτων και υπηρεσιών δορυφορικής επικοινωνίας μεταξύ χρηστών GOVSATCOM που έχουν εξουσιοδοτηθεί από τον ίδιο συμμετέχοντα GOVSATCOM καθορίζονται και εφαρμόζονται από τον εν λόγω συμμετέχοντα.

Άρθρο 66

Επίγειο τμήμα υποδομής και λειτουργία

- Το επίγειο τμήμα περιλαμβάνει τις υποδομές που απαιτούνται για να εξασφαλίσουν την παροχή υπηρεσιών στους χρήστες σύμφωνα με το άρθρο 65, ιδίως τους κόμβους GOVSATCOM οι οποίοι θα αποτελέσουν αντικείμενο συμβάσεων στο πλαίσιο αυτής της συνιστώσας για τη σύνδεση χρηστών GOVSATCOM με παρόχους ικανοτήτων και υπηρεσιών δορυφορικής επικοινωνίας.
- Η Επιτροπή καθορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τη θέση του επίγειου τμήματος της υποδομής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3.

Άρθρο 67

Συμμετέχοντες και αρμόδιες αρχές GOVSATCOM

- Τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ είναι συμμετέχοντες GOVSATCOM στον βαθμό που εξουσιοδοτούν χρήστες GOVSATCOM ή παρέχουν ικανότητες δορυφορικής επικοινωνίας ή τοποθεσίες επίγειου τμήματος ή μέρος των εγκαταστάσεων του επίγειου τμήματος.
- Οι οργανισμοί της Ένωσης μπορούν να γίνουν συμμετέχοντες GOVSATCOM, εάν έχουν εκδοθεί εξουσιοδοτήσεις από το θεσμικό όργανο της Ένωσης που τους εποπτεύει.
- Κάθε συμμετέχων ορίζει μία αρμόδια αρχή GOVSATCOM.
- Η αρμόδια αρχή GOVSATCOM διασφαλίζει ότι
  - η χρήση υπηρεσιών συνάδει με τις ισχύουσες απαιτήσεις ασφάλειας·
  - τα δικαιώματα πρόσβασης για χρήστες GOVSATCOM καθορίζονται και αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης·
  - ο εξοπλισμός χρήστη και οι συναφείς συνδέσεις και πληροφορίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών χρησιμοποιούνται και αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις ασφάλειας·
  - δημιουργείται κεντρικό σημείο επαφής για την παροχή βοήθειας, αν χρειαστεί, κατά την αναφορά των κινδύνων και απειλών στον τομέα της ασφάλειας, ιδίως όσον αφορά

την ανίχνευση δυνητικά επιβλαβών ηλεκτρομαγνητικών παρεμβολών που επηρεάζουν τις υπηρεσίες στο πλαίσιο αυτής της συνιστώσας.

Άρθρο 68

Παρακολούθηση της προσφοράς και της ζήτησης για το GOVSATCOM

Η Επιτροπή παρακολουθεί συνεχώς την εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης για ικανότητες και υπηρεσίες GOVSATCOM, λαμβάνοντας υπόψη τους νέους κινδύνους και απειλές, καθώς και τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η ισορροπία μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησης για υπηρεσίες GOVSATCOM.

Άρθρο 69

Ρήτρα επανεξέτασης GOVSATCOM

Πριν από το τέλος του 2024, η Επιτροπή θα αξιολογήσει την εκτέλεση της συνιστώσας GOVSATCOM, ιδίως σε ό,τι αφορά την εξέλιξη των αναγκών των χρηστών σε σχέση με την ικανότητα δορυφορικής επικοινωνίας. Η αξιολόγηση εξετάζει ιδίως την ανάγκη για πρόσθετες διαστημικές υποδομές. Η αξιολόγηση συνοδεύεται, εάν είναι απαραίτητο, από κατάλληλη πρόταση για την ανάπτυξη πρόσθετων διαστημικών υποδομών στο πλαίσιο της συνιστώσας GOVSATCOM.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΧ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές διατάξεις σχετικά με τον Οργανισμό

Άρθρο 70

Νομικό καθεστώς του Οργανισμού

- Ο Οργανισμός είναι όργανο της Ένωσης. Διαθέτει νομική προσωπικότητα.
- Σε καθένα από τα κράτη μέλη, ο Οργανισμός διαθέτει την ευρύτερη δυνατή δικαιοπρακτική ικανότητα που αναγνωρίζεται σε νομικά πρόσωπα βάσει της νομοθεσίας. Μπορεί, ειδικότερα, να αποκτά ή να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία και να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου.
- Ο Οργανισμός εκπροσωπείται από τον εκτελεστικό διευθυντή του.

Άρθρο 71

Έδρα του Οργανισμού

Έδρα του Οργανισμού είναι η Πράγα (Τσεχική Δημοκρατία).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Οργάνωση του Οργανισμού

Άρθρο 72

Διοικητική και διαχειριστική δομή

- Η διοικητική και διαχειριστική δομή του Οργανισμού περιλαμβάνει:

- α) το διοικητικό συμβούλιο·
  - β) τον εκτελεστικό διευθυντή·
  - γ) το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας.
2. Το διοικητικό συμβούλιο, ο εκτελεστικός διευθυντής, το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας και ο πρόεδρος του τελευταίου συνεργάζονται για τη διασφάλιση της λειτουργίας του Οργανισμού και τον συντονισμό σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται από τους εσωτερικούς κανόνες του Οργανισμού, όπως είναι ο εσωτερικός κανονισμός του διοικητικού συμβουλίου, ο εσωτερικός κανονισμός του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, οι δημοσιονομικοί κανόνες που εφαρμόζονται στον Οργανισμό, οι διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού και οι διατάξεις που αφορούν την πρόσβαση στα έγγραφα.

Άρθρο 73

Διοικητικό συμβούλιο

1. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο από κάθε κράτος μέλος και από τέσσερις εκπροσώπους της Επιτροπής. Όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου έχουν δικαίωμα ψήφου. Το διοικητικό συμβούλιο περιλαμβάνει επίσης ένα μέλος διορισμένο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο δεν έχει δικαίωμα ψήφου.
2. Ο πρόεδρος ή ο αντιπρόεδρος του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, ένας εκπρόσωπος του Συμβουλίου, ένας εκπρόσωπος της Ύπατης Εκπροσώπου και ένας εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος καλούνται να παρίστανται στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου με την ιδιότητα του παρατηρητή, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του διοικητικού συμβουλίου.
3. Για όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου προβλέπονται αναπληρωματικά μέλη. Το αναπληρωματικό μέλος εκπροσωπεί το τακτικό μέλος σε περίπτωση απουσίας του.
4. Τα μέλη και τα αναπληρωματικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου διορίζονται με γνώμονα την πραγματογνωμοσύνη τους στον τομέα που άπτεται των βασικών καθηκόντων του Οργανισμού, ενώ λαμβάνονται επίσης υπόψη οι σχετικές δεξιότητές τους στους τομείς της διαχείρισης, της διοίκησης και του προϋπολογισμού. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να περιορίζεται η εναλλαγή των εκπροσώπων τους στο διοικητικό συμβούλιο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνέχεια των δραστηριοτήτων του συμβουλίου. Όλα τα μέρη επιδιώκουν την επίτευξη ισόρροπης εκπροσώπησης ανδρών και γυναικών στο διοικητικό συμβούλιο.
5. Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου και του αναπληρωτή τους είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.
6. Οταν κρίνεται σκόπιμο, η συμμετοχή εκπροσώπων τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών καθώς και οι όροι συμμετοχής τους καθορίζονται δυνάμει των συμφωνιών που αναφέρονται στο άρθρο 98 και τηρούν τον εσωτερικό κανονισμό του διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 74

Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγει πρόεδρο και αντιπρόεδρο μεταξύ των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου. Ο αναπληρωτής πρόεδρος αντικαθιστά αυτομάτως τον πρόεδρο, εάν ο τελευταίος δεν είναι σε θέση να εκτελέσει τα καθήκοντά του.

2. Η διάρκεια της θητείας του προέδρου και των αναπληρωτών προέδρων είναι δύο έτη και μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η θητεία λήγει όταν το πρόσωπο αυτό παύει να είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου.
3. Το διοικητικό συμβούλιο έχει εξουσία να απολύσει τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο ή και τους δύο.

Άρθρο 75

Συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται μετά από πρόσκληση του προέδρου του.
2. Ο εκτελεστικός διευθυντής συμμετέχει στις διαδικασίες, εκτός εάν ο πρόεδρος αποφασίσει διαφορετικά. Δεν έχει δικαίωμα ψήφου.
3. Το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση δύο φορές ετησίως. Επιπλέον, συνέρχεται με πρωτοβουλία του προέδρου του ή με αίτημα τουλάχιστον ενός τρίτου των μελών του.
4. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να προσκαλεί στις συνεδριάσεις του ως παρατηρητή οποιοδήποτε άτομο του οποίου η γνώμη ενδέχεται να παρουσιάζει ενδιαφέρον. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου μπορούν, υπό τους όρους του εσωτερικού του κανονισμού, να επικουρούνται από συμβούλους ή εμπειρογνόμονες.
5. [Για κάθε συνιστώσα του προγράμματος που συνεπάγεται τη χρήση ευαίσθητων εθνικών υποδομών, μόνο οι εκπρόσωποι των κρατών μελών που διαθέτουν αυτού του είδους την υποδομή και ο εκπρόσωπος της Επιτροπής μπορούν να παρίστανται στις συνεδριάσεις και τις εργασίες του διοικητικού συμβουλίου και να συμμετέχουν στην ψηφοφορία. Όταν ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου δεν εκπροσωπεί ένα από τα κράτη μέλη που διαθέτουν αυτού του είδους την υποδομή, αντικαθίσταται από τους εκπροσώπους του κράτους μέλους που διαθέτει τέτοια υποδομή.]
6. Ο Οργανισμός παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στο διοικητικό συμβούλιο.

Άρθρο 76

Κανόνες ψηφοφορίας του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις του με πλειοψηφία των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου, εκτός εάν ο παρών κανονισμός ορίζει διαφορετικά.
Για την εκλογή και την απόλυση του προέδρου και του αντιπροέδρου του διοικητικού συμβουλίου και για την έγκριση του προϋπολογισμού και των προγραμμάτων εργασιών απαιτείται πλειοψηφία δύο τρίτων του συνόλου των μελών που έχουν δικαίωμα ψήφου.
2. Κάθε εκπρόσωπος κράτους μέλους και κάθε εκπρόσωπος της Επιτροπής έχει μία ψήφο. Κατά την απουσία μέλους με δικαίωμα ψήφου, το δικαίωμα ψήφου του δικαιούται να ασκήσει ο αναπληρωτής του. Ο εκτελεστικός διευθυντής δεν συμμετέχει στην ψηφοφορία. Οι αποφάσεις που βασίζονται στο άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχεία α), β), στ), ι) και ια) και στο άρθρο 77 παράγραφος 5, πλην των θεμάτων που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, εγκρίνονται μόνο με την ευνοϊκή ψήφο των εκπροσώπων της Επιτροπής.
3. Ο εσωτερικός κανονισμός του διοικητικού συμβουλίου ορίζει λεπτομερέστερες ρυθμίσεις για την ψηφοφορία, ειδικότερα τους όρους υπό τους οποίους κάποιο μέλος ενεργεί για λογαριασμό άλλου μέλους.

Καθήκοντα του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο μεριμνά ώστε ο Οργανισμός να επιτελεί την αποστολή που του έχει ανατεθεί, με τους όρους που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό και για τον σκοπό αυτό λαμβάνει κάθε αναγκαία απόφαση, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στο συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας για τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο του κεφαλαίου II του τίτλου V.
2. Επιπλέον, το διοικητικό συμβούλιο:
  - α) εκδίδει, το αργότερο έως τη 15η Νοεμβρίου κάθε έτους, το πρόγραμμα εργασίας του Οργανισμού για το επόμενο έτος, αφού ενσωματώσει σ' αυτό αυτούσιο το τμήμα που συντάσσει το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας, σύμφωνα με το άρθρο 80 στοιχείο β) και αφού λάβει τη γνώμη της Επιτροπής·
  - β) επιτελεί τα δημοσιονομικά καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 84 παράγραφοι 5, 6, 10 και 11·
  - γ) επιβλέπει τη λειτουργία του κέντρου παρακολούθησης της ασφάλειας του Galileo, όπως προβλέπεται στο άρθρο 34 παράγραφος 3 στοιχείο β)·
  - δ) εγκρίνει ρυθμίσεις για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής³², σύμφωνα με το άρθρο 94·
  - ε) εγκρίνει τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 98, αφού ζητήσει τη γνώμη του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας σχετικά με τις ρυθμίσεις εκείνες που αφορούν τη διαπίστευση ασφαλείας·
  - στ) εγκρίνει τις τεχνικές διαδικασίες που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων του·
  - ζ) εκδίδει την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και προοπτικών του Οργανισμού, αφού ενσωματώσει σ' αυτήν αυτούσιο το τμήμα που συντάσσει το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας, σύμφωνα με το άρθρο 80 στοιχείο γ), και τη διαβιβάζει, έως την 1η Ιουλίου, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο·
  - η) εξασφαλίζει ότι δίνεται η κατάλληλη συνέχεια στις διαπιστώσεις και τις συστάσεις που απορρέουν από τις αξιολογήσεις και τους ελέγχους που προβλέπονται στο άρθρο 102, καθώς και στις διαπιστώσεις και τις συστάσεις που απορρέουν από έρευνες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), και σε όλες τις εκθέσεις εξωτερικού ή εσωτερικού ελέγχου και διαβιβάζει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή κάθε πληροφορία σχετική με τα αποτελέσματα των διαδικασιών αξιολόγησης·
  - θ) συμβουλεύει τον εκτελεστικό διευθυντή σχετικά με τις χρηματοδοτικές συμφωνίες-πλαίσια εταιρικής σχέσης που αναφέρονται στο άρθρο 31 παράγραφος 2 πριν από την υπογραφή τους·
  - ι) εγκρίνει τους κανόνες ασφαλείας του Οργανισμού, όπως αναφέρεται στο άρθρο 96·

³² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43).

- ια) νιοθετεί, βάσει πρότασης του εκτελεστικού διευθυντή, στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης·
  - ιβ) εγκρίνει, όταν αυτό απαιτείται και μετά από πρόταση του εκτελεστικού διευθυντή, τις οργανωτικές δομές που αναφέρονται στο άρθρο 77 παράγραφος 1 στοιχείο ιδ).
  - ιγ) συγκροτεί συμβουλευτικό όργανο για την ασφάλεια, το οποίο αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών, επιλεγμένους μεταξύ αναγνωρισμένων εμπειρογνωμόνων στον τομέα και με την κατάλληλη συμμετοχή της Επιτροπής και της Υπατης Εκπροσώπου, και το οποίο έχει ως σκοπό να παρέχει τεχνική εμπειρογνωμοσύνη στον Οργανισμό σε θέματα ασφαλείας, ιδίως όσον αφορά τις κυβερνοαπειλές·
  - ιδ) διορίζει υπόλογο, ο οποίος μπορεί να είναι ο υπόλογος της Επιτροπής και ο οποίος υπάγεται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης και στο καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό και είναι απολύτως ανεξάρτητος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του·
  - ιε) εκδίδει και δημοσιοποιεί τον εσωτερικό κανονισμό του.
3. Όσον αφορά το προσωπικό του Οργανισμού, το διοικητικό συμβούλιο ασκεί τις εξουσίες της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής και της αρμόδιας αρχής για τη σύναψη συμβάσεων πρόσληψης («αρμοδιότητες της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής»), που ανατίθενται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης») και το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό αντίστοιχα.

Το διοικητικό συμβούλιο εκδίδει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 110 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, απόφαση δυνάμει του άρθρου 2 παράγραφος 1 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και του άρθρου 6 του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό, με την οποία εκχωρεί στον εκτελεστικό διευθυντή τις αντίστοιχες αρμοδιότητες της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής και καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να ανασταλεί η εν λόγω εκχώρηση αρμοδιοτήτων. Ο εκτελεστικός διευθυντής λογοδοτεί στο διοικητικό συμβούλιο σχετικά με την άσκηση των εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων. Ο εκτελεστικός διευθυντής εξουσιοδοτείται να μεταβιβάζει περαιτέρω τις εν λόγω αρμοδιότητες.

Δυνάμει του δεύτερου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, όταν το επιβάλλουν εξαιρετικές συνθήκες, το διοικητικό συμβούλιο μπορεί, με απόφασή του, να αναστείλει προσωρινά την ανάθεση των αρμοδιοτήτων της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής στον εκτελεστικό διευθυντή και των αρμοδιοτήτων που ο τελευταίος έχει αναθέσει περαιτέρω, και να τις ασκήσει το ίδιο ή να τις εκχωρήσει σε ένα από τα μέλη του ή σε ένα μέλος του προσωπικού διαφορετικό από τον εκτελεστικό διευθυντή.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να μεταβιβάζει στον πρόεδρο του συμβούλιον διαπίστευσης ασφαλείας τις εξουσίες που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο όσον αφορά την πρόσληψη, την αξιολόγηση και τη μετάταξη του προσωπικού που εκτελεί τα καθήκοντα που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, καθώς και τη λήψη πειθαρχικών μέτρων έναντι του εν λόγω προσωπικού.

Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 110 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης. Όσον αφορά τις προσλήψεις, την αξιολόγηση και τις μετατάξεις του προσωπικού που εκτελεί τα καθήκοντα που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, καθώς και τη λήψη πειθαρχικών μέτρων έναντι του εν λόγω προσωπικού, το διοικητικό συμβούλιο ζητά προηγουμένως τη

γνώμη του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας και λαμβάνει δεόντως υπόψη τις παρατηρήσεις του.

Εγκρίνει επίσης απόφαση με την οποία θεσπίζονται κανόνες για την απόσπαση εθνικών εμπειρογνωμόνων στον Οργανισμό. Πριν από την έγκριση της εν λόγω απόφασης, το διοικητικό συμβούλιο ζητά τη γνώμη του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας σε σχέση με την απόσπαση των εθνικών εμπειρογνωμόνων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας που αναφέρονται στο κεφάλαιο II του τίτλου V και λαμβάνει δεόντως υπόψη τις παρατηρήσεις του.

4. Το διοικητικό συμβούλιο διορίζει τον εκτελεστικό διευθυντή και μπορεί να παρατείνει ή να τερματίσει τη θητεία του σύμφωνα με το άρθρο 89.
5. Το διοικητικό συμβούλιο ασκεί πειθαρχικό έλεγχο επί του εκτελεστικού διευθυντή για την απόδοσή του, ιδιαίτερα όσον αφορά τα ζητήματα ασφαλείας που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Οργανισμού, εκτός από τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται σύμφωνα με το κεφάλαιο II του τίτλου V.

Άρθρο 78

Εκτελεστικός διευθυντής

Ο Οργανισμός διοικείται από τον εκτελεστικό της διευθυντή. Ο εκτελεστικός διευθυντής λογοδοτεί στο διοικητικό συμβούλιο.

Άρθρο 79

Καθήκοντα του εκτελεστικού διευθυντή

1. Ο εκτελεστικός διευθυντής επιτελεί τα ακόλουθα καθήκοντα:
  - α) εκπροσωπεί τον Οργανισμό και υπογράφει τη συμφωνία που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 2·
  - β) προετοιμάζει τις εργασίες του διοικητικού συμβουλίου και συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις εργασίες του διοικητικού συμβουλίου, με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 76·
  - γ) εκτελεί τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου·
  - δ) καταρτίζει τα πολυετή και τα ετήσια προγράμματα εργασίας του Οργανισμού και τα υποβάλλει προς έγκριση στο διοικητικό συμβούλιο, με εξαίρεση τα μέρη που καταρτίζονται και εγκρίνονται από το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας σύμφωνα με το άρθρο 80 στοιχεία α) και β)·
  - ε) θέτει σε εφαρμογή τα πολυετή και τα ετήσια προγράμματα εργασίας, με εξαίρεση τα μέρη που εφαρμόζονται από τον πρόεδρο του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας·
  - στ) εκπονεί έκθεση προόδου για την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος εργασίας και, όταν αρμόζει, του πολυετούς προγράμματος εργασίας για κάθε συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου, ενσωματώνοντας αυτούσιο το τμήμα που έχει συντάξει ο πρόεδρος του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας·
  - ζ) συντάσσει την ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητες και τις προοπτικές του Οργανισμού, με εξαίρεση το τμήμα που συντάσσεται και εγκρίνεται από το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας σύμφωνα με το άρθρο 80 στοιχείο γ) όσον αφορά τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στον τίτλο V, και την υποβάλλει προς έγκριση στο διοικητικό συμβούλιο·

- η) ασκεί την καθημερινή διοίκηση του Οργανισμού και προβαίνει σε όλες τις δέουσες ενέργειες, συμπεριλαμβανομένης της έγκρισης εσωτερικών διοικητικών οδηγιών και της δημοσίευσης ανακοινώσεων, για να διασφαλίζει τη λειτουργία του Οργανισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού·
- θ) καταρτίζει σχέδιο προβλέψεων του προϋπολογισμού όσον αφορά τα έσοδα και τις δαπάνες του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 84, και εκτελεί τον προϋπολογισμό σύμφωνα με το άρθρο 85·
- ι) διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός, ως υπεύθυνος για τη λειτουργία του κέντρου παρακολούθησης της ασφάλειας του Galileo, είναι σε θέση να ανταποκρίνεται σε οδηγίες παρεχόμενες δυνάμει της απόφασης 2014/496/ΚΕΠΠΑ και να εκπληρώνει τον ρόλο του, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 της απόφασης αριθ. 1104/2011/ΕΕ·
- ια) διασφαλίζει τη διάδοση όλων των σχετικών πληροφοριών, ειδικότερα όσον αφορά τα ζητήματα ασφαλείας, εντός της δομής του Οργανισμού που αναφέρεται στο άρθρο 72 παράγραφος 1·
- ιβ) καθορίζει, σε στενή συνεργασία με τον πρόεδρο του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας για ζητήματα που αφορούν δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας και που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, τις οργανωτικές δομές του Οργανισμού και τις υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο προς έγκριση. Οι εν λόγω δομές αντικατοπτρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαφόρων συνιστώσων του προγράμματος·
- ιγ) ασκεί, όσον αφορά το προσωπικό του Οργανισμού, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 37 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο, στον βαθμό που οι εν λόγω αρμοδιότητες του έχουν ανατεθεί σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου·
- ιδ) μεριμνά για την παροχή γραμματειακών υπηρεσιών καθώς και για όλους τους πόρους που είναι αναγκαίοι για την εύρυθμη λειτουργία του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, των οργάνων που αναφέρονται στο άρθρο 37 παράγραφος 3 και του προέδρου του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας·
- ιε) καταρτίζει σχέδιο δράσης για να διασφαλιστεί η συνέχεια που πρέπει να δίνεται στις διαπιστώσεις και τις συστάσεις των αξιολογήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 102, με εξαίρεση το τμήμα του σχεδίου δράσης που αφορά τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, και υποβάλλει στην Επιτροπή, αφού ενσωματώσει αυτούσιο το τμήμα που συντάσσει το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας, εξαμηνιαία έκθεση προόδου, η οποία υποβάλλεται επίσης και στο διοικητικό συμβούλιο για ενημέρωση·
- ιστ) λαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης:
- i) λαμβάνει προληπτικά μέτρα κατά της απάτης, της διαφθοράς ή κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, και χρησιμοποιεί αποτελεσματικά εποπτικά μέτρα·
  - ii) σε περίπτωση παρατυπιών, προβαίνει στην ανάκτηση των ποσών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως και, εάν αυτό αρμόζει, επιβάλλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις·
- ιζ) καταρτίζει για τον Οργανισμό στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις και τις συστάσεις που προκύπτουν από τις έρευνες της OLAF, και τη διαβιβάζει στο διοικητικό συμβούλιο προς έγκριση· η εν λόγω στρατηγική είναι ανάλογη προς τους κινδύνους της απάτης από την άποψη της ανάλυσης κόστους-οφέλους των μέτρων που πρόκειται να εφαρμοστούν·

- ιη) υποβάλλει εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων του, όταν κληθεί να το πράξει. Το Συμβούλιο μπορεί να καλέσει τον εκτελεστικό διευθυντή να λογοδοτήσει σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων του/της.
2. Ο εκτελεστικός διευθυντής αποφασίζει εάν είναι αναγκαίο να τοποθετηθούν ένας ή περισσότεροι υπάλληλοι σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη για την αποδοτική και αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων του Οργανισμού. Προτού λάβει απόφαση για ίδρυση τοπικού γραφείου, ο εκτελεστικός διευθυντής λαμβάνει εκ των προτέρων την έγκριση της Επιτροπής, του διοικητικού συμβουλίου και του οικείου κράτους μέλους ή των οικείων κρατών μελών. Στην απόφαση διευκρινίζεται το πεδίο εφαρμογής των δραστηριοτήτων που πρόκειται να αναλάβει το τοπικό γραφείο, ώστε να αποφεύγεται το αδικαιολόγητο κόστος και η επικάλυψη διοικητικών καθηκόντων του Οργανισμού. Μπορεί να απαιτείται συμφωνία περί της έδρας με το οικείο κράτος μέλος ή τα οικεία κράτη μέλη.

Άρθρο 80

Καθήκοντα διαχείρισης του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας

Εκτός από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 37, το συμβούλιο διαχείρισης ασφαλείας εκτελεί τα εξής καθήκοντα, ως μέρος της διαχείρισης του Οργανισμού:

- α) εκπονεί και εγκρίνει το τμήμα του πολυετούς προγράμματος εργασίας το οποίο αφορά τις επιχειρησιακές δραστηριότητες που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, ενώ παράλληλα προβλέπει και εγκρίνει τους χρηματοδοτικούς και ανθρώπινους πόρους που είναι αναγκαίοι για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αυτών· διαβιβάζει το εν λόγω τμήμα έγκαιρα στο διοικητικό συμβούλιο για να ενσωματωθεί στο πολυετές πρόγραμμα εργασίας·
- β) εκπονεί και εγκρίνει το τμήμα του ετήσιου προγράμματος εργασίας το οποίο αφορά τις επιχειρησιακές δραστηριότητες που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, ενώ παράλληλα προβλέπει και εγκρίνει τους χρηματοδοτικούς και ανθρώπινους πόρους που είναι αναγκαίοι για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αυτών· διαβιβάζει το εν λόγω τμήμα έγκαιρα στο διοικητικό συμβούλιο για να ενσωματωθεί στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας·
- γ) εκπονεί και εγκρίνει το τμήμα της ετήσιας έκθεσης το οποίο αφορά τις δραστηριότητες και τις προοπτικές του Οργανισμού που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, ενώ παράλληλα προβλέπει και εγκρίνει τους χρηματοδοτικούς και ανθρώπινους πόρους που είναι αναγκαίοι για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και των προοπτικών αυτών· διαβιβάζει το εν λόγω τμήμα έγκαιρα στο διοικητικό συμβούλιο για να ενσωματωθεί στην ετήσια έκθεση.

Άρθρο 81

Πρόεδρος του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας

- Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας εκλέγει έναν πρόεδρο και έναν αντιπρόεδρο από τα μέλη του, με πλειοψηφία δύο τρίτων όλων των μελών που έχουν δικαίωμα ψήφου. Όταν δεν έχει επιτευχθεί η πλειοψηφία δύο τρίτων ύστερα από δύο συνεδριάσεις του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, απαιτείται απλή πλειοψηφία.
- Ο αναπληρωτής πρόεδρος αντικαθιστά αυτομάτως τον πρόεδρο, εάν ο τελευταίος δεν είναι σε θέση να εκτελέσει τα καθήκοντά του.
- Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας έχει εξουσία να απολύσει τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο ή και τους δύο. Η απόφαση απόλυσης λαμβάνεται με πλειοψηφία δύο τρίτων.

4. Η διάρκεια της θητείας του προέδρου και του αντιπροέδρου του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας είναι διετής, ανανεώσιμη για μία φορά. Η εκάστοτε θητεία τερματίζεται, όταν ο πρόεδρος ή ο αντιπρόεδρος παύει να αποτελεί μέλος του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας.

Άρθρο 82

Οργανωτικές πτυχές του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας

1. Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας έχει πρόσβαση σε όλους τους ανθρώπινους και υλικούς πόρους που απαιτούνται για να επιτελεί τα καθήκοντά του κατά τρόπο ανεξάρτητο. Έχει πρόσβαση σε κάθε πληροφορία που είναι χρήσιμη για την εκτέλεση των καθηκόντων του, την οποία διαθέτουν τα άλλα όργανα του Οργανισμού, με την επιφύλαξη των αρχών της αυτονομίας και ανεξαρτησίας που αναφέρονται στο άρθρο 36 στοιχείο θ).
2. Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας και το προσωπικό του Οργανισμού το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του εκτελούν τα καθήκοντά τους κατά τρόπο που εγγυάται την αυτονομία και την ανεξαρτησία τους έναντι των άλλων δραστηριοτήτων του Οργανισμού, και ιδίως έναντι των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων που συνδέονται με την εκμετάλλευση των συστημάτων, σύμφωνα με τους στόχους των διαφόρων συνιστώσων του προγράμματος. Κανένα μέλος του προσωπικού του Οργανισμού που τελεί υπό την εποπτεία του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας δεν μπορεί να αναλάβει ταυτόχρονα άλλα καθήκοντα εντός του Οργανισμού.

Για τον σκοπό αυτό, καθιερώνεται αποτελεσματικός οργανωτικός διαχωρισμός εντός του Οργανισμού μεταξύ, αφενός, του προσωπικού που συμμετέχει στις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V και, αφετέρου, του λοιπού προσωπικού του Οργανισμού. Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας ενημερώνει αμέσως τον εκτελεστικό διευθυντή, το διοικητικό συμβούλιο και την Επιτροπή για κάθε περίσταση που θα μπορούσε να παρεμποδίσει την αυτονομία και την ανεξαρτησία του. Σε περίπτωση που δεν βρεθεί λύση εντός του Οργανισμού, η Επιτροπή εξετάζει την κατάσταση, σε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής, η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα άμβλυνσης που πρέπει να εφαρμοστούν από τον Οργανισμό και ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

3. Για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων, το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας θεσπίζει ειδικά βιοηθητικά όργανα, που ενεργούν κατόπιν οδηγιών του. Ειδικότερα, μεριμνώντας παράλληλα για τη διασφάλιση της αναγκαίας συνέχειας του έργου του, προβαίνει στη σύσταση ειδικής ομάδας η οποία διενεργεί ελέγχους και δοκιμές των αναλύσεων ασφαλείας, ώστε να καταρτίσει τις σχετικές εκθέσεις κινδύνου που θα συμβάλουν στην προετοιμασία των αποφάσεών του. Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας μπορεί να προβεί στη σύσταση ή τη διάλυση ομάδας εμπειρογνωμόνων για να συμβάλει στις εργασίες της εν λόγω ειδικής επιτροπής.

Άρθρο 83

Καθήκοντα του προέδρου του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας

1. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας διασφαλίζει ότι το συμβούλιο ασκεί τις δραστηριότητές του σε θέματα διαπίστευσης ασφαλείας κατά τρόπο πλήρως ανεξάρτητο και ότι εκτελεί τα ακόλουθα καθήκοντα:
- α) διαχειρίζεται τις δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας υπό την εποπτεία του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας.

- β) εκτελεί το μέρος των πολυετών και ετήσιων προγραμμάτων εργασίας του Οργανισμού που εμπίπτει στο κεφάλαιο II του τίτλου V, υπό την εποπτεία του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας.
  - γ) συνεργάζεται με τον εκτελεστικό διευθυντή ώστε να συμβάλει στην κατάρτιση του σχεδίου πίνακα προσωπικού που προβλέπεται στο άρθρο 84 παράγραφος 4 και των οργανωτικών δομών του Οργανισμού.
  - δ) εκπονεί το τμήμα της έκθεσης προόδου το οποίο αφορά τις επιχειρησιακές δραστηριότητες που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, και το διαβιβάζει έγκαιρα στο συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας και στον εκτελεστικό διευθυντή για να ενσωματωθεί στην έκθεση προόδου.
  - ε) εκπονεί το τμήμα της ετήσιας έκθεσης και του σχεδίου δράσης το οποίο αφορά τις επιχειρησιακές δραστηριότητες που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, και το διαβιβάζει έγκαιρα στον εκτελεστικό διευθυντή.
  - στ) εκπροσωπεί τον Οργανισμό για τις δραστηριότητες και αποφάσεις που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V.
  - ζ) ασκεί, όσον αφορά το προσωπικό του Οργανισμού το οποίο συμμετέχει στις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 77 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο, οι οποίες του ανατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 3 τέταρτο εδάφιο.
2. Για τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να καλούν τον πρόεδρο του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας ενώπιόν τους για ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις εργασίες και τις προοπτικές του Οργανισμού, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα πολυετή και τα ετήσια προγράμματα εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Δημοσιονομικές διατάξεις σχετικά με τον Οργανισμό

Άρθρο 84

Προϋπολογισμός του Οργανισμού

1. Με την επιφύλαξη άλλων πόρων και τελών, ιδίως εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 36, τα έσοδα του Οργανισμού περιλαμβάνουν ενωσιακή συνεισφορά η οποία εγγράφεται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, ώστε να διασφαλίζεται η ισοσκέλιση εσόδων και δαπανών.
2. Τα έξοδα του Οργανισμού καλύπτουν το προσωπικό, τις διοικητικές δαπάνες και τις δαπάνες υποδομής, τα έξοδα λειτουργίας και τις δαπάνες που αφορούν τη λειτουργία του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων των οργάνων που αναφέρονται στο άρθρο 37 παράγραφος 3, καθώς και τις συμβάσεις και συμφωνίες που συνάπτει ο Οργανισμός για την εκπλήρωση των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί.
3. Τα έσοδα και οι δαπάνες ισοσκελίζονται.
4. Ο εκτελεστικός διευθυντής καταρτίζει, σε στενή συνεργασία με τον πρόεδρο του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας για τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, σχέδιο κατάστασης των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων του Οργανισμού για το επόμενο οικονομικό έτος, καθιστώντας σαφή τον διαχωρισμό μεταξύ εκείνων των στοιχείων του σχεδίου κατάστασης που αφορούν τις δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας και των λοιπών δραστηριοτήτων του Οργανισμού. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας μπορεί να συντάσσει υπόμνημα επί του εν λόγω σχεδίου, ενώ ο εκτελεστικός

διευθυντής διαβιβάζει τόσο το σχέδιο κατάστασης των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων όσο και το εν λόγω υπόμνημα στο διοικητικό συμβούλιο και στο συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας μαζί με σχέδιο του πίνακα προσωπικού.

5. Κάθε έτος, το διοικητικό συμβούλιο, βάσει του σχεδίου κατάστασης των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων και σε στενή συνεργασία με το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας για τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V, καταρτίζει κατάσταση των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων του Οργανισμού για το επόμενο οικονομικό έτος.
6. Το διοικητικό συμβούλιο διαβιβάζει, έως τις 31 Ιανουαρίου, σχέδιο ενός ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού —το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, κατάσταση των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων, σχέδιο πίνακα προσωπικού και προσωρινό ετήσιο πρόγραμμα εργασίας— στην Επιτροπή και στις τρίτες χώρες ή τους διεθνείς οργανισμούς με τις/τους οποίες/-ους έχει συνάψει συμφωνίες ο Οργανισμός, σύμφωνα με το άρθρο 98.
7. Η Επιτροπή διαβιβάζει την κατάσταση των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο (στο εξής «η δημοσιονομική αρχή») μαζί με το σχέδιο γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
8. Βάσει της κατάστασης προβλέψεων, η Επιτροπή εγγράφει στο σχέδιο γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις προβλέψεις που θεωρεί αναγκαίες για τον πίνακα προσωπικού και το ποσό της επιχορήγησης που προστίθεται στο γενικό προϋπολογισμό, τα οποία υποβάλλει στη δημοσιονομική αρχή σύμφωνα με το άρθρο 314 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
9. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εγκρίνει τις πιστώσεις για τη συνεισφορά στον Οργανισμό, καθώς και τον πίνακα προσωπικού του Οργανισμού.
10. Ο προϋπολογισμός εγκρίνεται από το διοικητικό συμβούλιο. Ο προϋπολογισμός καθίσταται οριστικός ύστερα από την τελική έγκριση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν είναι αναγκαίο, αναπροσαρμόζεται αναλόγως.
11. Το διοικητικό συμβούλιο ενημερώνει το συντομότερο τη δημοσιονομική αρχή σχετικά με την πρόθεσή του να εφαρμόσει οποιοδήποτε σχέδιο με σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις στη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού, ιδίως σχέδια που αφορούν περιουσιακά στοιχεία όπως η μίσθωση ή η αγορά ακινήτων. Ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.
12. Εάν ένα σκέλος της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής έχει γνωστοποιήσει την πρόθεσή του να εκδώσει γνώμη, διαβιβάζει τη γνώμη του στο διοικητικό συμβούλιο εντός έξι εβδομάδων από την ημερομηνία γνωστοποίησης του εν λόγω σχεδίου.

Άρθρο 85

Εκτέλεση του προϋπολογισμού του Οργανισμού

1. Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού εκτελείται από τον εκτελεστικό διευθυντή.
2. Κάθε έτος, ο εκτελεστικός διευθυντής διαβιβάζει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους όσον αφορά την αξιολόγηση.

Άρθρο 86

Απόδοση των λογαριασμών του Οργανισμού και απαλλαγή

Η υποβολή των προσωρινών και των οριστικών λογαριασμών του Οργανισμού και η απαλλαγή ακολουθούν τους κανόνες και το χρονοδιάγραμμα του δημοσιονομικού κανονισμού και του

δημοσιονομικού κανονισμού-πλαισίου για τους οργανισμούς, ο οποίος αναφέρεται στο [άρθρο 70] του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 87

Δημοσιονομικές διατάξεις σχετικά με τον Οργανισμό

Οι δημοσιονομικοί κανόνες που ισχύουν για τον Οργανισμό εγκρίνονται από το διοικητικό συμβούλιο, κατόπιν διαβούλεύσεων με την Επιτροπή. Οι κανόνες αυτοί δεν μπορούν να αποκλίνουν από τον δημοσιονομικό κανονισμό-πλαίσιο για τους οργανισμούς, ο οποίος αναφέρεται στο [άρθρο 70] του δημοσιονομικού κανονισμού, παρά μόνον εάν το απαιτούν ειδικές ανάγκες λειτουργίας του Οργανισμού και με προηγούμενη συμφωνία της Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Ανθρώπινοι πόροι του Οργανισμού

Άρθρο 88

Προσωπικό του Οργανισμού

1. Στο προσωπικό που απασχολεί ο Οργανισμός εφαρμόζονται ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης, το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό και οι κανόνες που έχουν εγκρίνει από κοινού τα θεσμικά όργανα της Ένωσης για τους σκοπούς της εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και του εν λόγω καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό.
2. Το προσωπικό του Οργανισμού αποτελείται από υπαλλήλους που προσλαμβάνονται από τον Οργανισμό ως απαραίτητοι για την εκτέλεση των καθηκόντων του. Διαθέτουν εξουσιοδότηση ασφαλείας αντίστοιχη προς τη διαβάθμιση των πληροφοριών που χειρίζονται.
3. Οι εσωτερικοί κανόνες του Οργανισμού, όπως ο εσωτερικός κανονισμός του διοικητικού συμβουλίου, ο εσωτερικός κανονισμός του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, οι δημοσιονομικοί κανόνες που εφαρμόζονται στον Οργανισμό, οι διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και οι διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα εγγυώνται την αυτονομία και την ανεξαρτησία του προσωπικού που ασκεί τα καθήκοντα διαπίστευσης ασφαλείας έναντι του προσωπικού που ασκεί τις άλλες δραστηριότητες του Οργανισμού, σύμφωνα με το άρθρο 36 στοιχείο θ).

Άρθρο 89

Διορισμός και θητεία του εκτελεστικού διευθυντή

1. Ο εκτελεστικός διευθυντής προσλαμβάνεται ως έκτακτος υπάλληλος του Οργανισμού, σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο α) του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό.
Ο εκτελεστικός διευθυντής διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο με αξιοκρατικά κριτήρια και με βάση τις τεκμηριωμένες διοικητικές και διαχειριστικές ικανότητές του, καθώς και την επάρκεια και την πείρα του στους σχετικούς τομείς, από έναν κατάλογο υποψήφιων που προτείνονται από την Επιτροπή μετά από ανοικτό και διαφανή διαγωνισμό, ύστερα από δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε άλλες εκδόσεις.

Ο υπουργόφιος που έχει επιλεγεί από το διοικητικό συμβούλιο για τη θέση του εκτελεστικού διευθυντή μπορεί να κληθεί το συντομότερο δυνατό να προβεί σε δήλωση ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να απαντήσει σε ερωτήσεις των μελών του.

Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου εκπροσωπεί τον Οργανισμό για τη σύναψη της σύμβασης του εκτελεστικού διευθυντή.

Το διοικητικό συμβούλιο λαμβάνει την απόφαση διορισμού του εκτελεστικού διευθυντή με πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών του.

2. Η θητεία του εκτελεστικού διευθυντή είναι πενταετής. Στο τέλος της εν λόγω θητείας, η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση των επιδόσεων του εκτελεστικού διευθυντή, λαμβάνοντας υπόψη τα μελλοντικά καθήκοντα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο Οργανισμός.

Υστερα από πρόταση της Επιτροπής που λαμβάνει υπόψη την αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο αξιολόγηση, το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να παρατείνει τη θητεία του εκτελεστικού διευθυντή μία μόνο φορά για διάστημα ίσο ή μικρότερο των τεσσάρων ετών.

Η απόφαση της παράτασης της θητείας του εκτελεστικού διευθυντή λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

Εκτελεστικός διευθυντής του οποίου η θητεία παρατάθηκε δεν δύναται να συμμετέχει σε διαδικασία επιλογής για την ίδια θέση ύστερα από την παράταση της θητείας του.

Το διοικητικό συμβούλιο ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την πρόθεσή του να παρατείνει τη θητεία του εκτελεστικού διευθυντή. Πριν από την εν λόγω παράταση ο εκτελεστικός διευθυντής μπορεί να κληθεί να προβεί σε δήλωση ενώπιον των σχετικών επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να απαντήσει σε ερωτήσεις των βουλευτών.

3. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να απολύσει τον εκτελεστικό διευθυντή, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής ή ενός τρίτου των μελών του, με απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών του.
4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να καλούν τον εκτελεστικό διευθυντή ενώπιον αυτών των θεσμικών οργάνων για ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις εργασίες και τις προοπτικές του Οργανισμού, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τα πολυετή και τα ετήσια προγράμματα εργασίας. Η εν λόγω ανταλλαγή απόψεων δεν θίγει θέματα που αφορούν τις δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας που εμπίπτουν στο κεφάλαιο II του τίτλου V.

Άρθρο 90

Απόσπαση εθνικών εμπειρογνωμόνων στον Οργανισμό

Ο Οργανισμός μπορεί να απασχολεί εθνικούς εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη, από οργανισμούς των κρατών μελών ή από διεθνείς οργανισμούς. Οι εμπειρογνώμονες αυτοί διαθέτουν εξουσιοδότηση ασφαλείας αντίστοιχη προς τη διαβάθμιση των πληροφοριών που χειρίζονται. Στο προσωπικό αυτό δεν εφαρμόζεται ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης ούτε το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Λοιπές διατάξεις

Άρθρο 91

Προνόμια και ασυλίες

Το πρωτόκολλο αριθ. 7 περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζεται στον Οργανισμό και στο προσωπικό του.

Άρθρο 92

Συμφωνία σχετικά με την έδρα και όροι λειτουργίας

1. Ύστερα από έγκριση του διοικητικού συμβουλίου, συνάπτεται συμφωνία για την έδρα του Οργανισμού μεταξύ του Οργανισμού και του κράτους μέλους υποδοχής, στην οποία καθορίζονται οι απαραίτητες ρυθμίσεις όσον αφορά τη στέγαση του Οργανισμού στο κράτος μέλος υποδοχής και τις εγκαταστάσεις που τίθενται στη διάθεσή του από το εν λόγω κράτος μέλος, καθώς και οι ειδικοί κανόνες που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος υποδοχής για τον εκτελεστικό διευθυντή, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, το προσωπικό του Οργανισμού και τα μέλη των οικογενειών τους.
2. Για να διασφαλίζεται η εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία του Οργανισμού, το κράτος μέλος υποδοχής του Οργανισμού παρέχει τις καλύτερες δυνατές συνθήκες, στις οποίες περιλαμβάνονται η πολύγλωσση σχολική εκπαίδευση με ευρωπαϊκό προσανατολισμό και οι κατάλληλες συγκοινωνιακές συνδέσεις.

Άρθρο 93

Γλωσσικό καθεστώς του Οργανισμού

1. Οι διατάξεις που προβλέπονται στον κανονισμό αριθ. 1, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας³³, εφαρμόζονται στον Οργανισμό.
2. Οι μεταφραστικές υπηρεσίες που απαιτούνται για τη λειτουργία του Οργανισμού παρέχονται από το Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 94

Πολιτική για την πρόσβαση στα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή του Οργανισμού

1. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 εφαρμόζεται για τα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή του Οργανισμού.
2. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει ρυθμίσεις για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001.
3. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τον Οργανισμό δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο καταγγελιών προς τον Διαμεσολαβητή ή προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 228 και 263 αντίστοιχα της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 95

Καταπολέμηση της απάτης από τον Οργανισμό

³³ ΕΕ 17 της 6.10.1958, σ. 385–386.

- Για να διευκολυνθεί η καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και άλλων παράνομων πράξεων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ο Οργανισμός, εντός έξι μηνών από την ημέρα που τεθεί σε λειτουργία, προσχωρεί στη διοργανική συμφωνία της 25ης Μαΐου 1999 σχετικά με τις εσωτερικές έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)³⁴ και θεσπίζει τις ενδεδειγμένες διατάξεις που εφαρμόζονται σε όλους τους υπαλλήλους του Οργανισμού, χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο παράρτημα της εν λόγω συμφωνίας.
- Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει την εξουσία να ελέγχει, βάσει παραστατικών και επιτόπιου ελέγχου, όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, τους εργολάβους και τους υπεργολάβους που έλαβαν κονδύλια της Ένωσης από τον Οργανισμό.
- Η OLAF μπορεί να διενεργεί έρευνες, καθώς και επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σχετικά με επιχορήγηση ή σύμβαση χρηματοδοτούμενη από τον Οργανισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες που προβλέπονται στον κανονισμό (Ευρατόμ, EK) αριθ. 2185/96 και στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013.
- Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, οι συμβάσεις, οι συμφωνίες επιχορήγησης και οι αποφάσεις επιχορήγησης του Οργανισμού περιέχουν διατάξεις με τις οποίες παρέχεται ρήτως στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF εξουσία διενέργειας των εν λόγω ελέγχων και ερευνών, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

Άρθρο 96

Προστασία διαβαθμισμένων ή ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών από τον Οργανισμό

Υπό τον όρο ότι έχει προηγηθεί διαβούλευση με την Επιτροπή, ο Οργανισμός θεσπίζει δικούς του κανόνες ασφαλείας, οι οποίοι είναι ισοδύναμοι με τους κανόνες ασφαλείας της Επιτροπής για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΠΕΕ) και των ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών, μεταξύ άλλων και κανόνες για την ανταλλαγή, την επεξεργασία και την αποθήκευση αυτών των πληροφοριών, σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/443 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με την ασφάλεια στην Επιτροπή³⁵ και με την απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής³⁶.

Άρθρο 97

Ευθύνη του Οργανισμού

- Η συμβατική ευθύνη του Οργανισμού διέπεται από το δίκαιο που εφαρμόζεται στην εκάστοτε σύμβαση.
- Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δικαιοδοσία να εκδίδει αποφάσεις σύμφωνα με οποιαδήποτε ρήτρα διαιτησίας προβλέπεται σε σύμβαση που συνάπτεται από τον Οργανισμό.

³⁴ ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σ. 15.

³⁵ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/443 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με την ασφάλεια στην Επιτροπή (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 41).

³⁶ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 53).

3. Σε περίπτωση εξωσυμβατικής ευθύνης, ο Οργανισμός, σύμφωνα με τις γενικές αρχές που είναι κοινές στις νομοθεσίες των κρατών μελών, καταβάλλει αποζημίωση για τυχόν ζημία που προκλήθηκε από τις υπηρεσίες ή τους υπαλλήλους του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
4. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο για την εκδίκαση διαφορών οι οποίες συνδέονται με την αποζημίωση για τις ζημίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3.
5. Η προσωπική ευθύνη των υπαλλήλων έναντι του Οργανισμού διέπεται από τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης ή του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό.

Άρθρο 98

Συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς

1. Ο Οργανισμός είναι ανοικτός στη συμμετοχή τρίτων χωρών οι οποίες έχουν συνάψει σχετικές συμφωνίες με την Ευρωπαϊκή Ένωση.
2. Βάσει των σχετικών διατάξεων των συμφωνιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, θεσπίζονται ρυθμίσεις που ορίζουν, ιδίως, τη φύση, την έκταση και τον τρόπο συμμετοχής των οικείων τρίτων χωρών στο έργο του Οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων σχετικά με τη συμμετοχή στις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει ο Οργανισμός, την οικονομική συνεισφορά και το προσωπικό. Στα ζητήματα προσωπικού, οι εν λόγω συμφωνίες τηρούν πάντοτε τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης.
3. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει στρατηγική σχέσεων με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς σχετικά με ζητήματα για τα οποία είναι αρμόδιος ο Οργανισμός.
4. Με τη σύναψη κατάλληλης συμφωνίας συνεργασίας με τον εκτελεστικό διευθυντή του Οργανισμού, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός, στις σχέσεις του με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, δρα εντός των ορίων της εντολής του και εντός του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου.

Άρθρο 99

Σύγκρουση συμφερόντων

1. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, ο εκτελεστικός διευθυντής, οι αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες και οι παρατηρητές υποβάλλουν δήλωση δεσμεύσεων και δήλωση συμφερόντων, όπου αναφέρεται η απουσία ή η ύπαρξη κάθε άμεσου ή έμμεσου συμφέροντος που μπορεί να θεωρηθεί ότι θίγει την ανεξαρτησία τους. Οι δηλώσεις αυτές πρέπει να είναι ακριβείς και πλήρεις. Υποβάλλονται γραπτώς κατά την ανάληψη των καθηκόντων των εν λόγω προσώπων και ανανεώνονται ετησίως. Επικαιροποιούνται όποτε κρίνεται απαραίτητο, ιδίως σε περίπτωση σχετικής μεταβολής της προσωπικής τους κατάστασης.
2. Πριν από οποιαδήποτε συνεδρίαση στην οποία λαμβάνουν μέρος, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, ο εκτελεστικός διευθυντής, οι αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες, οι παρατηρητές και οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν σε ad hoc ομάδες εργασίας, δηλώνουν με ακρίβεια και πλήρως την απουσία ή την ύπαρξη κάθε συμφέροντος το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ότι θίγει την ανεξαρτησία τους σε σχέση με τυχόν σημεία της ημερήσιας διάταξης, και απέχουν από τις συζητήσεις και την ψηφοφορία ως προς τα σημεία αυτά.

3. Το διοικητικό συμβούλιο και το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας ορίζουν, στον εσωτερικό τους κανονισμό, τις πρακτικές ρυθμίσεις σχετικά με τους κανόνες για τη δήλωση συμφερόντων που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 και σχετικά με την πρόληψη και τη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων.

ΤΙΤΛΟΣ Χ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 100

Πρόγραμμα εργασίας

Το πρόγραμμα υλοποιείται από τα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 110 του δημοσιονομικού κανονισμού, τα οποία μπορεί να είναι ειδικά για κάθε συνιστώσα του προγράμματος. Τα προγράμματα εργασίας καθορίζουν, κατά περίπτωση, το συνολικό ποσό που προβλέπεται για τις συνδυαστικές πράξεις.

Άρθρο 101

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Στο παράρτημα παρατίθενται οι δείκτες για την κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο του προγράμματος ως προς την επίτευξη των γενικών και των ειδικών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4.
2. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 105 για τις τροποποιήσεις του παραρτήματος, ώστε να αναθεωρούνται και/ή να συμπληρώνονται οι δείκτες, όταν αυτό θεωρείται αναγκαίο.
3. Το σύστημα υποβολής εκθέσεων για τις επιδόσεις εξασφαλίζει ότι τα στοιχεία με τα οποία παρακολουθούνται η υλοποίηση και τα αποτελέσματα του προγράμματος συλλέγονται κατά τρόπο αποδοτικό, αποτελεσματικό και έγκαιρο. Γι' αυτόν τον σκοπό, επιβάλλονται αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στους αποδέκτες των κονδυλίων της Ένωσης και, αν συντρέχει περίπτωση, στα κράτη μέλη.
4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, οι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης υποχρεούνται να παράσχουν τις απαραίτητες πληροφορίες. Τα στοιχεία που είναι αναγκαία για να επαληθευτούν οι επιδόσεις συλλέγονται με τρόπο αποτελεσματικό, αποδοτικό και έγκαιρο.

Άρθρο 102

Αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολογήσεις του προγράμματος κατά τρόπο έγκαιρο ώστε να τροφοδοτείται με στοιχεία η διαδικασία λήψης αποφάσεων.
2. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος διενεργείται όταν υπάρχουν διαθέσιμες επαρκείς πληροφορίες για την υλοποίηση του προγράμματος, αλλά το αργότερο τέσσερα έτη από την έναρξη της υλοποίησης του προγράμματος.
3. Αφού ολοκληρωθεί η υλοποίηση του προγράμματος, αλλά το αργότερο τέσσερα έτη ύστερα από τη λήξη της περιόδου που καθορίζεται στο άρθρο 1, η Επιτροπή προβαίνει σε τελική αξιολόγηση του προγράμματος.

4. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων, μαζί με τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.
5. Οι οντότητες που εμπλέκονται στην εκτέλεση του παρόντος κανονισμού παρέχουν στην Επιτροπή τα στοιχεία και τις πληροφορίες που είναι αναγκαία για την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.
6. Έως τις 30 Ιουνίου 2024, και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση του Οργανισμού όσον αφορά τους στόχους, την εντολή, τα καθήκοντα και την τοποθεσία του, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής. Στην αξιολόγηση εξετάζεται, ιδίως, η ενδεχόμενη ανάγκη τροποποίησης της εντολής του Οργανισμού, καθώς και οι δημοσιονομικές επιπτώσεις της τυχόν τροποποίησης. Εξετάζεται επίσης η πολιτική του Οργανισμού σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων και την ανεξαρτησία και αυτονομία του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υφίστανται πλέον λόγοι για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων του Οργανισμού, δεδομένων των στόχων, της εντολής και των καθηκόντων του, μπορεί να προτείνει την αρμόδιουσα τροποποίηση του παρόντος κανονισμού.

Η Επιτροπή διαβιβάζει έκθεση σχετικά με την αξιολόγηση του Οργανισμού και τα συμπεράσματά της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, το διοικητικό συμβούλιο και το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας του Οργανισμού. Τα πορίσματα της αξιολόγησης δημοσιοποιούνται.

Άρθρο 103

Λογιστικοί έλεγχοι

Οι λογιστικοί έλεγχοι σχετικά με τη χρήση της ενωσιακής συνεισφοράς, οι οποίοι διενεργούνται από πρόσωπα ή οντότητες, είτε αυτά ενεργούν κατ' εντολή των ενωσιακών θεσμικών οργάνων και οργανισμών είτε όχι, αποτελούν τη βάση της συνολικής εξασφάλισης βάσει του άρθρου 127 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 104

Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής

Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της εκτέλεσης των καθηκόντων και των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, μεταξύ των οποίων και τα καθήκοντα και οι δραστηριότητες του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, πραγματοποιείται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδιαίτερα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Το διοικητικό συμβούλιο θεσπίζει μέτρα για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 από τον Οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τον διορισμό υπευθύνου προστασίας δεδομένων του Οργανισμού. Τα μέτρα αυτά θεσπίζονται κατόπιν διαβούλευσεων με τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

ΤΙΤΛΟΣ XI

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 105

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 52 και 101 ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα έως την 31η Δεκεμβρίου 2028.
3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στα άρθρα 52 και 101 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται στην απόφαση. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή ζητά τη γνώμη των εμπειρογνωμόνων που διορίζονται από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με τα άρθρα 52 και 101 αρχίζει να ισχύει μόνο εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα κατά την οποία η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 106

Διαδικασία επείγοντος

1. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία επείγοντος τίθεται σε ισχύ αμέσως και εφαρμόζεται με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν διατυπωθεί αντιρρήσεις σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο εκθέτει τους λόγους για τους οποίους γίνεται χρήση της διαδικασίας επείγοντος.
2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να διατυπώσουν αντιρρήσεις για την κατ' εξουσιοδότηση πράξη εντός [έξι εβδομάδων] από την ημερομηνία κοινοποίησής της. Στην περίπτωση αυτή, η πράξη δεν είναι πλέον εφαρμοστέα. Το όργανο που διατυπώνει αντιρρήσεις έναντι της κατ' εξουσιοδότηση πράξης εκθέτει τους σχετικούς λόγους.

Άρθρο 107

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΤΙΤΛΟΣ ΧΙΙ
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 108

Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα

1. Οι αποδέκτες της ενωσιακής χρηματοδότησης μνημονεύουν ρητώς την προέλευση της χρηματοδότησης και εξασφαλίζουν την προβολή της (ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους), παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.
2. Η Επιτροπή προβαίνει σε ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας για το πρόγραμμα, τις δράσεις και τα αποτελέσματά του. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα συμβάλλουν επίσης στην επικοινωνία των θεσμικών οργάνων σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, στον βαθμό που αυτές είναι συναφείς με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 4.
3. Ο Οργανισμός μπορεί να αναλαμβάνει δραστηριότητες επικοινωνίας με δική του πρωτοβουλία εντός του πεδίου των αρμοδιοτήτων του. Η διάθεση πόρων για δραστηριότητες επικοινωνίας δεν αποβαίνει σε βάρος της αποτελεσματικής άσκησης των καθηκόντων που αναφέρονται στο άρθρο 30. Οι δραστηριότητες επικοινωνίας διεξάγονται σύμφωνα με τα συναφή σχέδια επικοινωνίας και διάδοσης που εγκρίνονται από το διοικητικό συμβούλιο.

Άρθρο 109

Καταργήσεις

1. Οι κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και η απόφαση αριθ. 541/2014/ΕΕ καταργούνται από την 1η Ιανουαρίου 2021.
2. Οι παραπομές στις καταργούμενες πράξεις θεωρούνται ως παραπομές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 110

Μεταβατικές διατάξεις και συνέχεια των υπηρεσιών μετά το 2027

1. Ο παρόν κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των οικείων δράσεων, μέχρι τη λήξη τους, δυνάμει των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 377/2014, 1285/2013 και 912/2010 και βάσει της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ, καθώς οι εν λόγω νομοθετικές πράξεις εξακολουθούν να εφαρμόζονται στις οικείες δράσεις μέχρι τη λήξη τους. Ειδικότερα, η κοινοπραξία που συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ παρέχει υπηρεσίες SST για 3 μήνες μετά την υπογραφή από τις εθνικές συνιστώσες οντότητες της συμφωνίας για τη δημιουργία της εταιρικής σχέσης SST που προβλέπεται στο άρθρο 57 του παρόντος κανονισμού.
2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα μπορεί επίσης να καλύπτει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής συνδρομής που είναι αναγκαίες για την εξασφάλιση της ομαλής μετάβασης μεταξύ του προγράμματος και των μέτρων που είχαν θεσπιστεί στο πλαίσιο των κανονισμών αριθ. 377/2014 και αριθ. 1285/2013 και βάσει της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ.
3. Εάν χρειαστεί, μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό πιστώσεις για την περίοδο μετά το 2027 με σκοπό την κάλυψη των δαπανών που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 4,

έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η διαχείριση των δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.

Άρθρο 111

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

[Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.]

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- 1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής (ομάδα προγραμμάτων)
- 1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.5. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις
- 1.6. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- 2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων
- 2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου
- 2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- 3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται
- 3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες
  - 3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες
  - 3.2.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα
  - 3.2.3. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση
- 3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Διαστημικό πρόγραμμα της Ένωσης

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής (ομάδα προγραμμάτων)

Τομέας 1 – Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία

04.0201 ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

04.01 ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΔΙΟΙΚ.

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

νέα δράση

νέα δράση μετά από πιλοτικό έργο / προπαρασκευαστική δράση³⁷

την παράταση υφιστάμενης δράσης

συγχώνευση ή επαναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.4.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Τα καθήκοντα που απαιτούνται για την υλοποίηση του διαστημικού προγράμματος απαιτούν τα εξής:

- τη σύναψη των αναγκαίων συμφωνιών συνεισφοράς με τους διάφορους ενδιαφερομένους, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η συνέχεια των υπηρεσιών (GNSS και Copernicus) και η ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων (SSA και Govsatcom). Αυτές οι συμφωνίες συνεισφοράς θα καλύπτουν όλα τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν και να παρακολουθηθούν, ώστε να εξασφαλιστεί η υλοποίηση και η διαχείριση όλων των δράσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο του διαστημικού προγράμματος.

- το προσωπικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που είναι αναγκαίο για τη διαχείριση του προγράμματος και την αποτελεσματική παρακολούθηση του έργου των διαφόρων οργανισμών, ιδίως του Οργανισμού.

- το προσωπικό και τον προϋπολογισμό του Οργανισμού που είναι αναγκαία για την ορθή υλοποίηση των διαφόρων δράσεων για τις οποίες θα είναι αρμόδιος ο Οργανισμός σύμφωνα με τον μελλοντικό κανονισμό.

³⁷

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

- 1.4.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την παρέμβαση της Ένωσης και η οποία είναι επιπρόσθετη στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Το άρθρο 189 της ΣΛΕΕ αποτελεί την κύρια βάση για την αρμοδιότητα της Ένωσης στον τομέα της διαστημικής πολιτικής. Πρόκειται για επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη.

Η ανάπτυξη και η λειτουργία ενός διαστημικού προγράμματος υπερβαίνει τις οικονομικές και τεχνικές ικανότητες των επιμέρους κρατών μελών και μπορούν να επιτευχθούν μόνο σε ενωσιακό επίπεδο. Δεν υπάρχει βιώσιμη επιχειρηματική βάση για τον εμπορικό τομέα, αλλά ούτε και δυνατότητα οποιουδήποτε κράτους μέλους που να επιτρέπει την κατασκευή και τη λειτουργία των απαραίτητων υποδομών. Αυτού του είδους οι επενδύσεις στον τομέα του διαστήματος που προτείνονται μέσω του παρόντος κανονισμού είναι υπερβολικά ριψοκίνδυνες για τον ιδιωτικό τομέα και αφορούν τομείς στους οποίους η απόδοση της επένδυσης είναι ιδιαίτερα μακροπρόθεσμη (ειδικότερα, υπερβαίνουν τη διάρκεια ζωής των δορυφόρων, εντός της οποίας πρέπει οι ιδιωτικοί φορείς εκμετάλλευσης να αποσβένουν τις επενδύσεις τους).

Καθώς το τρέχον πρότυπο των παγκόσμιων συστημάτων δορυφορικής πλοιόγησης (GNSS) συνίσταται στην ελεύθερη πρόσβαση στα σήματα των δορυφόρων, κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα επένδυε σε ένα παγκόσμιο σύστημα πλοιόγησης, ιδίως λόγω της ύπαρξης δύο κύριων ανταγωνιστών (του GPS των ΗΠΑ και του ρωσικού Glonass), οι οποίοι προσφέρουν ελεύθερη πρόσβαση σε δεδομένα για όλους τους χρήστες. Τα προγράμματα Galileo και EGNOS είναι ζωτικής σημασίας ευρωπαϊκές υποδομές που συμβάλλουν σε μια ασφαλή και προστατευμένη Ευρώπη. Επίσης, προωθούν μια ισχυρότερη Ευρώπη στην παγκόσμια σκηνή. Δεδομένου του αυξανόμενου ανταγωνισμού με άλλα συστήματα δορυφορικής πλοιόγησης (όλα κρατικά), είναι κρίσιμο η Ευρώπη να αναπτύξει και να διατηρήσει αποτελεσματικά συστήματα, ώστε να παραμείνει επίλεκτος εταίρος στη διεθνή σκηνή.

Στην αρχή, θεωρείτο ότι οι πελάτες των παρεχόμενων δεδομένων του Copernicus προέρχονται από τον δημόσιο τομέα. Τα δεδομένα παρέχονται δωρεάν στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα με στόχο την τόνωση της χρήσης τους και της σχετικής προστιθέμενης αξίας για την οικονομία της ΕΕ. Το Copernicus προσφέρει υπηρεσία δημόσιου τομέα, η οποία δεν καλύπτεται από την αγορά και για την οποία η βιομηχανία δεν θα αναπτύξει υποδομές, γιατί η αρχική επένδυση είναι πολύ υψηλή, ιδιαίτερα ριψοκίνδυνη, ή γιατί η βάση των χρηστών είναι υπερβολικά κατακερματισμένη. Εάν τα δεδομένα αυτά παρέχονταν μόνο από τον ιδιωτικό τομέα, η διαθεσιμότητά τους θα παρέμενε αβέβαιη, με επιπλέον συνέπεια ότι η Ένωση δεν θα είχε την ιδιοκτησία των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

Η ιδιοκτησία των δορυφόρων είναι μακροπρόθεσμα ο καλύτερος τρόπος για να επιτευχθεί και να διατηρηθεί ο στόχος πολιτικής για δωρεάν, πλήρη και ανοικτά δεδομένα, καθώς η ΕΕ δεν θα εξαρτάται από τη βούληση ενός ιδιώτη φορέα εκμετάλλευσης να επενδύσει σε συστοιχία δορυφόρων για την παροχή δεδομένων (κίνδυνος μονοπωλιακής κατάστασης από ιδιώτη πάροχο δεδομένων).

Εν κατακλείδι, για το Copernicus και το EGNSS, το χρονικό πλαίσιο της επένδυσης και η αβεβαιότητα επαρκών εσόδων επιβάλλουν δημόσια χρηματοδότηση.

Τέλος, το κόστος καθεαυτό για το SST και το GOVSATCOM είναι υπέρογκο για να μπορεί να καλυφθεί σε εθνικό επίπεδο. Η συγκέντρωση πόρων και περιουσιακών στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ συνιστά επιπλέον πλεονέκτημα.

Το προβλεπόμενο διαστημικό πρόγραμμα της ΕΕ θεωρείται αναλογικό, καθώς περιορίζεται σ' εκείνες τις πτυχές που δεν μπορούν τα κράτη μέλη να επιτύχουν ικανοποιητικά από μόνα τους, ενώ η δράση της ΕΕ μπορεί να φέρει καλύτερα αποτελέσματα. Η ισχυρή υποστήριξη από τα κράτη μέλη για τη διαστημική στρατηγική δείχνει ότι τα κράτη μέλη θεωρούν ζωτικής σημασίας τα στοιχεία του διαστημικού προγράμματος.

Αναμενόμενες επιπτώσεις:

Copernicus

Ο οικονομικός, περιβαλλοντικός και κοινωνικός αντίκτυπος του Copernicus έχει αναλυθεί σε ενδελεχή μελέτη κόστους–οφέλους. Το κύριο αποτέλεσμα είναι ότι το Copernicus αναμένεται να αποφέρει οφέλη ύψους 67 έως 131 δισ. EUR στην ευρωπαϊκή κοινωνία μεταξύ του 2017 και του 2035. Περίπου το 84 % των οφελών αυτών θα παραχθούν στον κατάντη τομέα και στους υποτομείς των τελικών χρηστών (τα υπόλοιπα οφέλη αφορούν τον ανάντη και τον ενδιάμεσο τομέα). Η εξασφάλιση της συνέχισης του προγράμματος μετά το 2021 θα αποφέρει οφέλη κατά 10 έως 20 φορές μεγαλύτερα από το κόστος.

Ηδη σήμερα, οι κατάντη και τελικοί χρήστες αντλούν τα εξής οφέλη:

Οικονομικά οφέλη, π.χ.:

- αυξημένα έσοδα στον κατάντη τομέα γεωσκόπησης
- βελτίωση της γεωργικής παραγωγικότητας χάρη στις έξυπνες και ακριβείς μεθόδους γεωργίας

Περιβαλλοντικά οφέλη, π.χ.:

- μείωση των εκπομπών CO₂ χάρη στην αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
- διάσωση δασικών εκτάσεων χάρτη στη βελτιωμένη πρόληψη των δασικών πυρκαγιών
- διατήρηση της βιοποικιλότητας χάρη στην παρακολούθηση της κάλυψης και της χρήσης της γης

Κοινωνικά οφέλη, π.χ.:

- διάσωση ανθρώπινων ζωών χάρη στην ταχύτερη αντίδραση σε φυσικές καταστροφές
- μειωμένη παράνομη διακίνηση χάρη στη βελτιωμένη επιτήρηση των συνόρων

Στον ανάντη τομέα, αναμένεται η δημιουργία περίπου 12 000 εργατοετών, γεγονός που αντιστοιχεί κατά μέσο όρο σε 1 700 μόνιμες θέσεις εργασίας μεταξύ του 2021 και του 2027. Αυτές οι προβλέψεις συμπληρώνουν τα 18 000 εργατοέτη που υποστηρίζονται μεταξύ του 2008 και του 2020. Στον κατάντη τομέα, αναμένεται η δημιουργία 27 000–37 000 εργατοετών. Τα επιπλέον οφέλη δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν ποσοτικώς (λόγω της έλλειψης δεδομένων ή της μεγάλης αβεβαιότητας), αλλά είναι εξαιρετικά σημαντικό για τις πολιτικές αποφάσεις:

- η αξία της ευρωπαϊκής αυτονομίας (μη εξάρτησης από πηγές δεδομένων τρίτων χωρών)
- πολύ μακροπρόθεσμα οφέλη (30–50 έτη) από την παρατήρηση της Γης σε σταθερή και τακτική βάση (με αυξανόμενη σημασία για την αειφόρο ανάπτυξη και την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής)
- εξοικονόμηση δαπανών χάρη στο ενιαίο ενωσιακό πρόγραμμα και τον συντονισμό των εθνικών πρωτοβουλιών
- οφέλη που συνδέονται με τις εξωτερικές δράσεις.

Galileo και EGNOS

Σύμφωνα με ενδελεχή έρευνα του παρατηρητηρίου της αγοράς GNSS του οργανισμού GSA, η παγκόσμια αγορά για προϊόντα και υπηρεσίες δορυφορικής πλοήγησης θα συνεχίσει να αναπτύνσεται έντονα, φθάνοντας περίπου τα 250 δισ. EUR το 2030.

Η προστιθέμενη αξία του ευρωπαϊκού GNSS δεν έγκειται μόνο στη διασφάλιση της ευρωπαϊκής υπεροχής όσον αφορά την κρίσιμη τεχνολογία, αλλά και στην εξασφάλιση σημαντικών μακροοικονομικών οφελών για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς δρα ως καταλύτης για την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και προϊόντων που βασίζονται στο GNSS και παράγει τεχνοβλαστούς που είναι επωφελείς για την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία.

Σήμερα, οι Ευρωπαίοι πολίτες έχουν στα χέρια τους περισσότερες από 100 εκατομμύρια συσκευές που παρέχουν υπηρεσίες EGNOS και/ή Galileo, ενώ μέχρι το 2027 αναμένεται να πραγματοποιηθούν 290 εκατομμύρια αποστολές συσκευών GNSS στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πράγμα που αντιπροσωπεύει μια κατά πολύ ευρύτερη βάση χρηστών για το EGNOS και το Galileo.

Καθώς το μεγαλύτερο ενδιαφέρον βρίσκεται στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών, της γεωργίας και της ασφάλειας, αναμένεται ότι οι τελικοί χρήστες θα ωφεληθούν από τα εξής:

- τον αριθμό των νέων εφαρμογών GNSS·
- 3 000 θέσεις εργασίας στην ανάτη βιομηχανία και 50 000 θέσεις εργασίας στην κατάντη βιομηχανία·
- βελτιωμένες υπηρεσίες μεταφορών και καλύτερη διαχείριση της κυκλοφορίας, γεγονός που θα έχει θετικό αντίκτυπο σε διάφορους άλλους τομείς·
- αποτελεσματικότερες και πιο εύκολα προσβάσιμες υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης·
- περιβαλλοντικά οφέλη, όπως η μείωση των εκπομπών CO₂, και
- βελτιωμένη διαχείρισης καλλιεργειών και βιώσιμη διαθεσιμότητα των τροφίμων.

Ασφαλείς δορυφορικές επικοινωνίες (GOVSATCOM)

Το GOVSATCOM της ΕΕ θα διασφαλίσει εγγυημένη πρόσβαση σε ασφαλείς δορυφορικές επικοινωνίες. Επομένως, θα συμβάλει έμμεσα στα συμφέροντα της ΕΕ όσον αφορά την ασφάλεια. Για παράδειγμα, στα κράτη μέλη θα υποστηρίζει τις δυνάμεις πολιτικής προστασίας και την εθνική αστυνομία, φορείς με δημόσια καθήκοντα ασφαλείας, τη συνοριοφυλακή, καθώς και τις θαλάσσιες κοινότητες. Σε επίπεδο ΕΕ, θα διευκολύνει το έργο των οργανισμών της ΕΕ, όπως ο FRONTEX και ο EMSA, και θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της πολιτικής προστασίας και των ανθρωπιστικών παρεμβάσεων στην ΕΕ και στον υπόλοιπο κόσμο.

Επιτήρηση και παρακολούθηση του διαστήματος (SST)

Το SST αποτελεί δράση μείζονος σημασίας για να διασφαλιστεί η ασφάλεια των διαστημικών περιουσιακών στοιχείων. Πράγματι, ύστερα από την απότομη αύξηση των εκτοξεύσεων, τα διαστημικά απόβλητα έχουν πολλαπλασιαστεί με ραγδαίους ρυθμούς. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρείχαν οι Ηνωμένες Πολιτείες, περισσότερα από 500 000 διαστημικά απόβλητα, ή «διαστημικά σκουπίδια», βρίσκονται σε τροχιά γύρω από τη Γη και αποτελούν πολύ σημαντική απειλή για τους δορυφόρους σε τροχιά, καθώς, σε περίπτωση σύγκρουσης, υπάρχει πιθανότητα να προκαλέσουν στους δορυφόρους σοβαρές ζημίες, ακόμα και την πλήρη καταστροφή τους. Οι προτεινόμενες δράσεις του SST θα ενσωματώνουν τη χρηματοδότηση της παροχής υπηρεσιών SST, καθώς και τη δικτύωση και την αναβάθμιση των υφιστάμενων εθνικών ικανοτήτων όσον αφορά το SST, ενώ θα υπάρχει η δυνατότητα υποστήριξης για την ανάπτυξη νέων περιουσιακών στοιχείων SST. Στόχος είναι να αυξηθεί η απόδοση και η αποτελεσματικότητα του SST της ΕΕ, καθώς και η συμπληρωματικότητά του με το αντίστοιχο σύστημα των ΗΠΑ. Μ' αυτόν τον τρόπο, η ΕΕ θα είναι σε θέση να προλαμβάνει αποτελεσματικότερα τις συγκρούσεις δορυφόρων με διαστημικά απόβλητα, εξασφαλίζοντας έτσι καλύτερη προστασία των περιουσιακών στοιχείων της ΕΕ.

Διαστημικές καιρικές συνθήκες και αντικείμενα κοντά στη Γη

Οι διαστημικές καιρικές συνθήκες περιλαμβάνουν διάφορα είδη φαινομένων (καταιγίδες ακτινοβολίας, κυμαινόμενα μαγνητικά πεδία, και σμήνη ενεργειακών σωματιδίων), καθένα από τα οποία έχει διαφορετικό αντίκτυπο στα διαστημικά ή τα επίγεια περιουσιακά στοιχεία. Οι διαστημικές καιρικές συνθήκες μπορούν δυνητικά να επηρεάσουν όλα τα περιουσιακά στοιχεία της ΕΕ που αποτελούν τη βάση για τις ενωσιακές διαστημικές δράσεις και, επομένως, είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί ένα πλαίσιο σχετικά με τις διαστημικές καιρικές συνθήκες, με το οποίο να προστατεύονται τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία και να εξασφαλίζεται η παροχή αποτελεσματικών και αξιόπιστων υπηρεσιών από άλλες διαστημικές δραστηριότητες. Οι υπηρεσίες διαστημικών καιρικών συνθηκών αναπτύσσονται και συντονίζονται από τον ΕΟΔ και ορισμένα κράτη μέλη. Ωστόσο, οι υπηρεσίες αυτές εστιάζονται κυρίως στην επιστήμη και πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να ικανοποιούν τις επιχειρησιακές ανάγκες των χρηστών. Αξιοποιώντας τις δραστηριότητες του ΕΟΔ και των κρατών μελών και συμπληρωματικά προς αυτές, η ΕΕ προτείνει να υποστηρίξει τη συνεχή παροχή επιχειρησιακών υπηρεσιών διαστημικών καιρικών συνθηκών, ανάλογα με τις ανάγκες των χρηστών στην ΕΕ. Αυτό θα συμβάλει στην πρόληψη ζημιών σε διαστημικές και επίγειες υποδομές.

Όσον αφορά τα αντικείμενα κοντά στη Γη (ΝΕΟ), ο στόχος δεν είναι να αναπτυχθούν νέες επιχειρησιακές υπηρεσίες, αλλά, αφενός, να χαρτογραφηθούν και να δικτυωθούν τα υπάρχοντα περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με τα ΝΕΟ στην Ευρώπη και, αφετέρου, να στηριχθεί ο συντονισμός μεταξύ των δημόσιων αρχών της ΕΕ που ασχολούνται με την πολιτική προστασία. Μ' αυτόν τον τρόπο θα υποστηριχθούν οι δραστηριότητες συγκέντρωσης σε επίπεδο ΕΕ και θα ενισχυθεί η θέση της ΕΕ σε σχέση με τους βασικούς διεθνείς εταίρους της.

1.4.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Διδάγματα από προηγούμενα προγράμματα

Επιτεύγματα και διδάγματα από τα προγράμματα GNSS και Copernicus

Επιτεύγματα και σημασία των προγραμμάτων GNSS και Copernicus

Συνολικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καταδείξει την ικανότητά της όσον αφορά την υλοποίηση των υφιστάμενων δράσεων του GNSS και του Copernicus με τη στήριξη βασικών ενδιαφερόμενων παραγόντων, όπως του ΕΟΔ, και με μια ισχυρή ευρωπαϊκή βιομηχανική βάση.

Οι ενδιάμεσες αξιολογήσεις των EGNOS, Galileo και Copernicus, καθώς και η αξιολόγηση του Οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS (GSA), τόνισαν τη σημασία των εν λόγω επενδύσεων για την ΕΕ και επιβεβαίωσαν τα κυριότερα επιτεύγματά τους μέχρι σήμερα.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το GNSS

Η ενδιάμεση επανεξέταση του ευρωπαϊκού GNSS εντόπισε ορισμένες προκλήσεις που αφορούν i) τη διακυβέρνηση και ii) τη διακυβέρνηση στον τομέα της ασφάλειας.

i) Διακυβέρνηση

Η δομή διακυβέρνησης εμφάνισε σχετική αναποτελεσματικότητα, από την άποψη της χαμηλής δραστικότητας κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, λόγω του αριθμού των εμπλεκόμενων φορέων, αλλά και λόγω της διαφορετικής δομής διακυβέρνησης μεταξύ της εγκατάστασης (συμφωνία ανάθεσης αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΕΟΔ) και της εκμετάλλευσης (συμφωνία ανάθεσης αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του οργανισμού GSA, και συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του GSA και του ΕΟΔ).

ii) Διακυβέρνηση στον τομέα της ασφάλειας

Οσον αφορά τη διακυβέρνηση στον τομέα της ασφάλειας, η έναρξη των αρχικών υπηρεσιών και η μετάβαση από το στάδιο της εγκατάστασης στο στάδιο της εκμετάλλευσης έχουν δημιουργήσει προκλήσεις, οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν δεόντως προκειμένου να διατηρηθεί και να βελτιωθεί το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας για τη λειτουργία των συστημάτων EGNSS.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το Copernicus

Οσον αφορά το Copernicus, η άνευ προηγουμένου επιτυχία του προγράμματος και ο όγκος των δεδομένων του οδήγησαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

i) ανάγκη να βελτιωθεί η διανομή και η πρόσβαση στα δεδομένα

Λόγω του πολύ μεγάλου αριθμού καταχωρίσεων χρηστών, πρέπει να βελτιωθούν οι επικοινωνιακές πτυχές, η διανομή των δεδομένων και η πρόσβαση σε αυτά, καθώς και η τηλεφόρτωση δεδομένων. Πρέπει να γίνει πράγματι διαθέσιμος και να μπορεί να συνδυαστεί με άλλα δεδομένα ένας τεράστιος όγκος δορυφορικών δεδομένων και πληροφοριών (παράγονται 10 pB ετησίως, αλλά το σύστημα πρόσβασης και διανομής πρέπει να παραδίδει δεκαπλάσιο όγκο, καθώς η παραγωγή δεδομένων συνεπάγεται 10 φορές μεγαλύτερο όγκο κατά την μεταφόρτωση).

ii) ανάγκη να ενισχυθεί η ενσωμάτωση των διαστημικών δεδομένων σε άλλους τομείς πολιτικής και σε οικονομικούς τομείς μέσω της αυξημένης εστίασης στην αξιοποίησή τους από τους χρήστες.

Το Copernicus απευθύνεται σε κοινότητες χρηστών από τον παραδοσιακό διαστημικό τομέα αλλά, μέχρι στιγμής, δεν έχει καταφέρει να έχει απήχηση σε άλλους πιθανούς χρήστες εκτός αυτού του τομέα.

Επιτεύγματα και διδάγματα από το πλαίσιο στήριξης του SST

Επιτεύγματα

Η έκθεση υλοποίησης σχετικά με το πλαίσιο στήριξης SST υπογράμμισε τα αποτελέσματα όσον αφορά την καθιέρωση και τη λειτουργία και των τριών λειτουργιών (αισθητήρες, επεξεργασία και εξυπηρέτηση), λαμβάνοντας υπόψη το σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα από τότε που η υπηρεσία SST της ΕΕ τέθηκε στη διάθεση των ευρωπαίων χρηστών. Ωστόσο, η υλοποίηση πρέπει να ενταθεί κατά το επόμενο στάδιο, ενώ το πλαίσιο στήριξης SST της ΕΕ πρέπει να εξελιχθεί περαιτέρω ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά του.

Διδάγματα που αντλήθηκαν από το υπάρχον πλαίσιο στήριξης του SST

Στα σχόλια που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της έκθεσης υπογραμμίζονταν 4 κύρια ζητήματα:

i- Έλλειψη ευρωπαϊκής διάστασης

Παρά τα σημαντικά επιτεύγματα, οι υπηρεσίες πάσχουν από την έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, ενώ τα ενδιαφερόμενα μέρη πολύ συχνά ενεργούν μεμονωμένα, αντί να αναπτύξουν μια συντονισμένη προσέγγιση.

ii- Έλλειψη ευρωπαϊκής ανεξαρτησίας

Σήμερα, η επεξεργασία και η περαιτέρω ανάλυση των κύριων δεδομένων γίνεται στις ΗΠΑ.

iii- Ζήτημα διακυβέρνησης

Ο σημερινός κανόνας της συναίνεσης δημιουργεί περιπλοκές κατά την καθημερινή διαχείριση όσον αφορά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

iv- Πολυπλοκότητα του χρηματοδοτικού μηχανισμού

Διάφορες επιχορηγήσεις και προσκλήσεις υποβολής προτάσεων επέφεραν τεχνικό και διοικητικό φόρτο.

1.4.4. Συμβατότητα και ενδεχόμενη συνέργεια με άλλα κατάλληλα μέσα

Το διαστημικό πρόγραμμα δεν καλύπτει την έρευνα, η οποία καλύπτεται από το ένατο πρόγραμμα-πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία (Ορίζων Ευρώπη): οι συνέργειες θα ενισχυθούν μέσω της χρήσης των διαστημικών δεδομένων και υπηρεσιών, τα οποία παρέχονται στο πλαίσιο του διαστημικού προγράμματος της ΕΕ, για την ανάπτυξη πρωτοποριακών λύσεων.

Η διαστημική έρευνα θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του πυλώνα «Παγκόσμιες προκλήσεις» του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη, ενώ το διαστημικό επιχειρηματικό οικοσύστημα καινοτομίας θα προωθηθεί μέσω του πυλώνα «Ανοικτή καινοτομία» και τα όρια της επιστήμης του διαστήματος θα διευρυνθούν μέσω του πυλώνα «Ανοικτή επιστήμη». Στη συνέχεια, το διαστημικό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής

Ένωσης θα ωφεληθεί από τα αποτελέσματα της διαστημικής έρευνας και καινοτομίας που χρηματοδοτείται μέσω του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη. Μ' αυτόν τον τρόπο, θα υποστηριχθεί η εξέλιξη των συστημάτων και των υπηρεσιών του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης και θα τονωθεί η ανταγωνιστικότητα του τομέα του διαστήματος.

Το διαστημικό πρόγραμμα έχει παρόμοιους στόχους με άλλα ενωσιακά προγράμματα, ιδίως με το Ορίζων Ευρώπη, το ταμείο InvestEU, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας και τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.

Ειδικότερα, οι συνέργειες μεταξύ του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης και του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη θα διασφαλίσουν ότι:

α) οι ανάγκες έρευνας και καινοτομίας του διαστημικού ανάντη και κατάντη τομέα εντός της ΕΕ προσδιορίζονται και λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της διαδικασίας στρατηγικού σχεδιασμού σε θέματα έρευνας και καινοτομίας.

β) τα διαστημικά δεδομένα και οι υπηρεσίες που διατίθενται ως δημόσιο αγαθό από το ευρωπαϊκό διαστημικό πρόγραμμα θα χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη πρωτοποριακών λύσεων μέσω της έρευνας και της καινοτομίας, μεταξύ άλλων και στο πρόγραμμα-πλαίσιο, ιδίως όσον αφορά τη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων και τους φυσικούς πόρους, την παρακολούθηση του κλίματος, τις έξυπνες πόλεις, τα αυτοματοποιημένα οχήματα ή τη διαχείριση καταστροφών.

γ) οι Υπηρεσίες Πρόσβασης σε Δεδομένα και Πληροφορίες του Copernicus θα συμβάλουν στο ευρωπαϊκό νέφος ανοικτής επιστήμης, διευκολύνοντας έτσι την πρόσβαση των ερευνητών και των επιστημόνων στα δεδομένα του Copernicus. Οι ερευνητικές υποδομές, ιδίως τα επιτόπια δίκτυα παρατήρησης, θα αποτελούν νευραλγικά στοιχεία της επιτόπιας υποδομής παρατήρησης, τα οποία θα καθιστούν εφικτή την παροχή των υπηρεσιών του Copernicus. Αντίστοιχα, θα ωφεληθούν και αυτά από τις πληροφορίες που παράγουν οι υπηρεσίες Copernicus.

Οι συνέργειες εντός του προγράμματος InvestEU της Ένωσης θα εξασφαλίσουν ότι η επιχειρηματικότητα και οι επιχειρηματικές ευκαιρίες στηρίζονται με την πρόσβαση σε κεφάλαια κινδύνου.

Επιπλέον, πολλές ενωσιακές πολιτικές ωφελούνται επίσης από τις διαστημικές δράσεις της ΕΕ:

Ο όγκος, η ποιότητα και η ποικιλομορφία των δεδομένων που παρέχονται από τις υπηρεσίες Copernicus ωφελούν τις ενωσιακές πολιτικές σε τομείς όπως η παρακολούθηση της κλιματικής αλλαγής, η πολιτική για το περιβάλλον ή η γεωργία. Πράγματι, πολλές ενωσιακές πολιτικές χρειάζονται ακριβή και αξιόπιστα δεδομένα για τη κατάρτιση μακροπρόθεσμων συνόλων δεδομένων, ακριβών χαρτογραφήσεων κ.λπ., τα οποία στη συνέχεια επιτρέπουν την μακροπρόθεσμη παρακολούθηση βασικών δεικτών στον εκάστοτε τομέα, εξασφαλίζοντας έτσι την αποτελεσματική εφαρμογή της εκάστοτε πολιτικής. Σε συνδυασμό με τις υπηρεσίες πλοιήγησης, νέες ενωσιακές πολιτικές μπορούν επίσης να αναπτυχθούν σε τομείς όπως η έξυπνη γεωργία ή οι ευφυείς μεταφορές, όπου απαιτείται η υψηλότερη δυνατή ακρίβεια εντοπισμού θέσης.

1.5.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις

περιορισμένη διάρκεια

- με ισχύ από 01/01/2021 έως 31/12/2027
- Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2021 έως το 2027 στις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και από το 2021 έως το 2027 στις πιστώσεις πληρωμών.

απεριόριστη διάρκεια

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το ΕΕΕΕ έως το ΕΕΕΕ,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.6. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης³⁸

Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

- από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης·
- από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει·
- σε διεθνείς οργανισμούς και τις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)·
- στην ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων·
- στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού·
- σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου·
- σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις·
- σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις·
- σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη
- *An αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».*

Παρατηρήσεις

Οι διάφοροι φορείς διακυβέρνησης θα έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

³⁸

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

i) Η Επιτροπή θα έχει τη συνολική ευθύνη για τη διαχείριση του διαστημικού προγράμματος της ΕΕ και των συναφών του δράσεων (Galileo, EGNOS, Copernicus, SSA και GOVSATCOM) —μεταξύ των οποίων και οι ειδικές δραστηριότητες στήριξης που σχετίζονται με τους εκτοξευτήρες, τη διεθνή συνεργασία και τη διαστημική οικονομία· στο πλαίσιο αυτό, θα καθορίζει τους στόχους υψηλού επιπέδου ασφάλειας και στόχους πολιτικής για τις εν λόγω δράσεις και θα εποπτεύει την εφαρμογή τους.

ii) Ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα (με έδρα την Πράγα) θα είναι υπεύθυνος για:

- την εκμετάλλευση των προγραμμάτων Galileo και EGNOS·
- τη λειτουργία των κέντρων παρακολούθησης της ασφάλειας του Galileo·
- τα καθήκοντα που συνδέονται με τη διαπίστευση ασφαλείας για όλες τις διαστημικές δράσεις (επί του παρόντος μόνο για το Galileo)·
- τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την επικοινωνία, την προώθηση και την εμπορία δεδομένων, καθώς και τις δραστηριότητες πληροφόρησης σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρουν όλες οι συνιστώσες του διαστημικού προγράμματος της ΕΕ (διείσδυση στην αγορά και υιοθέτηση από τους χρήστες), οι οποίες σήμερα πραγματοποιούνται μόνο για το Galileo και το EGNOS·
- τη διαχείριση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Επιπλέον, ο κανονισμός θα δώσει τη δυνατότητα στον Οργανισμό να εκτελέσει και άλλα καθήκοντα υποστήριξης όλων των διαστημικών δραστηριοτήτων. Για παράδειγμα, σε περίπτωση αποστολών και επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων, ο Οργανισμός θα μπορούσε να είναι υπεύθυνος για τον ευρύτερο συντονισμό των πτυχών του GOVSATCOM που αφορούν τους χρήστες, σε στενή συνεργασία με τους συναφείς οργανισμούς της Ένωσης και την ΕΥΕΔ.

iii) Με την επιφύλαξη προσαρμογών της εσωτερικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων ώστε να είναι δυνατή η προστασία των συμφερόντων της ΕΕ, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος (ΕΟΔ) επιφορτίζεται με τα ίδια καθήκοντα όπως και σήμερα, ιδίως την έρευνα και ανάπτυξη και την εξέλιξη, μέρη της διαστημικής υποδομής, τα διαστημικά και επίγεια τμήματα του GNSS, καθώς και το διαστημικό τμήμα του Copernicus. Οι σχέσεις με τον ΕΟΔ θα απλουστευθούν στο πλαίσιο μιας ενιαίας χρηματοδοτικής συμφωνίας-πλαισίου εταιρικής σχέσης με την Ένωση (όπως θα ορίζεται στον δημοσιονομικό κανονισμό)· στην εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο θα καθορίζεται σειρά κοινών αρχών και κανόνων, σε αντίθεση με την ισχύουσα κατάσταση, όπου η Επιτροπή και ο Οργανισμός έχουν συνάψει με τον ΕΟΔ διάφορες συμφωνίες συνεισφοράς και εργασιακές ρυθμίσεις με διαφορετικούς εκτελεστικούς κανόνες.

iv) Θα ενισχυθούν οι συνέργειες με τους εθνικούς οργανισμούς διαστήματος και τα υπάρχοντα προγράμματά τους, ιδίως μέσω συμφωνιών συνεισφοράς, συμπράξεων δημόσιου – ιδιωτικού τομέα, επιμερισμένης διαχείρισης και κοινών πρωτοβουλιών, ώστε να τονωθεί η αξιοποίηση των διαστημικών εφαρμογών ή να υποστηριχθεί η ανταγωνιστικότητα και η επιχειρηματικότητα.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Η παρακολούθηση των διαστημικών δράσεων θα γίνεται μέσω μιας δέσμης δεικτών προσαρμοσμένων στην εκάστοτε δράση. Οι εν λόγω δείκτες θα αναπτυχθούν σύμφωνα με τις μελλοντικές διαπραγματεύσεις για τις συμφωνίες συνεισφοράς για κάθε δράση, στο πλαίσιο του καθορισμού της εποπτείας των δράσεων. Έχουν ήδη προσδιοριστεί διάφοροι δείκτες, οι οποίοι παρακολουθούνται τακτικά και έχουν αξιολογηθεί στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης για τις υπάρχουσες διαστημικές δράσεις (Copernicus, Galileo και EGNOS). Αναμένεται ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτών των δεικτών θα παραμείνουν και θα χρησιμοποιηθούν ως σημεία αναφοράς για τις νέες δράσεις. Θα καθοριστούν επίσης πρόσθετοι ειδικοί στόχοι, όταν αυτό αρμόζει, σε επίπεδο υλοποίησης της δράσης. Θα καθιερωθεί επίσης η παρακολούθηση των κονδυλίων που έχουν χορηγηθεί για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας, ιδίως από τα προγράμματα-πλαίσια της ΕΕ.

Σήμερα, η υποβολή των διαφόρων δεικτών συνδέεται με την υποβολή των τριμηνιαίων εκθέσεων από τις εντεταλμένες οντότητες: στο μέλλον, προβλέπεται τα στοιχεία αυτά να εξακολουθήσουν να υποβάλλονται στο ίδιο χρονικό πλαίσιο, γεγονός που δεν εμποδίζει την Επιτροπή να ζητά ad hoc την περαιτέρω υποβολή στοιχείων.

Συνεπώς, οι μελλοντικές συμφωνίες συνεισφοράς θα προβλέπουν το ίδιο νομοθετικό πλαίσιο με το σημερινό όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων και θα διευκρινίζουν ειδικότερα τον ακριβή ορισμό των δεικτών και τη συχνότητα της υποβολής τους.

Εκτός από αυτά τα τυποποιημένα μέτρα, η Επιτροπή, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της για την πολιτική επίβλεψη του διαστημικού προγράμματος, θα ενισχύσει τους μηχανισμούς για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των εντεταλμένων οντοτήτων ζητώντας λεπτομερή ετήσια σχέδια διαχείρισης και εκθέσεις υλοποίησης, οργανώνοντας τακτικές συνεδριάσεις για την κατάσταση προόδου των προγραμμάτων και πραγματοποιώντας χρηματοοικονομικούς και τεχνολογικούς ελέγχους.

Τα κράτη μέλη θα κληθούν και αυτά να συμμετάσχουν σ' αυτές τις δραστηριότητες, ιδίως για τομείς που υπάγονται στην άμεση ή έμμεση ευθύνη τους.

2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Το μοντέλο διακυβέρνησης που προτείνεται για την επόμενη δημοσιονομική περίοδο βασίζεται στο τρέχον πλαίσιο, ενώ παράλληλα επωφελείται, κατά περίπτωση, από συνέργειες, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα επιφορτιστεί κυρίως με τη γενική πολιτική επίβλεψη των προγραμμάτων. Θα μπορεί να εφαρμόσει την έμμεση διαχείριση, αναθέτοντας τη διαχείριση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων στον Οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος, ανάλογα με τους τομείς της αρμοδιότητάς τους. Θα έχει επίσης τη δυνατότητα διαβούλευσης με

εμπειρογνόμονες και εθνικούς οργανισμούς διαστήματος για ειδικά τεχνικά ζητήματα.

Οσον αφορά τον ρόλο του GSA, προτείνεται να του ανατεθεί η αρμοδιότητα διαπίστευσης ασφαλείας για όλες τις διαστημικές δράσεις (Galileo, EGNOS, Copernicus, SSA και GOVSATCOM), έτσι ώστε να αξιοποιηθεί η πείρα του σε θέματα διαπίστευσης ασφαλείας για το GNSS.

Οσον αφορά τη συνεργασία με τον ΕΟΔ, ο στόχος είναι να εξορθολογιστεί το υπάρχον πλαίσιο. Σήμερα, έχουν συναφθεί με τον ΕΟΔ διάφορες συμφωνίες ανάθεσης αρμοδιοτήτων και εργασιακές ρυθμίσεις με διάφορους εκτελεστικούς κανόνες. Προτείνεται η θέσπιση χρηματοδοτικής συμφωνίας-πλαισίου εταιρικής σχέσης με τον ΕΟΔ, η οποία να καλύπτει όλα τα προγράμματα, έτσι ώστε να υπάρχει συνέπεια κατά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του ΕΟΔ. Τα καθήκοντα που εκτελεί ο ΕΟΔ θα πρέπει να παραμείνουν τα ίδια.

Οι όροι πληρωμής θα παραμείνουν ως είχαν στο προηγούμενο ΠΔΠ: οι οργανισμοί καταρτίζουν τις προβλέψεις των πιστώσεων πληρωμών, η Επιτροπή ελέγχει τις προβλέψεις (ιδίως όσον αφορά το συνολικό χορηγούμενο κονδύλιο) και η πληρωμή γίνεται σε τακτά διαστήματα, ώστε να μπορούν οι εντεταλμένες οντότητες να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τη σύμβαση και να αποφεύγονται τα ταμειακά προβλήματα. Η Επιτροπή διατηρεί την εξουσία όσον αφορά την έγκριση πληρωμής, έχοντας ειδικότερα το νόμιμο δικαίωμα να μειώνει την πληρωμή, σε περίπτωση που η αίτηση και η σχετική πρόβλεψη πληρωμής θεωρηθεί υπερβολική.

Η στρατηγική ελέγχου που θα καθορίζεται στις συμφωνίες συνεισφοράς θα βασίζεται στην πείρα που αποκομίστηκε από το προηγούμενο ΠΔΠ, ιδιαίτερα από την τριμηνιαία διαδικασία υποβολής εκθέσεων (που περιλαμβάνει προγραμματικές και δημοσιονομικές εκθέσεις, καθώς και εκθέσεις για τη διαχείριση κινδύνων) και στα διάφορα επίπεδα των διοικητικών συμβουλίων (π.χ. τα πάνελ ανάθεσης συμβάσεων) και τις συνεδριάσεις. Η μελλοντική στρατηγική ελέγχου θα βασίζεται στον ορισμό όλων των κινδύνων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει το πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική σημασία τους και τις δυνητικές επιπτώσεις στο πρόγραμμα. Αυτή η οργάνωση του ελέγχου έχει αποδειχθεί αποτελεσματική για τις κύριες δράσεις του Galileo, του EGNOS και του Copernicus, όπως αναφέρεται στις αντίστοιχες ενδιάμεσες αξιολογήσεις.

Η υπάρχουσα στρατηγική ελέγχου αποτέλεσε αντικείμενο ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας επαλήθευσης των συναλλαγών, καθώς και από την Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (YEE) μέσω εξειδικευμένων ελέγχων· οι συστάσεις αφορούσαν θέματα ήσσονος σημασίας και έχουν πλέον εφαρμοστεί.

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Εντοπισθέντες κίνδυνοι

Οι κίνδυνοι που εντοπίζονται είναι παρόμοιοι με εκείνους που είχαν προσδιοριστεί στο προηγούμενο ΠΔΠ για τις υπάρχουσες δράσεις, κυρίως το GNSS και το Copernicus και, σε μικρότερο βαθμό το SST:

Τεχνολογικοί κίνδυνοι: Οι διαστημικές δράσεις χρησιμοποιούν εξαιρετικά προηγμένες τεχνολογίες που δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί και των οποίων οι προδιαγραφές εξελίσσονται διαρκώς.

Βιομηχανικοί κίνδυνοι: Στη δημιουργία και την αναβάθμιση της υποδομής παρεμβαίνουν πολλοί βιομηχανικοί παράγοντες αρκετών χωρών, οι εργασίες των οποίων πρέπει να συντονίζονται αποτελεσματικά, προκειμένου να παράγουν αξιόπιστα και απολύτως ολοκληρωμένα συστήματα, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια.

Κίνδυνοι σχετικοί με το χρονοδιάγραμμα: Κάθε καθυστέρηση στην υλοποίηση θα θέτει σε κίνδυνο την ευκαιρία και θα μπορούσε να επιφέρει υπέρβαση του κόστους.

Κίνδυνοι σχετικά με τη διακυβέρνηση: Η διακυβέρνηση των προγραμμάτων απαιτεί τη συνεργασία διαφόρων φορέων, πράγμα που σημαίνει ότι πρέπει να εξασφαλίζεται ο αναγκαίος βαθμός σταθερότητας και οργάνωσης. Επιπλέον, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι διαφορετικές γνώμες των διαφόρων συντελεστών, και ιδίως των κρατών μελών, για διάφορα σημαντικά θέματα. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο να αναληφθούν από κοινού ορισμένοι κίνδυνοι, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών κινδύνων και των κινδύνων που αφορούν την ασφάλεια, από τους παράγοντες που είναι σε καλύτερη θέση για να τους αντιμετωπίσουν.

Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι είναι περιορισμένοι λόγω της αυστηρής παρακολούθησης από την Επιτροπή των συμβάσεων που διαχειρίζονται οι εντεταλμένες οντότητες (για παράδειγμα, συμμετοχή της Επιτροπής σε σημαντικά πάνελ για την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων, ενδελεχής εξέταση του μακροπρόθεσμου σχεδιασμού και του προϋπολογισμού των συμβάσεων κ.λπ.), λόγω του νομικά περιορισμένου προϋπολογισμού και λόγω της δυνατότητας προσαρμογών, στο πλαίσιο του προϋπολογισμού, σε περίπτωση υπέρβασης σε κάποιο από τα μέρη του προγράμματος.

Τρέχουσες δραστηριότητες

Οσον αφορά τις υπηρεσίες Galileo, EGNOS και Copernicus, οι κίνδυνοι συνδέονται με τη συνέχεια και τις εξελίξεις τους, και, συνεπώς, είναι περιορισμένοι, όπως δείχγουν πολλά έτη πείρας από τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων αυτών. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα των σχετικών ενδιάμεσων επανεξετάσεων, η υλοποίηση των δράσεων αυτών έχει αποδειχθεί επιτυχής, γεγονός που επιβεβαιώνεται από τη συνεχή παροχή υπηρεσιών και δεδομένων. Επιπλέον, η διαχείριση κινδύνου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διαχείρισης των διαστημικών δράσεων, το οποίο παρακολουθείται από την Επιτροπή. Το σχέδιο διαχείρισης του προγράμματος, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα των συμφωνιών ανάθεσης αρμοδιοτήτων που έχουν υπογραφεί με τον ΕΟΔ, προβλέπει όλα τα επιμέρους εργαλεία και μέτρα (υποβολή εκθέσεων, συμβούλια ελέγχου κ.λπ.) σχετικά με τη διαχείριση του κινδύνου. Οι διαδικασίες παρακολούθησης και η δράση για τη διαχείριση του κινδύνου που έχουν καθοριστεί στο τρέχον ΠΔΠ θα χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό των μελλοντικών συμφωνιών συνεισφοράς.

Νέες δραστηριότητες

Η ανάπτυξη των SST και GOVSATCOM, εφόσον πρόκειται για νέες δραστηριότητες, ενέχει κινδύνους. Ωστόσο, οι κίνδυνοι αυτοί μετριάζονται για τους εξής λόγους:

- σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων του SSA έχουν ήδη ξεκινήσει με το πλαίσιο στήριξης SST (5 έτη). Τα διδάγματα που έχουν αποκομιστεί από τα πρώτα χρόνια

εφαρμογής οδηγούν σήμερα σε αλλαγές στη δομή και την υλοποίηση του προγράμματος (διακυβέρνηση, διαδικασία λήψης αποφάσεων κ.λπ.). Ο νέος κανονισμός θα λαμβάνει υπόψη αυτές τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε να μειωθούν οι κίνδυνοι μη επίτευξης των στόχων.

- η πρωτοβουλία GOVSATCOM αναμένεται ότι θα εφαρμοστεί σταδιακά, ώστε να δοθεί η δυνατότητα για επαρκή ευελιξία και προσαρμογή στην εξελισσόμενη ζήτηση και ανάγκες. Η ευελιξία αυτή, σε συνδυασμό με την εμπειρογνωμοσύνη της ΕΕ στον τομέα του διαστήματος και την αρθρωτή δομή της πρωτοβουλίας, θα επιτρέψει την προσαρμογή του πεδίου εφαρμογής της, ώστε να αποφευχθούν π.χ. τυχόν υπερμεγέθεις δημόσιες συμβάσεις.

Εσωτερικός έλεγχος

Το γενικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου της ΓΔ GROW στηρίζεται στις διάφορες εκθέσεις που υποβάλλονται από τις εντεταλμένες οντότητες σε τριμηνιαία βάση. Οι εκθέσεις αυτές συνοδεύονται από ειδική επανεξέταση, ώστε να εξασφαλίζεται ότι τηρείται το χρονοδιάγραμμα και να διευθετούνται τυχόν τεχνικές δυσχέρειες· στις εκθέσεις αυτές περιλαμβάνεται η παρακολούθηση των κινδύνων που σχετίζονται με την υλοποίηση του προγράμματος. Επιπλέον, η ΓΔ GROW διενεργεί εκ των υστέρων ελέγχους για να εξασφαλίσει ότι οι εντεταλμένες οντότητες ασκούν χρηστή δημοσιονομική διαχείριση.

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους των ελέγχου ÷ της αξίας των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

Ο Οργανισμός, ο ΕΟΔ και η Eumetsat διαχειρίζονται τον κύριο προϋπολογισμό του προγράμματος μέσω συμφωνιών συνεισφοράς. Βάσει των στοιχείων του παρελθόντος, το συνολικό κόστος του ελέγχου όλων των εντεταλμένων οντοτήτων από την Επιτροπή εκτιμάται γύρω στο 0,3 % των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης. Το κόστος των φορέων υλοποίησης εκτιμάται, βάσει της προηγούμενης περιόδου, σε ποσοστό μεταξύ 5 και 10 %.

Τα αναμενόμενα επίπεδα κινδύνου σφάλματος, τόσο κατά την πληρωμή όσο και κατά το κλείσιμο, είναι περιορισμένα, δεδομένου του μηχανισμού ανάθεσης των συμβάσεων: η Επιτροπή αναθέτει τη σύναψη συμβάσεων είτε στον Οργανισμό είτε στον ΕΟΔ στο πλαίσιο πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, και οι εν λόγω οργανισμοί υποβάλλουν τριμηνιαίες εκθέσεις σχετικά με τις τρέχουσες και τις προβλεπόμενες συμβάσεις, εντός των ορίων των κονδυλίων που έχουν χορηγηθεί.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Οι συμφωνίες συνεισφοράς που απορρέουν από τον κανονισμό διαστημικού προγράμματος οι οποίες θα συναφθούν με τρίτα μέρη ενδέχεται να προβλέπουν την εποπτεία και τον οικονομικό έλεγχο από μέρους της Επιτροπής ή από οποιονδήποτε εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό της, μαζί με ελέγχους από το Ελεγκτικό Συνέδριο ή την OLAF, οι οποίοι διεξάγονται κατά την κρίση των οργάνων αυτών και επιτόπου, εάν χρειάζεται.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και νέες γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που προτείνονται

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	01	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία – Ομάδα «Διάστημα»
--	----	---

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Μετά το 2027	ΣΥΝΟΛΟ
04.0201 Επιχειρησιακές πιστώσεις του Ευρωπαϊκού Διαστημικού Προγράμματος	Αναλήψεις υποχρεώσεων	1α	2 140,879	2 183,957	2 229,896	2 277,715	2 322,428	2 369,057	2 416,068		15 940,000
	Πληρωμές	2α	1 123,106	1 694,827	1 942,491	2 068,738	2 239,144	2 326,57	2 370,309	2 174,816	15 940,000
04.01 Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο του προγράμματος	Αναλήψεις υποχρεώσεων = Πληρωμές	3	8,000	8,000	8,000	8,000	9,000	9,000	10,000	0,000	60,000
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για το χρηματοδοτικό κονδύλιο του προγράμματος	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+3	2 148,879	2 191,957	2 237,896	2 285,715	2 331,428	2 378,057	2 426,068		16 000,000
	Πληρωμές	=2+3	1 131,106	1 702,827	1 950,491	2 076,738	2 248,144	2 335,570	2 380,309	2 174,816	16 000,000

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
--	---	-----------------------

Αυτό το τμήμα πρέπει να συμπληρωθεί με «στοιχεία διοικητικού χαρακτήρα του προϋπολογισμού» τα οποία θα εισαχθούν, καταρχάς, στο [παράρτημα του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου](#) (παράρτημα V του εσωτερικού κανονισμού), που τηλεφορτώνεται στο DECIDE για διυπηρεσιακή διαβούλευση.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Μετά το 2027</i>	ΣΥΝΟΛ Ο
Ανθρώπινοι πόροι		16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321		114,247
Άλλες διοικητικές δαπάνες		1,695	1,729	1,763	1,799	1,835	1,871	1,909		12,601
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	18,016	18,050	18,084	18,120	18,156	18,192	18,230		126,848

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Μετά το 2027</i>	ΣΥΝΟΛ Ο
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων σε όλους τους ΤΟΜΕΙΣ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	2 16 6,89 5	2 21 0,00 7	2 25 5,98 0	2 30 3,83 5	2 34 9,58 4	2 39 6,24 9	2 44 4,29 8	0,00 0	16 126,8 48
	Πληρωμές	1 14 9,12 2	1 72 0,87 7	1 96 8,57 5	2 09 4,85 8	2 26 6,30 0	2 35 3,76 2	2 39 8,53 9	2 17 4,81 5	16 126,8 48

Προς ενημέρωση, επιπλέον του διαστημικού προγράμματος, η δέσμη ΠΔΠ περιλαμβάνει χωριστό κονδύλιο για τη συνεισφορά της ΕΕ στον Οργανισμό

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Μετά το 2027</i>	ΣΥΝΟΛ Ο
Επιχειρησιακές πιστώσεις 04 0202 Συνεισφορά της ΕΕ στον Οργανισμό	Αναλήψεις υποχρεώσεων	1β	31,170	31,587	32,223	33,091	34,209	35,601	37,119	
	Πληρωμές	2β	31,170	31,587	32,223	33,091	34,209	35,601	37,119	

3.1.2. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
-----	------	------	------	------	------	------	------	--------

ΤΟΜΕΑΣ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	114,247
Άλλες διοικητικές δαπάνες	1,695	1,729	1,763	1,799	1,835	1,871	1,909	12,601
Μερικό σύνολο για τον ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	18,016	18,050	18,084	18,120	18,156	18,192	18,230	126,848

Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι								
Άλλες δαπάνες διοικητικής φύσης (πράγμην γραμμές ΒΑ)	8,000	8,000	8,000	8,000	9,000	9,000	10,000	60,000
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								

ΣΥΝΟΛΟ	26,016	26,050	26,084	26,120	27,156	27,192	28,230	186,848
---------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και οι οποίες θα συμπληρωθούν, κατά περίπτωση, με πρόσθετα κονδύλια που ενδέχεται να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

3.1.2.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
-----	------	------	------	------	------	------	------

Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)

Έδρα και αντιπροσωπείες της Επιτροπής	93	93	93	93	93	93	93
Αντιπροσωπείες της ΕΕ							
Έρευνα							

Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΙΠΑ) — AC, AL, END, INT και JPD

Γομέας 7

Χρηματοδοτούμενο από τον ΤΟΜΕΑ 7 των πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	- στην έδρα	39	39	39	39	39	39	39
	- σε αντιπροσωπείες							
Χρηματοδοτούμενο από το κονδύλιο του προγράμματος	- στην έδρα							
	- σε αντιπροσωπείες							
Έρευνα								
Άλλα (να προσδιοριστούν)								
ΣΥΝΟΛΟ	132	132	132	132	132	132	132	132

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και το οποίο θα συμπληρωθεί, εάν χρειαστεί, από πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηγόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	93
Εξωτερικό προσωπικό	39

3.1.3. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται παρακάτω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
  - στους ιδίους πόρους
  - στα διάφορα έσοδα

Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών
σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Άρθρο							

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).